

DE MORGENSTER.

Tweemaandelijksch Tijdschrift.

Achtste Jaargang.

**H. ROT,
APELDOORN.
1916.**

INHOUD
van den
Achtsten Jaargang.

	BLADZ.
Eeuwige blijdschap	1
De profetie van Hoséa . 7, 33, 65, 97, 129, 161	
Christus Jezus „de Spruite”	22
Rots en ster. (Gedicht)	32
In het Huis des Heeren verborgen	42
Een blik in het Hooglied	53
„Eene verberging tegen den vloed”	62
De Hoogtijden des Heeren.	78, 142, 174
De herstelling aller dingen.	90
De ure der verzoeking en de dag des toorns	112
Verlangen naar Jezus. (Gedicht)	128
Het volmaakte offer	159
Het Paradijs. (Gedicht)	160
Heden en Toekomst	181
Zeven heerlijke namen Gods	183

Eeuwige blijdschap.

An alles komt een einde!
„Iedere dag heeft zijn avond, en elke nacht heeft een dageraad, die haar verjaagt. Er is een „eerste,” maar ook een „vierde” nachtwake. Een schemering, zoo goed als een morgenstond.

Ook ons leven loopt snel ten einde! Hoe vele vrienden zijn ontslapen! Hoe vele arbeiders in 's Heeren wijngaard gingen, de een na den ander, de rust in. „Zij rusten van hunne werken.” „Het leven is maar een damp, die weinig tijds gezien wordt, en daarna verdwijnt,” zegt Jakobus. „Wij vliegen daarheen,” bidt Mozes. „In alle volmaakt-
heid heb ik een einde gezien,” klaagt de Psalmist.

We staan ook met ons tijdschrift aan het begin van een nieuw jaar. Wat zal het ons brengen? Het jaar, dat vlood, verbergde ontelbaar vele rampen in zijn schoot! En wat zal het nu zijn? „Wij zijn van gisteren en weten niet,” kunnen we met Job zeggen. Wie onzer ziet in de niet

geopenbaarde toekomst? Niemand! Ook bedriegers en verleiders niet, al geven ze zulks voor.

De zeven jaren, die voorbijsnelden, was de Heer ons nabij! Ons allen, lezers en schrijvers. Ieder voor zich kan roemen in de goedheid Gods. „De goedertierenheden des Heeren zijn allen morgen nieuw,” juicht Jeremia. En David getuigt: „Gij zult den rechtvaardige zegenen en met goedgunstigheid kronen, als met een rondas.”

Mogen we niet met vertrouwen en in goede hope den achtsten jaargang beginnen? Al zijn de dagen boos, en de tijden kwaad? De Heer is Dezelfde. „Ik, de Heere, word niet veranderd,” lezen we in Maleachie. „Christus is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid.” En met Hem hebben wij toch te rekenen. Op Hem bouwen we. Van Hem is onze verwachting!

Als de Psalmist klaagt in den heerlijken 119den Psalm, dat hij een eind gezien heeft aan alle volmaaktheid, dan laat hij, bij wijze van tegenstelling, er zoo schoon op volgen: „Uw gebod is zeer wijd.”

Alles heeft zijn begin en zijn einde; zijn geboortekreet en zijn stervenssnik; zijn morgen en avond. Alle dingen gaan voorbij. Hemel en aarde zelfs. „Maar het Woord des Heeren blijft tot in eeuwigheid,” schrijft de apostel Petrus. En hij zegt het, als hij weet, dat zijn einde nadert en de aflegging zijns tabernakels aanstaande is. De

apostel gaat heen. Het Woord blijft. En hoe treffend laat hij op de aanhaling uit Jesaja dan volgen: „Dit nu is het woord, dat U verkondigd is.” Alzoo: de geheele waarheid Gods, van Oud- en Nieuw Testament; van de wet, de psalmen en de profeten, met die der evangelisten en apostelen. Alles te zamen blijft het tot in eeuwigheid! Hoe ver ik ook zie, ik vind geen einde. Het Woord heeft zijn horizon in-den hemel. „Uw gebod is zeer wijd!” Uit dat Woord willen we putten, ook dit jaar.

Van dat Woord willen we genieten, nu en ... tot in eeuwigheid. We laven er ons mee. We voeden er ons mee. We wandelen in het licht ervan. We zullen er opnieuw door vermaand worden. Het zal onze hoop verlevendigen.

Onze hoop!

Dat is Christus, het vleeschgeworden Woord. „En het Woord is vleesch geworden, en heeft onder ons gewoond vol van genade en waarheid. En wij hebben, laat de Apostel er zoo schoon op volgen, „wij hebben zijne heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als eens eeniggeborenen van een vader.”

Christus, de getrouwe Getuige, de Eerstgeborene uit de dooden, de Overste van de koningen der aarde, die ons liefheeft en ons van onze zonden gewasschen heeft in Zijn bloed en ons gemaakt heeft tot een koninkrijk, tot priesters voor Zijnen

God en Vader." Hij is onze hoop! Hem zij de heerlijkheid en de kracht tot in alle eeuwigheid," jubelen wij.

Met Christus willen we ons bezighouden. Op Hem zien. En van Hem spreken. Het Woord stelt Hem op iedere bladzijde voor. Hij is het Middelpunt van al Gods gedachten. Hij is de Uitvoerder van al Gods raadsbesluiten. Onder Christus wordt, naar het voornemen Gods, als „onder één hoofd eenmaal alles te zamen gebracht, wat in den hemel en wat op de aarde is" (Efeze 1 : 10). Hij is „het afschijnsel der heerlijkheid Gods," „het afdruksel van de zelfstandigheid Gods" (Hebr. 1 : 3); in Hem „woont de gansche volheid der Godheid lichamelijk" (Col. 2 : 9); wie Hem ziet, ziet den Vader (Joh. 14 : 9); die Hem eert, eert den Vader (Joh. 5 23).

Als we Hem zien, verblijden we ons. Gelijk weleer de discipelen. Ze hadden de deuren gesloten uit vreeze der Joden. Ze doorleefden bange dagen, moeilijke uren. Angst vervulde hunne harten. Maar daar verschijnt Jezus in hun midden. Hij is verrezen! Den dood heeft Hij teniet gedaan, het graf verwonnen. Hij roept Zijn geliefden het „Vrede zij ulieden!" toe. En dan houden de discipelen zich niet zoo zeer met dien vrede bezig, maar meer met Hem. De vrede was heerlijk. Maar Hij, die dien vrede maakte door het bloed Zijns kruises, was *alles*.

„De discipelen dan verblijdden zich, toen zij den Heer zagen.”

Aan alles komt een einde!

Maar niet aan deze blijdschap. Neen, geen einde! Gode zij dank! „Niemand zal uwe blijdschap van u wegnemen,” sprak Jezus. (Joh. 16 : 22). En dit Woord werd vervuld. Kon het wel anders?

De Heere Jezus voer op ten hemel. De geliefden staarden Hem na. Ze gingen naar Jeruzalem, om in den tempel te wachten op de belofte des Vaders. Maar gingen ze troosteloos van den Olijfberg naar de stad? Geenszins. Lukas eindigt zoo schoon: „En zij aanbaden Hem, en keerden weder naar Jeruzalem met groote blijdschap. En zij waren voortdurend in den tempel, prijzende en lovende God.”

„Niemand zal uwe blijdschap van u wegnemen.”

De blijdschap der wereld gaat voorbij. Ze is maar voor een tijd. Ze heeft haar grenzen. Haar donkere horizon is het zwarte graf!

Maar de blijdschap des Heeren is eeuwig! „De vrijgekochten des Heeren zullen wederkeeren, en met gejuich tot Zion komen, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen: vreugde en blijdschap zullen zij aangrijpen, treuring en zuchting zullen wegvlieden.” (Jes. 51 : 11; 35 : 10). Zóó is de toekomst voor de aarde, voor Gods volk, dat rusten zal onder den wijnstok en vijgeboom, als de Banier des Heeren het dekken zal

en de Messias in heerlijkheid regeeren zal. En op de nieuwe aarde zal het wezen: „En God zal elke traan van hunne oogen afwisschen; en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geschrei, noch moeite zal er meer zijn; want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.” (Openb. 21 : 4). De blijdschap des Heeren zal onze sterkte zijn. (Neh. 8 : 11).

Deze blijdschap ontsprong in den hemel. Ze zetelt in Christus. Ze is ons medegedeeld door den Heiligen Geest. Als heilig vuur wordt ze aangeblazen door het Woord!

Heerlijk, die blijdschap te bezitten. Die blijdschap, die niemand ons onttrooft.

Moge ons hart van die blijdschap vol zijn! Of we lezen, of schrijven! - Dan is ons hart een overvloeienden beker gelijk.

En we zijn elkaar ten zegen!

J. T.

De profetie van Hoséa.

HOOFDSTUK II.

„DE DEUR DER HOOP.”

„Keert weder gij afkeerige kinderen, Ik zal uwe afkeeringen genezen.”

„Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de Heere onze God.”

(Jeremia 3 : 22.)

In het eerste hoofdstuk, hetwelk naar een doelmatiger verzen-indeeling eindigt met vers 11, wordt het geheel van Gods handelingen met Zijn volk in weinige woorden weergegeven. Zeer duidelijk, hoewel sober en zonder bijzonderheden te vermelden, worden ons de schuld en de afval van een bedorven volk voor de oogen geplaatst, maar bovendien Gods genade, die zich eerst tot de volken wendt, zonder daarom *individueel* het volk Israëls uit te sluiten, en daarna zich met *het volk als geheel* bezighoudt.

„Zegt tot uwe broederen: *Ammi*, en tot uwe zusteren: *Ruchama*. Twist tegen ullieder moeder; twist, omdat zij mijne vrouw niet is en Ik haar man niet ben.”

Hoe schoon blijkt uit deze woorden, dat er ten dage van den profeet reeds een *overblijfsel* was. Er waren er die „*ooren hadden, om te hooren.*” Elia stond niet alleen, en alleen staat ook Hoséa niet! Welk een zegen in een somberen tijd, als Hoséa beleefde! Welk een genade is het ook in onze dagen, dat er getrouwen zijn, die het Woord bewaren en den Naam des Heeren niet verloochenen. Altijd, in de donkerste tijden, heeft God een getuigenis bewaard voor Zijn Naam. Hij verwekt zulk een getuigenis en houdt het staande. Dit overblijfsel roemt in de genade, die het heeft begeerd en verkregen. Lo-Ruchama — niet-begenadigd — is niet zijn naam. Het woord „*niet*” is voor hen Gode zij dank *vervallen*. **Be-genadigd** is het overblijfsel en daarom lezen we: Zegt tot uwe zusteren: **Ruchama**, d.i. **be-genadigd**. Het roemt evenwel niet alleen in de genade, het roemt ook in den Heere Zelfen. Ze weten, ze zijn de Zijnen. God is hùn God! En daarom heeft het overblijfsel ook dien anderen naam: Ammi. „Zegt tot uwe broederen: **Ammi.**” Heerlijke vereeniging is het, die we hier vinden. „Ruchama — Ammi.” Is het niet, of we met beide voeten staan in Romeinen 5, waar we lezen: „Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit geloof, hebben:

1°. *vrede met God* door onzen Heere Jezus Christus, door wien wij

2°. ook *den toegang* verkregen hebben, *door het geloof*, tot

3°. *deze genade*, waarin wij staan, en

4°. *roemen in de hoop* der heerlijkheid Gods?"

De woorden „*broederen*” en „*zusteren*” roepen ons een ander, zeer liefelijk tooneel voor den geest. Eén, meerder dan Hoséa, Jezus, den Verlosser Zijns volks, vinden we als den Verworpene in het midden van een groote schare in een woning. Het volk heeft zich van Jezus afgewend met de woorden: „Hij heeft Beëlzebul, door den overste der duivelen werpt hij de duivelen uit.” Daar staat dus het volk als Lo-Ruchama; als Lo-Ammi. Maar enkelen zijn er, eenvoudigen onder het volk, ongeleerde mannen, „*kinderkens*,” die Jezus zoeken, volgen, aanbidden. Als de moeder en de broeders van Jezus kwamen en buiten stonden, en tot Hem zonden en riepen, was het woord van den Heer: „Wie is mijne moeder, of mijne broeders?” En zie dan, welk een liefelijk tooneel! „*En rondom ziende op degenen, die om hem zaten*, zeide hij: Zie mijne moeder en mijne broeders! Want

al wie den wil van God doet,
die is mijn broeder en zuster en moeder.” (Mark. 3).

Lezer, veroorloof mij deze vraag:

„Behoort gij reeds tot degenen, die in zulk een betrekking tot den Heere Jezus staan?

Het overblijfsel had ten dage van Hoséa een

roeping, zoo goed als wij er nu een hebben. **Ze hadden te twisten.** Te twisten tegen hun moeder, d.i. tegen het volk, waarvan ze zelf een deel uitmaakten, maar waarvan ze zedelijk genomen, afgezonderd waren. Dat volk, die moeder, is Lo-Ruchama, Lo-Ammi, maar zij worden genoemd: Ruchama, Ammi. Hoe ernstig was deze opdracht. Eigenlijk had God-Zelf dezen twist met Zijn ontrouwe volk. En dat Hij de getrouwen door den profeet oproept, om dien twist voor Hem te twisten, dat is een bewijs van Gods genade en trouw. „Indien wij ontrouw zijn, Hij blijft getrouw, want Hij kan zich niet verloochenen.” (2 Tim. 2 : 13.) Hij trekt Zijn hand niet af. Ja, al moet die hand ook „toom en gebit” aanleggen (Ps. 32 : 9), al voert hij ook „in de diepte” (Ps. 130 : 1), dat alles geschiedt, dewijl Hij de trouwe God is. Het overblijfsel kon slechts „twisten;” verder konden de „broederen” en „zusteren” niet gaan. Ze konden getuigen tegen het kwaad en hun getuigenis sterk maken door afgezonderd te leven van de wereldsche beginselen en allerlei afgodendienst; ze konden „den Naam des Heeren aanroepen” en „afstaan van ongerechtigheid,” juist wat ook wij hebben te doen naar des Apostels voorschrift (2 Tim. 2 : 19), maar al het overige moesten ze aan God overlaten. Hij zou handelen naar de beginselen van een onkreukbare heiligheid, een onwankelbare trouw, en een onbegrensde

liefde. O, hoe ernstig klinken daarom de volgende woorden uit ons hoofdstuk :

„Laat ze hare hoererijen van haar aangezicht
„en hare overspeligheden van tusschen- hare
„borsten wegdoen,

„opdat *Ik* ze niet naakt uitstroope, en zette ze
„als ten dage, toen zij geboren werd, ja *make*
„ze als eene woestijn en zette ze als een dor land,
„en doode ze door dorst,

„en Mij over hare kinderen niet ontferme, om-
„dat zij kinderen der hoererijen zijn.

„Want hunne moeder hoereert: die hen ont-
„vangen heeft, handelt schandelijk; want zij zegt:
„Ik zal mijne boeleerders (de omwonende volken)
„nagaan, die mij mijn brood en mijn water, mijne
„wol en mijn vlas, mijne olie en mijnen drank
„geven.

„Daarom zie, *Ik* zal uwen weg met doornen
„betuinen, en Ik zal eenen heiningmuur maken,
„dat zij hare paden niet zal vinden ;

„en zij zal hare boeleerders naloopen, maar
„dezelve niet aantreffen, en zij zal ze zoeken,
„maar niet vinden ; dan zal zij zeggen : *Ik* zal
„henengaan en keeren weder tot mijnen vorigen
„man, want toen was het mij beter dan nu.

„Zij beken toch niet, dat *Ik* haar het koren
„en den most en de olie gegeven heb, en haar
„het zilver en goud vermenigvuldigd heb, dat zij
„tot den Baäl gebruikt hebben.

„Daarom zal Ik wederkomen en mijn koren
„wegnemen op zijnen gezetten tijd, en Ik zal
„wegrukken mijne wol en mijn vlas, dienende
„om hare naaktheid te bedekken;

„en nu zal Ik hare dwaasheid ontdekken voor
„de oogen harer boeleerders, en *niemand zal ze*
„uit mijne hand verlossen.

„En Ik zal doen ophouden al hare vroolijkheid,
„hare feesten, hare nieuwe maanden en hare
„sabbatten, ja *alle hare gezette hoogtijden*.

„Ik, Ik zal verwoesten haren wijnstok en haren
„vijeboom, waarvan zij zegt: Deze zijn mij een
„hoerenloon, dat mij mijne boeleerders gegeven
„hebben; maar Ik zal ze stellen tot een woud,
„en het wild gedierte des velds zal ze vreten.

„En Ik zal over haar bezoeken de dagen des
„Baäls, waarin zij dien gerookt heeft, en zich
„versierd heeft met haar voorhoofdsiersel en
„haar halssieraad, en is hare boeleerders nage-
„gaan, maar heeft Mij vergeten, spreekt de
„Heere.” (Verzen 1—12).

Naast het 2e vers plaatsen we ter opheldering
van de woorden: „*als ten dage, toen zij geboren*
werd,” eenige woorden uit *Ezechiël 16*, waar de
toestand des volks beschreven wordt uit den
tijd, toen God Zich tot het volk wendde in een
onbegrensde genade, om het op te richten, te
bekleeden en tot aanzien te brengen. We lezen
daar: „Geen oog had medelijden met u, om u

een van deze dingen te doen, om zich over u te erbarmen; maar gij zijt geworpen geweest op het vlakke des velds, om de walgelijkheid van uwe ziel, ten dage, *toen gij geboren waart*. Als Ik u voorbijging, zoo zag Ik u, vertreden zijnde in uw bloed, en Ik zeide tot u in uw bloed: Leef; ja Ik zeide tot u in uw bloed: Leef." Hoeveel heeft verder God aan Jeruzalem, de koninklijke stad, en aan het geheele volk gedaan! Hoevele waren de schatten, haar geschonken. Als de Heer wegneemt, hoeveel gaat dan verloren! Zie, welk een opsomming de profeet Ezechiël ons ervan geeft:

- „Ik bekleedde u ook met gestikt werk;
- „Ik schoeide u met dassenvellen;
- „Ik omgordde u met fijn linnen;
- „Ik bedekte u met zijde;
- „Ik versierde u ook met sieraad;
- „Ik deed armringen aan uwe handen;
- „Ik deed eene keten aan uw hals;
- „Ik deed desgelijks een voorhoofdsiersel aan uw aangezicht;
- „Ik deed oorringen aan uwe ooren;
- „Ik gaf eene kroon der heerlijkheid op uw hoofd.” (Ezech. 16 : 10—12).

Welk een oordeel derhalve, als Israël „*naakt uitgestroopt*” moet worden! Maar hoe vreeselijk was ook haar toestand! Hoe diep was ze zedelijk gevallen! Letten we op haar woorden in vers 4: „*Ik zal mijn boeleerders nagaan.*” Dezelfde profeet,

wiens getuigenis we hierboven naast dat van Hoséa plaatsten, verwijt juist deze handeling aan het volk met de woorden: „Gij hebt ook gehoereerd met de kinderen van *Egypte*, uwe naburen.... Voorts hebt gij gehoereerd met de kinderen van *Assur*... maar gij hebt uwe hoererij vermenigvuldigd in het *land van Kanaän tot in Chaldéa*; en daarmede ook zijt gij niet verzadigd geworden. (Ezech. 16 : 26, 28, 29.) De zegeningen van Jehovah schreef het volk toe aan Egypte, Assur en andere volken, mitsgaders aan hun goden. Ze zeiden: „Ik zal mijn *boeleerders* nagaan, *die mij mijn brood*, en mijn water, mijne wol en mijn vlas, mijne olie en mijnen drank *geven*.” Daartegen komt God onmiddellijk op met de woorden: „Zij bekent toch niet, dat *Ik haar het koren* en den most en de olie *gegeven heb*.” (Vers 7.) Daarom ook deze bedreiging, die in vers 9 volgt: „Ik zal hare dwaasheid ontdekken voor de oogen harer boeleerders,” met de ontzaglijke bijvoeging, die het hart doet beven: „En niemand zal ze uit mijne hand verlossen.” Vreeselijk is het te vallen in de handen des levenden Gods! Wel mag de Heere klagen: „O, die overspelige vrouw! zij neemt in plaats van haren man de vreemden aan.” (Ezech. 16 : 32.) „Zij is hare boeleerders nagegaan, maar heeft Mij vergeten.”

De getrouwe God laat Zijn volk niet los. Ze zijn en blijven „beminden om der vaders wil.” De

Heere zal de wederspannige kinderen in gevangenschap doen voeren. Hij zal ze brengen in de woestijn der volkeren. Maar niet om ze eeuwig te vergeten! Neen, juist tot hun heil. Eenmaal zal het volk honger krijgen; tot zichzelf-komen, en opstaan, om de verre reis te aanvaarden, die zoo lang is, wijl het zelf zoo ver is weggereisd. Dan zal een verootmoedigd volk het gebroken hart tegen den borst der liefde ter ruste leggen en een verslagen geest brengen als een welgevallige offerande. „En een gebroken en een verslagen hart zult Gij, o God! niet verachten.” (Ps. 51 : 19.) Hoe wonderbaar schoon, hoe aandoenlijk teeder zijn de woorden uit vers 13 van ons hoofdstuk:

„Daarom zie, Ik zal ze lokken en zal ze voeren in de woestijn, en Ik zal naar haar hart spreken.”

De verloren zoon vond een hart vol liefde en — een hand vol zegeningen! Het beste kleed; de schoenzolen; de ring; de welvoorziene disch; ziedaar de vele treffende bewijzen van de liefde des Vaders. En hoe zal het eenmaal met Israël gaan? Van dit volk heeft God gezegd: „Alzoo zegt de Heere: „*Mijn zoon, mijn eerstgeborene, is Israël.*” (Ex. 4:22). Israël is nu een „verloren zoon.” Maar als deze „verloren zoon” wederkeert, wat zal hij vinden? Hoséa antwoordt op deze vraag: „*Ik zal haar geven hare wijngaarden van daar af, en het dal Achor tot eene deur der*

„hope; en aldaar zal zij zingen als in de dagen
„harer jeugd en als ten dage, toen zij optoog uit
„Egypteland.

„En het zal te dien dage geschieden, spreekt
„de Heere, dat gij Mij noemen zult: *mijn Man*,
„en Mij niet meer noemen zult: mijn Baäl;

„En Ik zal de namen der Baäls van haren mond
„wegdoen; en zij zullen niet meer bij hunne
„namen gedacht worden.”

Welk een vertroosting; welk een volheid van
zegen! Het dal Achor roept ons Ai voor den
geest. Ai kon niet genomen worden, want er
was „een ban” in het leger. Achan had zich
vergrepen aan het verbannene en de groote steen-
hoop in het dal Achor wijst aan, waar Gods
oordeel den dief trof. (Jozua 7.) Welnu, dit dal
van Achor, de plaats, waar — om de woorden
van een ontslapen schriftverklaarder te bezigen
— „het oordeel van God begon te vallen op het
ontrouwe volk na hun inkomen in het land,
toen God handelde in overeenstemming met de
verantwoordelijkheid des volks,” *dit dal „der
beroering”*

wordt een deur der hoop,

waardoor een allesovertreffende genade het volk
tegemoet treedt met een keur van zegeningen.
De eerste dier zegeningen is vreugde, ware vreugde,
vreugde in den Heer. „Zij zal zingen.” Wat
schoone terugkeer is die terugkeer tot den beginne!

„Zingen als in de dagen harer jeugd en als ten dage toen zij optoog uit Egypteland.” Dan zal er een intieme betrekking wezen, en het bewustzijn daarvan zal het hart sterken en elke vrees wegnemen. „De liefde drijft de vrees uit.” Die betrekking zal wezen als tot den Man, en niet als tot den Meester of Heer. „Gij zult mij noemen „mijn Man” en niet „mijn Heer,” „mijn Meester.” Baäl beteekent meester of heer. Bij zulk een verhouding blijft er evenwel een afstand, dien God daarom genadiglijk wil verkleinen. En tot in eeuwigheid verdwijnen de afgoden; hun namen zullen niet meer gevonden worden op de lippen noch in het hart, geheel in overeenstemming met Psalm 16 : 4 : „Ik zal hunne drankofferen van bloed niet offeren, en hunne namen op mijne lippen niet nemen.”

Schoone toekomst, als de afkeerige kinderen genezen zijn! Dan zal de Heere weer alles voor hen wezen. Hij beschermt ze dan tegen elk soort van vijanden, hetzij mensch of dier. De vrede woont in het land, zij stroomt „als een rivier.” De strijd houdt op en vervuld wordt het schoone woord van Zefanja : „Ze zullen weiden en nederliggen, en niemand zal ze verschrikken” (3 : 13), en ook dat van Jesaja : „De koe en de berin zullen te zamen weiden, hare jongen zullen te zamen nederliggen, en de leeuw zal stroo eten gelijk de os.” (11 : 7.) Hoséa beschrijft dezen

heerlijken tijd als volgt: „En Ik zal te dien dage een verbond voor hen maken met het wild gedierte des velds en met het gevogelte des hemels en het kruipend gedierte des aardbodems, en Ik zal den boog en het zwaard en den krijg van de aarde verbreken, en zal ze in zekerheid doen nederliggen. En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid, ja Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht en in goedertierenheid en in barmhertigheden, en Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof en gij zult den Heere kennen.” (17-19.)

Maar „te dien dage” zal nog meer geschieden! „*En niet alleen dit,*” zegt de Apostel. Er is niet alleen een rechtvaardigmaking door het geloof, er is ook een staan in de genade, en een roemen in de hoop der heerlijkheid Gods. „En niet alleen dit,” zoo gaat hij voort, „wij roemen in de verdrukking,” want in dien weg blijkt het, welk een kracht er ligt in „de hoop, die niet beschaamt.” „En niet alleen dit,” zoo besluit hij dan, „maar wij roemen ook in God door onzen Heere Jezus Christus.” Een Jakobs ladder in Romeinen 5. Denk aan den droom van den vluchtenden broeder Ezau's. (Gen. 28). Aan den voet van de ladder ligt de schuldige Jakob, aan „het opperste,” hetwelk aan den hemel raakte, ziet ge den Heere, den God der genade en der heerlijkheid, terwijl tusschen hemel en aarde de engelen gezien wor-

den, gaande op en neder. Hemel en aarde „vereenigt te zaam!” In Romeinen 5 vinden we die beteekenisvolle woorden: „*door Jezus Christus.*” Daar hebben we de verbinding. Wat nu in Romeinen 5 het woord „*en niet alleen dit*” is, dat is in Hoséa 2 „*en.*” Hoeveel keeren staat daar niet „*en*”! Dat is de schakel van de eene zegening naar de andere. En als ge dan een reeks voorrechten voor u ziet, dan geeft u de Heilige Geest in de drie slotverzen van Hoséa 2 nog een „Jakobs ladder.” Hemel en aarde worden in wonderschoone harmonie vereenigd.

„En het zal te dien dage geschieden, dat Ik **verhooren** zal, spreekt de Heere; Ik zal den hemel *verhooren*, en die zal de aarde *verhooren*; en de aarde zal het koren *verhooren*, mitsgaders den most en de olie; en die zullen Jizreël *verhooren*; en Ik zal ze Mij op de aarde zaaien, en zal Mij ontfermen over Lo-Ruchama; en Ik zal zeggen tot Lo-Ammi: Gij zijt mijn volk, en dat zal zeggen: O, mijn God!”

Verhooren! Schoon woord om de vereeniging, de harmonie uit te drukken, die er eenmaal wezen zal tusschen God en Zijn volk, tusschen den Schepper en het geschapene; kortom tusschen hemel en aarde. Wat is de onwankelbare basis van deze onverstoorbare overeenstemming? Is het wel wat anders, dan wat Christus deed? Zijn werk is de grondslag van alle zegeningen,

in den hemel en op de aarde. „*Door Christus Jezus!*” Ook hier! Hij was in arbeid der ziel; Hij werd van God verlaten. Toen riep Hij en werd *niet gehoord*. Hoor Zijn zieleklacht: Mijn God! ik roep des daags, maar Gij antwoordt niet. Mijn God, mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten.” (Ps. 22 : 2, 3.) Als evenwel het werk volbracht is, als „de drie uren” voorbij zijn, dan wordt Hij gehoord. Hoor slechts uit denzelfden Psalm: „Want Hij heeft niet veracht, noch verfoeid de verdrukking des verdrukten, noch Zijn aangezicht voor Hem verborgen;

maar Hij heeft gehoord,
als die tot Hem riep.” (vers 25.)

Dan vermeldt het slotgedeelte van Ps. 22 louter zegen, zegen op grond van Christus' kruis.

Zien we nog eens op de ladder, die in Jakobs droom, zoo goed als in Hoséa 2, een profetisch gezicht is, maar eenmaal een werkelijkheid zal zijn, als de profetie een blij heden wezen zal. Van de aarde af genomen naar den hemel is ze:

De most en de olie zullen Jizreël verhooren;

De aarde zal het koren, den most en de olie verhooren;

De hemel zal de aarde verhooren;

Ik, de Heere, zal den hemel verhooren.

Geen dorheid meer; geen misgewas; geen hemel van koper; geen onverhoord zuchten van een kwijnend gewas! Neen, vruchtbaarheid en

blijdschap; een juichende, in stede van een zuchtende schepping. „Alzoo zullen de vrijgekochten des Heeren wederkeeren, en met gejuich tot Zion komen; en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen: **vreugde en blijdschap** zullen zij aangrijpen, **treuring en zuchting** zullen wegvlieden.” (Jes. 51 : 11.) Wat zal het wezen, de heerlijkheid van een duizendjarig vrede-rijk te aanschouwen!

Christus heeft al dezen zegen verworven. Zijn werk is er het fundament van! Maar dit niet alleen: *Hij Zelf is er het Middelpunt van*, naar Zijn profetisch woord: „Voorwaar, voorwaar, Ik zeg ulieden: van nu aan zult gij

den hemel zien geopend,
en de engelen Gods opklimmende en nederdalende
op den Zoon des menschen.” (Joh. 1 : 52.)

Christus op aarde!

Te midden van Zijn volk! Met berouw is Lo-Ammi weergekeerd en verslagen van geest is Lo-Ruchama aan Zijn voeten gekomen.

Om Zijnentwil is het voortaan Ruchama en Ammi. En als weleer een Thomas, nadat hij uit de windselen van twijfel en ongeloof was losgemaakt, zoo zegt ook het volk:

„O, mijn God!”

(Wordt vervolgd.)

Christus Jezus, „de Spruite.”

Welk een wondervolle, Goddelijke overeenstemming biedt ons de Bijbel! Hoe meer wij hem lezen en onderzoeken, des te meer worden wij getroffen door de volmaakte harmonie, en er in bevestigd, dat „*alle Schrift van God is ingegeven.*” (2 Tim. 3:16.)

Onder vele andere, willen wij een treffend bewijs hiervan geven.

De Heilige Geest geeft ons in de Evangeliën Christus Jezus van vier zijden te aanschouwen, nl. in Mattheüs als *de Zoon van David*;

in Markus als *de Dienstknecht Gods*;

in Lukas als *de Zoon des menschen*;

in Johannes als *de Zoon van God*.

Evenzoo lezen wij in het Oude Testament, dat de Heere Jezus op viervoudige wijze als

„de Spruite”

wordt aangekondigd, en met dezelfde benamingen ons genoemd wordt.

Naar de volgorde der Evangeliën, noemen wij ten eerste Jer. 23:5 en 6, waar gezegd wordt:

„Ziet, de dagen komen, spreekt de Heere, dat Ik **aan David eene rechtvaardige Spruite**

zal verwekken; die zal, Koning zijnde, regeeren, en voorspoedig zijn, en recht en gerechtigheid

doen op de aarde. In zijne dagen zal Juda verlost worden, en Israël zeker wonen; en dit zal zijn naam zijn, waarmede men Hem zal noemen: **De Heere, onze Gerechtigheid.**”

De Heere Jezus wordt door Jeremia alzoo **David's Spruit** genoemd, zooals ons *Mattheüs* bij het begin van zijn Boek laat hooren: „Het boek des geslachts van Jezus Christus, *Zoon van David.*”

Derhalve, wanneer de Zoon van David, *David's Spruite*, als Koning in heerlijkheid geopenbaard zal zijn, zal geheel het volk Israël — Juda en Benjamin — verlost zijn. En moest de apostel Paulus van „zijne broederen, zijne maagschap naar het vleesch,” schrijven: „dat zij de gerechtigheid Gods niet kennen, en hunne eigene gerechtigheid zoeken op te richten, en zich niet aan de gerechtigheid Gods onderwerpen,” (Rom. 10:3), daar zullen zij „de Spruite van David” in heerlijkheid als hun Messias aanschouwen, en Hem tevens erkennen als **Jehovah, hunne Gerechtigheid**. Israël zal dan dezelfde genade en verzoening deelachtig worden, waarin de geloovigen in Christus in deze bedeeeling zich verheugen mogen. „Die geen zonde gekend heeft, dien heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden *gerechtigheid Gods in hem.*” (2 Kor. 5:21.)

Ten tweede: Zach. 3:8—10: „Hoor nu toe,

Josua, gij Hoogepriester! gij en uwe vrienden, die voor uw aangezicht zitten, want zij zijn een wonderteeken: want ziet, Ik zal

mijnen Knecht, de Spruite,

doen komen. Want ziet, aangaande dien steen, welken Ik gelegd heb voor het aangezicht van Josua, op dien eenen steen zullen *zeven oogen* wezen; ziet, Ik zal zijn graveersel graveeren, spreekt de Heere der heirscharen, en Ik zal de ongerechtigheid *dezes lands* op eenen dag wegnemen. Te dien dage, spreekt de Heere der heirscharen, zult gijlieden een iegelijk zijnen naaste noodigen tot onder den wijnstok en tot onder den vijgeboom."

Hier stelt de Heilige Geest ons dus Jezus voor als „**de Spruite, Gods Knecht**, zooals Hij ons in het Evangelie van *Markus* beschreven wordt.

De hoogepriester Josua stelt ons Christus voor in Zijn priesterlijke bediening, omringd door „zijne vrienden," die deel zullen hebben aan de zegeningen der toekomst. De getrouwen uit Israël zullen, naar den raad Gods, eens metgezellen zijn van den Hoogepriester, die tevens de Koning uit het zaad van David is.

En waar Josua, een van de hoofdlieden van de teruggekeerde ballingen uit Babel, een aanvang maakte met het bouwen van den tempel des Heeren, werd er een steen voor hem gelegd, welke het fundament moest worden voor het

Huis des Heeren. Deze was de uiterste hoeksteen, die het geheele gebouw dragen moest. Deze steen was slechts een zwak beeld van den waren Steen, Christus, die het Fondament zal zijn van den toekomstigen tempel; Hij, de eertijds verworpen Steen, zal dan voor eeuwig gegrondvest worden. Het Duizendjarig Rijk zal den Tempel, de plaats van den eeredienst des Heeren als middelpunt hebben, en dit middelpunt zal gegrond zijn op Christus. De geheele regeering Gods in de toekomst, zal als grondslag Christus hebben. Christus het fundament; de tempel, Gods woning, te midden van Zijn volk; Jeruzalem, „de stad des grooten Konings,” onafscheidelijk aan den tempel verbonden; het volk van God om het Huis des Heeren en in de koninklijke stad verzameld; en alle volken, tot aan de uiterste grenzen der aarde, geschaard rondom het door God beminde Israël! Dit verrukkelijk tooneel, dat zich ontrolt in de stralen van „de Zon der Gerechtigheid,” zal de toekomstige heerlijkheid op deze aarde zijn, terwijl de schitterende pracht van den troon des Lams en van Zijn Bruid — het nieuwe Jeruzalem — den hemel vervullen zal!

We lezen in 2 Kron. 16:9: „Want den Heere aangaande, zijne oogen doorloopen de gansche aarde, om zich sterk te bewijzen aan degenen, welker hart volkomen is tot Hem.” Deze woorden geven ons te kennen, met welk een trouw God

van alle dingen kennis neemt in den weg Zijner regeering. Maar in Zacharia zien wij zeven oogen op dien steen, die in Zion gelegd is geworden. In Zion zal de zetel Zijner regeering opgericht worden, en van daar uit zal alles worden gezien. De voorzienigheid Gods, in haar voortdurend werkzaam kennisnemen van alle dingen, wordt ons in de zeven oogen voorgesteld.

In Openb. 5:6 zien wij het Lam, dat „zeven hoornen en zeven oogen” heeft. Christus, bekleed met de volheid van macht, de „zeven hoornen,” en toegerust met een volmaakt inzicht, de „zeven oogen,” zal, in volmaakte kennis en met volkomen macht, al Gods plannen uitvoeren en in vervulling doen gaan. Hij, Dezelfde die op deze aarde Zich als *de Knecht* van God geopenbaard heeft, — „*Mijn Knecht, de Spruite.*”

Wanneer de zetel der volkomen regeering Gods te Jeruzalem zal zijn opgericht, en *de ongerechtigheid des lands* zal weggenomen zijn, dan zal een ongekende en ongestoorde vrede tevens intreden. Een ieder zal zich verheugen over den vrede zijns naaste, en zal in zijn hart alle anderen als zijn naasten beschouwen en bejegenen. De Vrededorst zal dan regeeren!

Dit alles staat in de nauwste verbinding met de invoering van Christus, *de Spruite*. Letten wij er wel op, dat van het wegnemen *der ongerechtigheid des lands*, niet eerder sprake is,

dan wanneer het geloof in Christus en Zijn volbrachte werk bij Israël openbaar wordt, namelijk bij de zichtbare verschijning van den Messias. Hunne harten zullen reeds te voren tot Jehovah geneigd zijn geworden, gelijk dit ook door de prediking van Johannes den Dooper plaats gevonden heeft bij het toenmalig overblijfsel. Doch de vrede, die in het wegnemen der ongerechtigheid zijn bron heeft, en de vreugde over deze volkomen verlossing, komt eerst bij de openbaring en aanschouwing van „de Spruite.”

Dàn zal een iegelijk zijnen naaste noodigen tot onder den wijnstok en tot onder den vijgeboom. Vrede en rust, blijdschap en vreugde zal dan aller deel zijn!

Ten derde lezen wij in Zach. 6 : 12 en 13: „Ziet, een man, wiens naam is Spruite, die zal uit zijne plaats spruiten, en hij zal *des Heeren tempel* bouwen. Ja, hij zal den tempel des Heeren bouwen, en hij zal het sieraad dragen, en hij zal zitten, en heerschen op zijnen troon; en hij zal priester zijn op zijnen troon; en *de raad des vredes* zal tusschen die beiden wezen.”

Hier is alzoo **de Spruite, de Zoon des menschen**, zooals wij in *Lukas* den Heere Jezus voorgesteld zien.

In de boven aangehaalde profetie van Zacharia, zien wij alzoo *de Spruite*, als Dengene, die uit de

plaats Zijner aardsche heerlijkheid geboren werd en uitsproot, die den tempel des Heeren bouwt; de heerlijkheid draagt; die op Zijn troon heerscht; die — als de ware Melchizédek — Priester is op Zijn troon, die aan de aarde het genot van een volkomen vrede verzekert, daar *de raad des vredes* tusschen Hem en Jehovah bestaat. „Die verre zijn, zullen komen, en zullen bouwen aan den tempel des Heeren, en gijlieden zult weten, dat de Heere der heirscharen mij tot u gezonden heeft.” (Zach. 6:15.) *De Zoon des menschen* zal dan als de Koning-Priester in heerlijkheid geopenbaard worden.

Ten vierde deelt ons Jesaja in hfdst. 4:2—6 mede: „Te dien dage zal

des Heeren Spruite

zijn tot sieraad en tot heerlijkheid, en *de vrucht der aarde* tot voortreffelijkheid en tot versiering dengenen, die het (oordeel) ontkomen zullen in Israëel. En het zal geschieden, dat de overgeblevene in Zion, en de overgelatene in Jeruzalem zal heilig geheeten worden, een iegelijk, die geschreven is ten leven te Jeruzalem. Als de Heere zal afgewasschen hebben den drek der dochteren van Zion, en de bloedschulden van Jeruzalem zal verdreven hebben uit derzelver midden, door den Geest des oordeels, en door den Geest der uitbranding. En de Heere zal over alle woning

van den berg Zions, en over hare vergaderingen scheppen eene wolk des daags, en eenen rook, en den glans eens vlammanden vuurs des nachts; want over alles wat heerlijk is, zal eene beschutting wezen. En daar zal eene hut zijn tot eene schaduw des daags tegen de hitte, en tot eene toevlucht en tot eene verbergung tegen den vloed en tegen den regen.”

Volgens deze woorden is de Heere Jezus, **des Heeren Spruite, de Zoon van God**, zooals ons *Johannes* Hem in zijn Evangelie beschrijft.

In Jes. 2:5 roept de profeet het huis van Jakob op, om „te wandelen in het licht des Heeren,” waar het zich schuldig gemaakt heeft te wandelen in de wegen der volken. En omdat de dag des Heeren te komen staat, op welken het oordeel zal worden voltrokken aan allen hoogmoed des menschen en over alle hun afgoden, is de Goddelijke vermaning: „Laat gijlieden dan af van den mensch, wiens adem in zijn neus is, want waarin is hij te achten?” (Jes. 2:22.) Te dien dage zal **des Heeren Spruite** zijn tot sieraad en tot heerlijkheid, en de aarde zal gezegend worden. Hij, die geslagen heeft, heelt ook de wonde, doordien Hij den Messias invoert, en door Hem de aarde zegenen kan.

Wij vernemen dus door deze viervoudige beschouwing van „de Spruite,” dat er viervoudige zegen en viervoudige heerlijkheid zal zijn.

1. Het *geheele volk* van Israël verlost.
2. Het *land gereinigd* van de ongerechtigheid; en vrede, rust en zekerheid het gezegend deel van allen.
3. *Des Heeren tempel herbouwd*, en Christus, als de Koning-Priester (de ware Melchizédék) op Zijn troon.
4. *God-Zelf* (in en door „de Spruite”) *een toevlucht en beschutting* voor Zijn volk Israël, evenals voorheen in de woestijn.

Dàn zal in vervulling treden, wat wij in Psalm 85: 11—14 beschreven vinden: „De goedertierenheid en waarheid zullen elkander ontmoeten, de gerechtigheid en vrede zullen elkander kussen. De waarheid zal uit de aarde spruiten, en gerechtigheid zal van den hemel nederzien. Ook zal de Heere het goede geven, en ons land zal zijne vrucht geven. De gerechtigheid zal voor zijn aangezicht henengaan, en Hij zal ze zetten op den weg zijner voetstappen.”

En dàn, ja dàn zal het heeten:

**„Zijn grondslag
is op de bergen der heiligheid.**

De Heere bemint de poorten van Zion boven alle woningen van Jakob. Zeer heerlijke dingen worden van u gesproken, o stad Gods! Ik zal Rahab (Egypte) en Babel vermelden, onder degenen die Mij kennen; ziet, de Filistijn, de Tyriër, met den Moor, deze is aldaar geboren.

En van Zion zal gezegd worden: Die en die is daarin geboren; en de Allerhoogste zelf zal hen bevestigen. De Heere zal hen rekenen in het opschrijven der volken, zeggende: Deze is aldaar geboren. En de zangers, gelijk de speellieden, mitsgaders al mijne fonteinen zullen binnen u zijn.” (Ps. 87.)

Welgelukzalig zijt gij, o Israël!

Wie is u gelijk?”

(Deut. 33:29.)

D. R.

Rots en ster.

Jezus is de Rots der eeuwen,
Is der wereld fondament ;
Is de Rots om in te schuilen,
Wáár des levens storm zich wendt ;
Is de Rots der woestenije,
Waaruit levend water springt,
Tot verkwikking van den moede,
Die amechtig nederzinkt.

Jezus is de Morgensterre,
In des levens donkerheid ;
Ster, die over donkre paden
Voor den pelgrim licht verspreidt.
Ster, die voorlicht en die voorgaat
Op den weg naar 't Vaderland,
Waar de volle Zon zal stralen,
Die de duisternis verbant.

Christen, Jezus wil voor 't leven
U een Rots en Sterre zijn ;
Nooit behoeft gij meer te vreezen,
Nooit zult gij alleen meer zijn.
Als gij vaststaat op den Rotssteen,
Op de Ster het oog gericht,
Gaat ge als overwinnaar voorwaarts,
In Zijn kracht, door Hem verlicht !

De profetie van Hoséa.

HOOFDSTUK III.

„VELE DAGEN ALLEEN.”

„De Heere heeft u geroepen als eene verlatene vrouw en bedroefde van geest. Voor eenen kleinen oogenblik heb Ik u verlaten, maar met groote ontfermingen zal Ik u vergaderen.” (Jesaja 54 : 6, 7.)

Door het huwelijk van Hoséa met Gomer worden ons, gelijk we gezien hebben, een reeks van gedachten Gods ten opzichte van Israël, uitgebeeld. In *Gomer* hebben we den zedelijken toestand des volks; in *Jizreël*, haar zoon, het oordeel over het koningschap; in *Lo-Ruchama* het niet-begenadigde huis van Jakob; in *Lo-Ammi* de terzijdestelling ervan, terwijl we dan tenslotte in *Hoséa* zelve een straal van hoop hebben; het lichten van den nieuwen dag, die heerlijk zal zijn in *Jizreël*, als de oogst zal bestaan in „*kinderen des levenden Gods*.” In het tweede hoofdstuk wordt „*een deur der hope*” geopend in het dal van Achor, en een stroom van zegen komt door de geopende deur ons tegen, een

zegen, die ten volle gesmaakt wordt in den dag der harmonie tusschen hemel en aarde, het heerlijk duizendjarig vrede-rijk van Christus.

In het derde hoofdstuk ontmoeten we opnieuw een vrouw. De profeet moet deze vrouw nemen tot een getuigenis van het verlaten zijn van Israël. Hij betaalt den bruidschat, te weten vijftien zilverlingen, een homer gerst en een halven homer gerst. Deze vrouw is een overspelige. „Bemind zijnde van haren vriend,” doet zij nochtans overspel. Zij wordt bemind door den profeet, doch van een intieme betrekking is geenszins sprake. Als zij na den geleverden bruidschat het rechtmatig eigendom geworden is, plaatst de profeet haar in eenzaamheid. De *overspelige* vrouw is een *verlatene* geworden. Ziehier, Israëls ware geschiedenis tot op heden. Maar lezen we eerst de beginverzen van ons hoofdstuk :

„En de Heere zeide tot mij : Ga wederom „henen, bemin eene vrouw, die bemind zijnde „van haren vriend, nochtans overspel doet : gelijk „de Heere de kinderen Israëls bemint, maar zij „zien om naar andere goden en beminnen de „flesschen der druiven.

„En ik kocht ze mij voor vijftien zilverlingen „en eenen homer gerst en eenen halven homer „gerst.

„En ik zeide tot haar : Gij zult vele dagen „voor mij blijven zitten (gij zult niet hoereeren

„noch eenen anderen man geworden), en ik ook voor u.” *) (Verzen 1—3).

De weg was voor den profeet wel zwaar, en alleen een volstreckte gehoorzaamheid aan zijn Zender naast een brandende liefde voor zijn volk waren in staat hem zwijgend het aangewezen pad te doen gaan. De Heere verschaft hem inzicht in de wegen Gods met Israël en verklaart den profeet vooraf de gelijkenis. Zoo als gij nù, zoo spreekt als het ware de Heere tot Hoséa, zoo doe ik eveneens. Gij zult een overspelige vrouw tot een eenzame maken. Welnu, zoo zal Ik het overspelige Israël tot een eenzaam, een verlaten volk maken. Door de bedoeling duidelijk voor oogen te stellen, kwam Jehovah den profeet in vriendelijke liefde tegemoet. Wat had hij nu anders te doen dan te gehoorzamen? Zooals eenmaal Abraham in geheel tegenovergestelde omstandigheden met Ismaël en Hagar deed, zoo deed Hoséa ook. *Hij deed, gelijk hem bevolen werd.* Hoséa is vóór alle dingen een *gehoorzame* dienstknecht, en voorts is hij een *volhardend* profeet.

„*Die bemind zijnde van haren vriend.*” Door deze woorden wordt treffend weergegeven, welk

*) De nieuwe vertaling luidt: „Gedurende vele dagen zult gij mij verbeiden; gij zult niet hooreeren en zult geenén man toebehooren, en ik zal hetzelfde doen ten uwen opzichte.”

een liefde er in het hart van God woont jegens de afkeerige kinderen Jakobs. De bewegingen Zijns harten gaan uit naar haar, die zich afwendt, en die Hij noemt „*de huisvrouw der jeugd*.” „Den ganschen dag, zegt Jesaja, heb Ik mijne handen uitgestrekt tot een ongehoorzaam en tegensprekend volk” (Rom. 10: 21). Zijn ingewand rommelt van barmhartigheid over haar.

„*Nochtans overspel doet en omziet naar andere goden en de flesschen der druiven bemint*.” Zóó klaagt een liefhebbend hart! Gelijk elders door den mond van Jeremia: „De *kinderen* lezen hout op, en de *vaders* steken het vuur aan, en de *vrouwen* kneden het deeg, om gebeelde koeken te maken voor de Melécheth (d.w.z. de koningin) des hemels, en anderen goden drankofferen te offeren, om *Mij verdriet aan te doen*.” (7: 18).

„*Gij zult vele dagen eenzaam zitten*” (gij zult mij verbeiden). Vele dagen, dus niet eeuwig! Er is een deur der hope, en de dag breekt aan, dat een hand, door liefde gedreven, die deur openen zal. Te dien dage wordt de overspelige gereinigd en de eenzame wordt aangenomen. Maar nu? Wat is dan heden haar toestand? Allereerst is het gelukkig, dat we van haar lezen: „*gij zult niet hoereeren*.” Israël heeft in een harde leerschool geleerd den afgoden den rug toe te keeren. Die school heeft ze doorloopen in de dagen der ballingschap. Na den terugkeer onder

Jozua en Zerubbabel vinden we onder het volk geen afgodendienst meer. Ten dage des Heeren Jezus is het huis, wat de afgoderij betreft, „met bezemen gekeerd.” Israëls verhouding tot de afgoderij vinden we schoon afgebeeld in het gedrag van de vrienden van Daniël. Hananja, Misaël en Azarja sterven liever, dan voor het gouden beeld in het dal van Dura (Daniël 3) neer te vallen en het te aanbidden. Genezen van de bijna onuitroeibare zucht tot afgodendienst, zit Israël, als de verlaten vrouw, zonder God en zonder afgoden. Dat is wat we lezen:

*„Want de kinderen Israëls zullen vele dagen
„blijven zitten zonder Koning en zonder Vorst,
„en zonder offer en zonder opgericht beeld, en
„zonder efod en terafim.”* (vs. 4.) Geen ware en geen valsche godsdienst; geen middel om tot God te naderen met gebed of hulde des harten; geen beschermer; in één woord: **niets!** En dat: **„vele dagen!”**

Arme Joden! We hebben u lief om der vaderen wil. Omdat het heil uit u is. Omdat we de geestelijke goederen door u ontvangen hebben. En we zeggen het weer: **„Arme Joden!”** Die om ons wonen, hebben wetenschap, vernuft, geld en een onvernietigbaar enthousiasme. Sommigen, niet verder ziende, hebben gezegd: „De Joden hebben alles: de balie, den kathedr, de beurs.” Maar met Hoséa voor ons, zeggen we: *en bij*

dat alles, hebben ze niets. Hoe zullen ze tot God naderen? Mozes leert: *met een offer.* Maar ze hebben geen offer! **Het ware offer, Jezus de Nazarener, is in den hemel** en is door het volk der Joden verworpen. Hoe zullen ze Gods gedachten kennen? Mozes leert: *door den priester, als hij staan zal met den efod en met de Urim en Thummim.* Maar waar is de priester? Er is er één, dat is de ware en eeuwige Hoogepriester, die priester is naar de ordening van Melchizedek, gelijk David het zegt in Psalm 110. Die Eene, die ware, die eeuwige Priester, is in den hemel, wijl God gesproken heeft: „Zit aan Mijne rechterhand.” En dien eenen Hoogepriester hebben de Joden verworpen! **Jezus was de ware Priester.** Hij had een volmaakt offer. Dat offer was Hij-Zelf. Maar ach, het eenzame volk vraagt niet naar Hem. Reeds vele dagen! Leest misschien een Jood deze regelen, laat hij dan onze liefde bekennen en zich tot Jezus laten leiden, dan heeft hij het Offer, en den Priester! Hoe zullen de Joden als natie optreden? Waar is David, waar is zijn huis? Een is er, van wien we het geslachtsregister bezitten, nl. in Mattheüs 1 en Lukas 3, uit welk register zonneklaar blijkt, dat hij een zoon Davids is. Die eene moet regeeren. Maar die Eene is weggereisd, nadat Hij verworpen is, naar een „vergelegen land.” Die Eene is in den hemel! **Jezus is de ware Koning, de gezalfde**

Vorst uit Juda. Deze van God gegeven Koning, deze Gezalfde des Heeren, **deze ware David, is in den hemel!**

Droeve toestand van het volk, van de eenzame, de verlatene. „Zonder terafim”, o hoe gelukkig! De terafim heeft het hart verleid. „Zonder opgericht beeld”, Gode zij dank! De ijdelheid te niet gedaan. Israël is afgewasschen van den drek harer afgoden. (Jes. 4.) Maar ook dat andere „zonder” is van toepassing:

„Zonder Koning!”

„Zonder Vorst!”

„Zonder Offer!”

„Zonder Efod!”

Vreeselijke toestand, waaraan gelukkig eenmaal een einde komen zal! Aan het slot van het hoofdstuk ontsteekt de Geest Gods weer het licht, en de profeet, die den dageraad aanschouwt door het geloof, die door de deur der hope in de lichtsfeer inziет, roept uit:

„Daarna zullen zich de kinderen Israëls bekeeren en zoeken den Heere, hunnen God en David, hunnen Koning, en zij zullen vreezende komen tot den Heere en tot Zijne goedheid, in het laatste der dagen.”

Langs den weg der zelfveroordeeling zal de eenzame zich met een berouwvol hart in diepe smart tot God wenden. **„De kinderen Israëls zullen zich bekeeren.”** Het zal niet bloot een

nationaal ontwaken zijn, zooals het nu reeds een weinig gezien wordt in de beweging van het Zionisme, hetwelk evenwel een anti-religieus karakter begint aan te nemen. Neen, de weefselen des harten worden geraakt. Als eenmaal de broeders van Jozef, zoo zullen zij voor den „*Verkochte*” staan en ze zullen hun schuld belijden. De woorden van Psalm 51 vertolken zoo schoon hun gevoelens, en ook dat eene zal niet ontbreken : „Verlos mij van bloedschulden, o God ! Gij God mijns heils ; zoo zal mijne tong Uwe gerechtigheid vroolijk roemen.” (Psalm 51 : 16.) Daar is een bloedschuld, die op het volk rust van dien dag af, dat ze den Rechtvaardige, Jezus van Nazareth, aan het vloekhout geklonken hebben en geroepen hebben : „Zijn bloed kome over ons en onze kinderen.” (Matth. 27 : 25.) Dan zal God zeggen : Gij zijt mijn volk ! En het volk zal antwoorden : „Gij zijt onze God !” God zal dan aan Zijn volk het ware koningschap geven. Het zal niet een Koning hunner keuze zijn, niet een Saul ; neen het zal wezen een Koning naar Gods hart, een David. Ze zullen „zoeken” hunnen God, en als *Jezus, als Jehovah*, met de teekenen van het kruislijden in de handen en voeten *verschijnen zal*, dan zullen ze Hem huldigen en aanbidden met de woorden van den eenzamen discipel : *Mijn Heer ! en mijn God !* Dan is hun God weer hun Koning, die een Vorst uit het

huis Davids als Zijn vertegenwoordiger te Jeruzalem verwekken zal. (Ezech. 46).

Rouw en smart zullen hun harten vervullen in het begin dier dagen. „De rouwklage zal te dien dage groot zijn!” (Zach. 12 : 10—14). Of, zooals we het hier in Hoséa lezen: „*met vreeze zullen ze komen.*” Ze komen evenwel niet tot den Heere en Zijnen toorn, maar

„tot den Heere en Zijne goedheid.”

Wat dat te beteekenen heeft, hebben we reeds de vorige keeren opgemerkt. We willen nu alleen nog een uitspraak der Schrift aanhalen ten besluite :

„Zing vroolijk, gij dochter Sions, juich Israël ;
„wees blijde en spring op van vreugde van
„ganscher harte, gij dochter Jeruzalems : De Heere
„heeft

„uwe oordeelen weggenomen,”

„Hij heeft uwe vijanden weggevaagd ; de Koning
„Israëls, de Heere, is in het midden van u,

„gij zult geen kwaad meer zien.”

„De Heere, uw God is

„in het midden van u,”

„een held, die verlossen zal ; Hij zal vroolijk over
„u zijn met blijdschap,

„Hij zal zwijgen in Zijne liefde.”

(Zef. 3 : 14—17).

In het Huis des Heeren verborgen

Want al wat te voren geschreven is, is tot „onze leering geschreven, opdat wij door de volharding en door de vertroosting der Schriften hoop zouden hebben,” zoo lezen wij in Rom. 15:4. Het Oude Testament, met alle wetten en inzettingen, met alle geschiedenissen en profetieën, is voor ons alzoo tot leering en tot vertroosting, evenals het ook tot „onze waarschuwing geschreven is, ons, op wie de einden der eeuwen gekomen zijn.” (1 Kor. 10:11.)

Hieraan denkende, kunnen wij ook de geschiedenissen der koningen onder het volk Israël benutten, en veel, wat tot leering, tot volharding, tot vertroosting ons dienen kan, daaruit leeren.

De hoofdstukken 11 en 12 van het 2de Boek der Koningen geven ons een blik op het treurig verval van het huis Davids. Zooals nu het volk zonder koning, en het huis van David niet in het bezit is van Davids troon en Davids macht, zoo was het toen, in de dagen van den priester Jojada, ook.

Dezen treurigen en vernederenden toestand had

Athália, de dochter van Achab en Izébel, in het leven geroepen. Zij — wij kunnen haar wel de Izébel van Juda noemen — de ijverige dienaress der afgoden en roofster van den koninklijken troon, voert haar boosheid op het hoogtepunt in Juda, zooals Achab en Izébel dit deden in Israël. Maar Gods rechtvaardig oordeel heeft ook haar getroffen en weggenomen, evenals Achab en Izébel het niet ontgaan zijn.

Om in het bezit van den troon te komen, koelde zij haar moordlust aan het koninklijk zaad, om hierdoor, zooals zij wellicht in haar ongeloof zich voorstelde, de belofte Gods aan het huis van David geschonken, te verijdelen: „...Opdat mijn knecht David altijd eene lamp voor mijn aangezicht hebbe in Jeruzalem.” (1 Kon. 11:36.) Athália openbaarde zich juist zoo, als Achab met den wijnberg van den rechtvaardigen Naboth gedaan heeft; of, evenals later het geheele volk der Joden den Heer van den wijngaard, of Erfgenaam van het rijk, genomen en gedood heeft. Zie Matth. 21:38, 39.

Doch, God waakt; en Zijn verborgen macht en gedachten maken 's menschen plannen ijdel en te niet. Hij plaatst den uit de dooden opgewekten Jezus voor de oogen Zijner vijanden, en vernietigt hierdoor alle hun aanslagen; en in 2 Kon. 11 gebruikt Hij Joas — een kind der opstanding — als werktuig tot hetzelfde doel.

Want het oordeel des doods was even zoo goed over Joas uitgesproken, als over alle zijn broederen, die omgebracht werden. God had echter te voren redding voor hem bereid, omdat Hij met Joas iets grootsch voorgenomen had; en zoo zal hij dan, evenals Mozes in soortgelijke omstandigheden, door een koningsdochter — Joséba de huisvrouw van den priester Jojada — van de plaats des doods verwijderd en, in veiligheid gebracht worden.

Hoogst merkwaardig is het, dat Joas door den priester Gods in „het huis des Heeren” verborgen werd, en wel „tot zijn zevende jaar,” — een treffend beeld van wat God, in lateren tijd met den waren Erfgenaam van den troon Davids — Jezus Christus — doen wilde. Want nadat Jezus, door de opstanding uit de dooden, van het terrein des doods onttrokken geworden is, wordt Hij tijdens den duur eener geheele bedeeeling in het huis des Vaders — den hemel — verborgen, waar Hij als Hoogepriester aan de rechterhand van den troon der Majesteit Zijn plaats heeft ingenomen. Zoo geeft ons het destijds verbergen van den erfgenaam van Davids troon een schoon en juist beeld van de tegenwoordige verbergings des Heeren Jezus in den hemel.

Joas zou echter niet voor altijd daar blijven, waar Jojada hem in veiligheid gebracht had. Ter gelegener tijd vereenigt hij in Juda een overblijfsel,

hetwelk voor Joas is. Met dit overblijfsel sluit hij in het huis des Heeren een verbond, en toont dan den verbondenen „den zoon des konings.” Daarna geeft hij aan een ieder van hen krijgswapenen en schilden, alles uit den voorraad van de wapenkamer van David gehaald, en stelt ze in een bepaalde orde op, om ter ure der wraak, de ongeloovige troonroofster om te brengen. En dit geschiedt eveneens met een volkomen, heilig overleg en inzicht naar de gedachten Gods, gelijk vroeger de verbergings van het kind in den tempel plaats gevonden heeft. De tempel mag niet met bloed bevlekt, mag niet ontheiligd of verontreinigd worden; en toch moet zonder genade de goddelooze op dien dag uitgeroeid worden, en „de zoon des konings” moet uit het huis des Heeren worden uitgeleid — drie gebeurtenissen, die bij deze gewichtige gelegenheid onze ernstige opmerkzaamheid waardig zijn. *De koning moet op den troon verheven, de goddeloozen omgebracht worden, maar bij dit alles moet de tempel rein blijven.* Alles moet geschieden in overeenstemming met de gedachten Gods.

Nadat alles zoo goed mogelijk voorbereid is, komt de koning van uit de plaats, waar hij verborgen geweest is, te voorschijn; en wel met al den luister en eer, die hij waardig is, begeleid en omgeven van hen, die zijn koninkrijk steunen en schragen — de rechtvaardigen, op wie hij

kan en mag vertrouwen. En dit vindt plaats op een Sabbatdag.

Waar Jojada — als priester en beschermheer van den jeugdigen koning tijdens de heerschappij van Athália — de geheele uitvoering zijner kroning en openbaarmaking ordent, toont hij den erfgenaam het eerst een uitgelezen overblijfsel. Dit doet hij ook in het verborgene, in den tempel. Daarop vormt hij een lijfwacht, die zich van af het huis des Heeren tot aan het huis des konings, d.w.z. van *het heiligdom* des rijks tot aan *het paleis* uitstreckte. Deze wacht had de grootsche opdracht, den koning te bewaken den ganschen weg langs, van dat hij uit den tempel kwam, tot hij in het paleis zou ingaan. Uit den tempel uitgeleid, zou Joas onmiddellijk op de standplaats — bij den pilaar — staande, onder de luide bijvalsbetuigingen des volks, tot koning worden uitgeroepen, terwijl hem de getuigenis (het boek der wet), alsook de kroon zou worden overhandigd; het eerste als teeken zijner onderwerping en gehoorzaamheid aan Jehovah, het laatste als symbool zijner hoogheid en majesteit in Israël.

Daarna moet de goddelooze Athália worden gedood, — echter buiten den tempel. Want, zelfs als het gaat om de wederinvoering des konings en om de rust des rijks, beijvert de priester zich om de heiligheid des tempels er

niet aan op te offeren — een schoon getuigenis voor deze waarheid, dat de Heer in al Zijn handelingen Zijn heerlijkheid tot in de kleinste bijzonderheden hoog houdt, en niet toelaat, dat de eene handeling door den glans van de andere in de schaduw geplaatst wordt.

Vervolgens wordt een verbond met het geheele volk gesloten; het volk neemt zijn koning aan, en de koning erkent ze als zijn onderdanen. Alles, wat ergernis veroorzaakt en boos is, wordt verwijderd: de tempel, de altaren, de beelden en de priesters van Baäl.

En na dit alles treedt de koning te voorschijn, omgeven door zijn lijfwacht, die vol vreugde hem ten dienste staat; hij zet zich, evenals een tweede Salomo, in vrede en met koninklijke waardigheid, overladen met eer en te midden der vreugdebetooning zijns volks, op den koninklijken troon, den troon van het huis van David!

Kunnen we ons wel een schooner voorstelling van den terugkeer des Heeren Jezus uit Zijn hemelsch heiligdom vormen? Zal Hij niet in al de macht en gerechtigheid Zijns rijks verschijnen? Zal dan niet een nieuwe Sabbat voor Zijn volk Israël en de gansche schepping aanbreken? En zal dan niet te gelijk de dag der wraak daar zijn voor hen, die het bloed des Rechtvaardigen vergoten en de erfenis verdorven hebben? — Ja,
de hemel zal geopend worden,

en de dag der kroning van Christus Jezus, en der vreugde Zijns volks zal aanbreken, gelijk als hier de priester den koning Joas zalft, hem de kroon op het hoofd plaatst en overeenkomstig de Goddelijke verordening (zie Deut. 17), hem „de Getuigenis” ter hand stelt, terwijl het volk, vol geestdrift, uitroept: „De koning leve!” De koning verschijnt in zijn schoonheid, als uit de dooden opgestaan; terwijl de goddelooze troonroofster en moordnares en afgoden-dienares haar einde vindt.

Een duidelijker voorstelling van den waren Zoon van David, gelijk Hij eens geopenbaard zal worden, kunnen wij ons nauwelijks denken. Wij aanschouwen hierin Zijn weder-uitkomen of nederdalen uit den hemel, Zijn komen uit het huis des Heeren, met groote kracht en heerlijkheid. Joas' dagen waren juist het passend en geheel gelijkend oogenblik voor zulk een voorbeeld. Want het wederrechtelijk in bezit nemen van den troon door Athàlia is een schaduw van den totalen afval van Juda; en het tijdperk zal aanvangen, waarin de Heer, zooals voorheen bij gelegenheid der boosheid van Babel en Sodom en Gomorra, moet optreden om de aarde te oordeelen voor haar ongerechtigheid en de Hem toekomende heilige macht en eere voor zich zal opeischen.

De naam van *David* vervult weder het land. Niet alleen was de wacht des konings met de

schilden en speren van David uitgerust geworden — de wapenen, die men tijdens de verberging van den erfgenaam in het heiligdom heeft moeten laten rusten — maar bovendien wordt alles wat indertijd door David ingesteld is geworden, hooggehouden, en de muziek van David wordt opnieuw vernomen. (Lees 2 Kron. 23 : 18.) Jojada is er op bedacht, om zooveel mogelijk herinneringen aan David wakker te roepen. Tegelijk wordt Baäl en alle zijn dienaren omgebracht, en de God Israëls ontvangt de Hem toebehoorende plaats. Jehovah wordt als Heer, en David als Zijn knecht erkend, zooals het in het heerlijk tegenbeeld dezer geschiedenis het geval zijn zal, als „alle tong zal belijden, dat Jezus Christus Heer is, tot heerlijkheid Gods des Vaders.” (Fil. 2 : 11.) En dan zal, zooals reeds is opgemerkt, een groot verbond gesloten worden. De priester neemt niet alleen *eenigen* den eed af van trouw aan den verborgen gehouden Joas, toen hij hun alleen den koning toonde ; maar hij vereenigt nu opnieuw *het geheele volk* in een heilig en genadig verbond ; en dan toont hij den rechtmatigen erfgenaam dier volle heerlijkheid niet aan enkelen, maar aan de gansche vergadering Israëls. Dan heeft de stad rust, het volk des lands verheugt zich, de koning zit op den troon, en stelt in gemeenschap met den priester den dienst van den God Israëls weder in.

Dit alles geeft ons een voorbeeld van de toekomstige „wederherstelling aller dingen.” (Hand. 3 : 21.) Er zal een volkomen wisseling in de verhoudingen intreden. De koning zal niet voor altijd verborgen blijven in het huis des Heeren ; de vreemde vrouw zal ook niet voor altijd op „het beest” haar plaats behouden (zie Openb. 17) ; de tempel van den Eenen, waarachtigen God zal niet voor altijd in een toestand van verval blijven ; neen, de Koning zal door Zijn volk aangenomen worden, en het heiligdom des Heeren weder in eer en aanzien hersteld worden, en de Heer zal opnieuw de Hem toekomende heerlijkheid en vereering ontvangen.

Maar, zooals het bij Salomo het geval was, zoo is het ook bij Joas geweest. Deze liefelijke toestand duurt slechts een korten tijd. Zoo spoedig Jojada door den dood zijn plaats verlaat, verdooft deze heerlijke glans. Doch dit eene zien wij, dat, zoo lang de priester Jojada leeft, koning Joas de heiligheid en schoonheid des rijks bewaart. Dit laatste is ook van veel beteekenis. Wat geeft het ons te zien ? Leert het ons niet, dat in het toekomstige rijk, waarin de koning en de priester in één persoon vereenigd zal zijn, alles goed zal gaan ? Lezen wij niet in Zach. 6 : 13 : „Hij zal het sieraad dragen, en hij zal zitten, en heerschen op zijnen troon ; en *hij zal priester zijn op zijnen troon* ; en de raad des vredes zal

tusschen die beiden wezen?" De priester van dat rijk kan niet sterven, wijl Hij naar „de kracht eens onvergankelijken levens" (Hebr. 7 : 16) Priester geworden is; en de Koning van dat rijk kan niets verkeerd of onrechtvaardigs doen, omdat Zijn scepter een scepter der rechtmatigheid is, wijl er van Hem geschreven is: „Gij hebt gerechtigheid liefgehad en ongerechtigheid gehaat." (Ps. 45 : 7, 8; Hebr. 1 : 8—10.) Daarom zullen ook vrede en heerlijkheid tijdens den ganschen duur Zijner heerschappij blijven bestaan, totdat Hij het koninkrijk aan Zijnen God en Vader zal overgeven. „In zijne dagen zal de rechtvaardige bloeien, en de veelheid van vrede, totdat de maan niet meer zij." (Ps. 72 : 7.) „.... de heerschappij is op zijnen schouder; en men noemt zijnen naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredenvorst; der grootheid dezer heerschappij en des vredes zal geen einde zijn op den troon van David en in zijn koninkrijk, om dat te bevestigen en dat te sterken met gericht en met gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid toe. De ijver des Heeren der heirscharen zal zulks doen." (Jes. 9 : 5, 6.)

Wij ontvangen in deze geschiedenis van Joas alzoo een duidelijke voorstelling der dingen betreffende de heerlijkheid van Christus, die toen nog wel in de verre toekomst lagen, maar nu zeer nabij, als spoedig te gebeuren, voor ons staan:

1. Zijn wederkomen uit den hemel, het heilighdom Gods ;
2. het uitvoeren van het oordeel door Zijn hand ;
3. de eer, welke hem als Priester en Koning ten deel zal vallen ; en
4. ten slotte Zijn heerschappij in het land, hetwelk Hij van oudsher tot Zijn eigendom uitverkoren heeft.

Hoe maakt het onze harten gelukkig, als de loop onzer gedachten vervuld is met **Hem**, die het Middelpunt en het Voorwerp is van al Gods raadsbesluiten en voornemens, en Die — wie weet hoe spoedig — geopenbaard zal worden als het Middelpunt van wat in den hemel en op de aarde is !

J. G. B.

Een blik in het Hooglied. *)

Bij een ernstig en belangstellend onderzoek van Gods Woord, zal het zonder twijfel ook den lezer treffen, hoe de verschillende boeken des Bijbels gerangschikt zijn. Niet naar tijdsorde, maar naar een zedelijken regel, is de indeeling der onderscheidene boeken. In Lukas 24 : 44 spreekt de Heere Jezus over den inhoud van het geheele Oude Testament, en verdeelt dit in drie deelen, n.l. „Mozes, en de Profeten, en Psalmen.” Tot Mozes worden de boeken van Genesis tot en met Esther; tot de Profeten Jesaja tot en met Maleachi; tot de Psalmen de boeken Job, Psalmen, Spreuken, Prediker en het Hooglied gerekend.

Iemand heeft eens gezegd, dat de drie laatste der dichterlijke boeken kunnen vergeleken worden met de groote afdeelingen in den Tabernakel of Tempel Gods, n.l. de Spreuken: het Voorhof; de Prediker: het Heilige; het Hooglied: het Heilige der Heiligen.

Wij willen voor ditmaal een blik slaan in „het Heilige der Heiligen,” n.l. het Hooglied.

*) Eenigszins uitgewerkte aantekeningen, gemaakt na een verhandeling over het Hooglied, in een samenkomst van geloovigen.

„De liefde is zijne banier over mij.”

De banier of het vaandel, het veldteeken van een legercorps, geeft den strijdenden moed, zoo lang het door hen gezien wordt. De officieren zweren aan het vaderland en den vorst trouw bij het vaandel, terwijl zij dit omklemmen. Ze worden door het vaandel bijeengehouden, bemoedigd, beheerscht en bovendien beschermd. Maar indien het vaandel wordt genomen, dan is tevens de moed verloren, en het einde is een wilde vlucht, omdat het punt van vereeniging gevallen en het leger in verwarring geraakt is.

„De liefde is zijne banier over mij.”

De bruid, die deze woorden spreekt, stelt ons Israël in de toekomst voor. Dit volk is de *aard-sche* bruid van den Koning te Jeruzalem. De gemeente is de *hemelsche* bruid, „de vrouw des Lams.” Maar in welk karakter men de bruid ook moge zien, altijd is „Zijne liefde” de banier over haar. Niet Zijn kracht; neen, Zijn liefde! En deze is niet alleen ons deel, zoo lang wij hier beneden zijn; neen, zij is in haar gansche lengte en breedte over ons ontvouwd, tot in alle eeuwigheid. „Hierin is de liefde bij ons *volmaakt* geworden, opdat wij vrijmoedigheid hebben in den dag des oordeels, dat, gelijk hij is, ook wij zijn in deze wereld. In de liefde is geen vrees, maar *de volmaakte liefde* drijft de vrees uit; want de vrees heeft pijn, en die vreest, is niet volmaakt

in de liefde." (1 Joh. 4 : 18.) Terwijl voor de *aardsche* bruid de banier heden — om zoo eens te spreken — opgerold in de foudraal, bewaard wordt tot haar heerlijke toekomst, daar is zij nu over de geloovigen, de *hemelsche* bruid, in haar gansche volheid ontplooid, dewijl Zijn liefde zich *volmaakt* aan ons geopenbaard heeft.

„*Hij voert mij in het wijnhuis,*” lezen we in het 4de vers van het tweede hoofdstuk. Zoo er alleen stond: „Hij voert mij in het huis,” zou dit reeds veelbeteekenend en heerlijk zijn, daar het huis de plaats is, waar men woont en *rust* geniet.

Er is geen sprake van een tijdelijke rust, gelijk in een oase. Toen de Israëlieten in Elim kwamen, hadden zij de woestijn Sin achter zich, en vóór hen lag de woestijn Sur. Als de geloovigen vergaderd zijn in den Naam des Heeren Jezus, dan kan zulk een samenzijn heerlijk, gezegend en verkwikkend zijn. Het is als een verblijf in een oase, een Elim. Doch wij kunnen zoo niet op den duur samenblijven; wij moeten weder uiteen, en . . . verder den weg in de woestijn op. Maar wanneer wij *in huis* zijn, dan is rust en vreugde ons deel; en deze rust en vreugde wordt voorgesteld in het beeld van „het wijnhuis.” Uitgezonderd de gevallen, waar de wijn door den mensch tot een vloek gemaakt is, is hij in de Schrift het beeld van *vreugde*. Zoo lezen wij in

Richt. 9:13: „Maar de wijnstok zeide tot hen: Zou ik mijnen most verlaten, die God en menschen vroolijk maakt?” De Heere Jezus noemt Zich: „de ware Wijnstok.” (Joh. 15:1.) En laat ons denken aan de bruiloft te Kana, in Galiléa; aan de instelling van des Heeren Avondmaal. Als de bruid eens in „het wijnhuis” zal zijn ingevoerd, dan is *de vreugde volkomen, het genot ongestoord*. Zoo daar tranen zullen gezien worden, dan zullen dit tranen van dankbare liefde zijn, waarmee men Hem zal aanbidden, die „Zijne liefde als een banier” over allen ontrollen zal.

„*Mijn liefste is mijn, en ik ben zijne,*” lezen we in hfdst. 2:16. Zoo spreekt een geloovige, die zich gelukkig gevoelt in het bewustzijn den Heer gevonden te hebben. Hoewel dit nog niet het hoogste is, als men zich zoo uitspreekt, blijkt er toch groote liefde en toegenegenheid tot den Heer uit. Iemand, die nog maar korten tijd bekeerd is, uit zich op deze wijze. Hij is gelukkig den Heer gevonden en vergeving van zonden ontvangen te hebben. In deze gelukachting, is het voor zulk een bijna niet te gelooven, dat dit genot wel eens minder worden kan; dat het mogelijk is, dat zijn liefde tot den Heer kan gaan verflauwen. En dat zulks voorkomt, weten we niet alleen, helaas! uit de praktijk, maar we lezen het ook in Hoogl. 3. Daar is het zoover gekomen, dat de Bruidegom buiten staat, en,

kloppende, zegt: „Doe mij open, mijne *zuster*, mijne *vriendin*, mijne *duive*, mijne *volmaakte*! want mijn hoofd is vervuld met dauw, mijne haarlokken met nachtdruppen.” Welke woorden, die de tolken zijn van de onveranderlijke liefde des Bruidegoms tot haar, die het niet de moeite waardig acht, om haar rok weer aan te trekken, en haar gewasschen voeten weder te bezoedelen. En die zoo koel antwoorden kan op zulk een liefdevol kloppend roepen, is dezelfde, die gezegd heeft: „*mijn liefste is mijne, en ik ben zijne!*” Wat is 's menschen liefde! Hoe teleurstellend en verootmoedigend voor ons!

Gelukkig voor de bruid, dat zij tot inkeer en tot andere gedachten komt. We lezen van haar: „Ik stond op, om mijn liefste open te doen.” (Vers 5.) Maar — „*haar liefste was geweken.*” Nu maakt zij zich op om Hem te *zoeken*, doch, helaas! zij vindt Hem niet. Ook zelfs op haar roepen, ontvangt zij geen antwoord. Arme ziel, die den Heer moet missen; Hem, zonder Wien zij toch niet leven kan! Hem te kennen en toe te behooren, en geen gemeenschap met Hem te kunnen hebben! Zij verkeert in de duisternis van den nacht, en wordt een voorwerp van bespotting, smaad, lijden en onteering, vanwege hen, aan wie zij inlichtingen vraagt omtrent haar liefste. Op de vraag: „*Wat is uw liefste meer dan een ander liefste?*” kan zij een volkomen en juiste

mededeeling geven, doch.... wat baat dit, zoo men niet **met Hem** en in **Zijn gemeenschap** is? Daarom is het zoo ernstig en gewichtig, zichzelve telkens af te vragen: „*Ben ik in gemeenschap met den Heer?*” Men verneemt uit Hoogl. 5:10—16, dat men den Heer kan kennen, vele en juiste hoedanigheden van Hem aan anderen kan mededeelen, en toch — verre van Hem wezen kan.

In hfdst. 6 vinden wij een heerlijk en treffend beeld der onveranderlijke liefde des Heeren. De trage, ontrouwe en afgeweken bruid wordt niet verstooten, maar *in liefde weder aangenomen en met liefde omringd*. In de verzen 4 en 10 geeft de Bruidegom een beschrijving van wat de bruid voor Hem is. En o! wat een heerlijke opklimming in vs. 10: „*als de dageraad, schoon gelijk de maan, zuiver als de zon, schrikkelijk als slagorden met banieren.*” Beelden, die ons *hemelsche heerschappij en aardsche kracht* aanduiden. Worden wij hierbij niet herinnerd aan de woorden des Heeren in Matth. 16:18: „....Op deze rots zal Ik mijne gemeente bouwen, en de poorten van den hades zullen haar niet overweldigen?” Of ook aan Rom. 8:38 en 39, waar de apostel Paulus schrijft: „Ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch machten, noch hoogte, noch diepte, noch eenig

ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heer?"

In Hoogl. 6:3 spreekt de bruid anders dan in hfdst. 2:16. Dáár was het: „Mijn liefste is mijn;” hier zegt zij: „*Ik ben mijns liefste, en mijn liefste is mijne.*” Wanneer een geloovige den weg met den Heer bewandeld heeft, en door het onderzoek van Gods Woord meerder inzicht in de waarheid verkregen heeft, leert hij ook zien, dat, waar hij Jezus gevonden heeft, hij reeds eerder *door Jezus gevonden was*. Allerlei herinneringen zijn daar, waaruit blijkt, dat de Heer reeds lang aan zijn hart werkte en hem riep; ja, bij het licht des Woords gaat men nog meer terug, steeds verder terug, tot men komt tot vóór de grondlegging der wereld. Toen werd de geloovige reeds uitverkoren en toen was hij gekend.

Maar in Hoogl. 7:10 wordt het eerst, zooals het zijn moet. „*Ik ben mijns liefsten, en Zijne genegenheid is tot mij.*” Dit is de gewenschte, de juiste toestand, waarin de Heer verheerlijkt wordt door de ziel, die Hem heeft leeren kennen. Want nu is het: **Jezus alleen**. Eerst was het: „Ik en Jezus;” daarna: „Jezus en ik;” maar nu: „**Jezus alleen.**” Zoo moet het bij de geloovigen zijn of worden; ons eigen-ik moet geheel en al terzijde gesteld en op den achtergrond geplaatst worden, en Jezus, en **Jezus alleen**, moet voor ons alles zijn!

„Die onder de leliën weidt,” lezen wij in hoofdst. 2 : 16 en 6 : 3. De leliën zijn het beeld van de geloovigen. Welk een schoon, verrukkelijk beeld! Voorheen, niet bekeerd zijnde, gelijk aan een doorn of een loot van den wilden olijfboom; voorheen „zwart van zonden,” zooals ook de bruid in hoofdst. 1 : 5 het uitspreekt. Doch nu een lelie, blank en wit; *gewasschen van alle zonden en ongerechtigheid, door het bloed van den Heere Jezus Christus, van Hem, die „onder de leliën weidt.”* Nu gelijk aan die veldbloem, die met zulk een kleed bekleed is, dat Salomo, in al zijn heerlijkheid, er bij in het niet verzinkt; want het kleed van den geloovige is niets minder dan „*de gerechtigheid Gods,*” door het geloof in Christus Jezus. (2 Kor. 5 : 31.)

Zooals een bekwaam hovenier, die er zijn werk van maakt om leliën te kweken, voorzichtig en zoo behoedzaam mogelijk deze kelken weet te behandelen, zich bewust zijnde, dat zij bij de minst gevoelige aanraking dadelijk beschadigd of in de ontwikkeling gestoord worden, zoo ook — in volmaaktheid — weidt de Heer tusschen de leliën. Met volmaakte voorzichtigheid en Goddelijk inzicht weidt Hij onder de leliën; neemt dan deze, dan die tot Zich, en gaat hiermede voort „*totdat de dag aankomt, en de schaduwen vlieden.*” (Hoogl. 2 : 17.)

Als de schaduwen zullen gevloten zijn, is „de

nacht der smarten" voorbijgegaan. Dan breekt de nieuwe dag aan, en is het onbenevelde, eeuwige licht van Gods heerlijkheid het deel van allen, die den Heer toebehooren. Dan geen gevaar meer; geen vrees of angst; geen droefheid, geen rouw, geen dood, en dientengevolge. geen traan meer; maar

eeuwige blijdschap

en verzadiging van vreugde voor 's Heeren aanzicht!

Verhaast dien dag,

O Heer! waar, ver van 't lijden,

Mijn ziel in U zich eeuwig zal verblijden.

Och, dat ik U nog heden zag!

„Eene verberging tegen den vloed.”

Onder de uitspraken van Bileam betreft er een den Kenieten, en luidt: „Uwe woning is vast, en gij hebt uw nest in eene steenrots gelegd.” (Num. 24: 21.)

Dit schoone woord heeft een heerlijke beteekenis. Het wordt in de geschiedenis van koning Saul letterlijk vervuld. Na Samuëls woord maakte deze vorst zich op, om de Amalekieten te slaan, omdat God wilde bezoeken, hetgeen Amalek aan Israël gedaan had, toen het uit Egypte opkwam. Een groot leger komt te Telaïm bijeen, waar de koning zijn heir monstert. Daar telde Saul tweehonderd en tien duizend man, die zich als een sterke vloed op de Amalekieten zouden werpen, teneinde ze van de aarde uit te roeien.

Eerst komt evenwel Sauls woord tot de Kenieten, zeggende: „Gaaf weg, wijkt, trekt af uit het midden der Amalekieten, opdat ik u met hen niet wegruime: want gij hebt barmhartigheid gedaan aan al de kinderen Israëls, toen zij uit Egypte opkwamen.” De Kenieten weken uit het midden der Amalekieten en daarna werden dezen verbannen met de scherpste des zwaards. (1 Sam.

15:6). Geen kwaad kwam over de nakomelingen van Jethro, Mozes' schoonvader. Zij hadden hun schuilplaats bij den God Israëls. De Machtige Jakobs was ook de Rotssteen huns heils.

Veilig tegen den vloed des oordeels was het geslacht der Kenieten, omdat het in God zijn verberging vond. Maar ook Gods volk, Israël, zal eenmaal verborgen worden tegen den vloed des oordeels, die zich met kracht werpen zal over het geheele volk in den dag der groote verdrukking. Dan zal er voor het overblijfsel van Gods volk een toevlucht wezen, waar het volkomen veilig gesteld zal zijn. Daarover spreekt de profeet Jesaja met deze heerlijke woorden: „En daar zal eene hut zijn tot eene schaduw des daags tegen de hitte, en tot een toevlucht en tot eene verberging tegen den vloed en tegen den regen.” En op een andere plaats: „Ziet, een koning zal regeeren in gerechtigheid, en de vorsten zullen heerschen naar recht. En die man zal zijn als eene verberging tegen den wind, en eene schuilplaats tegen den vloed.” (Jes. 4:6; 32:1, 2.)

Beschermd tegen den vloed van het toekomstige oordeel is ieder, die in Christus Jezus door God verborgen is. De Zoon van God is op aarde gekomen, om voor ieder een verberging te zijn, die tot Hem de toevlucht neemt. Eenmaal zal het vuur des oordeels, als een niets-sparende vloed over deze wereld komen, om alles weg te nemen,

wat zich tegen God verheft, en ongehoorzaam gebleven is aan het woord des Evangelies. Maar ook dan is er een familie van heiligen, een volk van verlost en ontelbare schare van gezaligden, die een veilige schuilplaats hebben gevonden, waar het oordeel hen niet treffen kan. In Christus, die het oordeel in hun plaats heeft ondergaan, hebben ze hun volkomen behoudenis gevonden. Hem hebben zij uit den hemel verwacht en Hij heeft hun verwachting niet teleurgesteld en hun hoop niet beschaamd. Hij heeft ze gered van den toorn en met Zich vereenigd in eeuwige heerlijkheid. Zij hebben een woonplaats hooger dan de Kenieten, en hun woning is vast. Hun huis is een eeuwig huis, in de hemelen. Geen vloed kan hen daar bereiken. Ze zijn met Christus, die hun eeuwig deel is, en die ze heeft gekocht met Zijn kostbaar bloed tot een eeuwige bezitting. In Hem zijn zij geborgen voor tijd en eeuwigheid!

J. T.

De profetie van Hoséa.

HOOFDSTUK IV.

HET VERONTREINIGDE LAND.

„Den rotssteen, die u gegenereerd heeft, hebt gij vergeten, en gij hebt in vergetelheid gesteld den God, die u gebaard heeft. Als het de Heere zag, zoo versmaadde Hij ze, uit toorn tegen zijne zonen en zijne dochteren.” (Deut. 32 : 18, 19.)

Met het vierde hoofdstuk vangt het tweede gedeelte van het boek Hoséa aan. Dit tweede gedeelte bevat *de vermaningen* van den profeet. Het kwaad, dat ten verderve voortwoekert als een kanker, wordt blootgelegd, en hierbij neemt de profeet den persoon des menschen niet aan. Lang na Hoséa's dienst schrijft de apostel Paulus: „Want tracht ik nu menschen tevreden te stellen of God? Of zoek ik menschen te behagen? Indien ik nog menschen behaagde, zoo ware ik geen slaaf van Christus.” (Gal. 1 : 10.) De zoon van Beëri laat zich door deze zelfde gedachte reeds beheerschen, al spreekt hij het ook niet uit.

Het hoofdstuk opent zoo plechtig met de woorden: „*Hoort des Heeren woord.*” Jehovah geeft

nooit het recht op, Zich te wenden tot Zijn volk en met Zijn vermaningen een beroep te doen op hart en geweten van het volk, hetwelk Hij met een machtigen arm en sterke hand verlost en daarna afgezonderd heeft. Hij heeft het gemaakt tot een volk des eigendoms; Hij heeft „*de landpalen der volken gesteld naar het getal der kinderen Israëls.*” Hij heeft het land met zijn grenzen uitgespeurd, opdat de kinderen van Jakob er zouden wonen. Dat land noemt de Heere immer „**het land,**” waarop Zijn oog den ganschen dag rust. En het volk moge in zijn ontrouw den rotssteen verlaten hebben, die hen gegenereerd heeft, nochtans verlaat de Heere hen nooit en Hij werkt aan hen, „*vroeg op zijnde en zendende.*”

Het is juist de uitdrukking „het land,” die in de eerste verzen zoo vaak voorkomt. Dat land mocht niet verontreinigd worden. Het was de dure roeping geweest van het volk na den intocht onder Jozua, om *het land te reinigen* van zijn verfoeiselen. Zelf waren de kinderen Israël, voor er een stad veroverd was, te Gilgal besneden en „*de smaad van Egypte*” was van hen afgewenteld. (Joz. 5:9.) Gereinigd van den smaad van Egypte, moesten ze alle altaren der inwoners omwerpen en zich verre houden van de geringste vereeniging met hen. Doch als na de uitdeeling der erfenis de Engel des Heeren tot het volk komt te *Bochim*, wat moet Hij dan voor een getuigenis afleggen?

Richteren 2 vers 1—4 geeft antwoord op deze vraag: „Ik heb ulieden uit Egypte opgevoerd, en „u gebracht *in het land*, dat Ik uwen vaders „gezworen heb, en gezegd: Ik zal mijn verbond „met ulieden niet verbreken in eeuwigheid; en „ulieden aangaande, gij zult geen verbond maken „met de inwoners dezes lands; **hunne altaren „zult gij afbreken**. Maar gij zijt mijner stem „niet gehoorzaam geweest: waarom hebt gij dit „gedaan? Daarom heb Ik ook gezegd: Ik zal ze „voor uw aangezicht niet uitdrijven, maar zij „zullen u aan de zijden zijn, en **hunne goden „zullen u tot een strik zijn**.” Hoe duidelijk blijkt uit deze woorden, dat Israël in zijn roeping heeft gefaald. In plaats dat het land van zijn verfoeiselen gereinigd is, is het met de afgoderij over zijn geheele lengte vervuld. En reeds heel spoedig. We lezen eveneens in Richt. 3: „*Zij verlieten den Heere en dienden Baäl en Astaroth*.” Later is de dienst der afgoden zelfs tot officiëelen staatsgodsdienst verheven na de invoering van den kalverendienst onder koning *Jerobeam* en, wat Juda betreft, vooral onder *Achaz*, van wien we lezen: „Ook maakte hij in *elke* stad van Juda hoogten om *anderen goden* te rooken.” (2 Kron. 28:25.)

God had Zich in de dagen van Hoséa nog niet uit het land teruggetrokken. Des Heeren troon was nog te Jeruzalem. Hij woonde dus met Zijn volk in het land, en daarom kon Hij niet onver-

schillig wezen ten opzichte van het land. Twee zijn het, die onze aandacht vragen :

het volk en het land,

en over die beiden spreekt ook Hoséa.

„De Heere heeft eenen twist *met de inwoners „des lands*, omdat er geene trouw noch weldadigheid noch kennis Gods *in het land* is, maar „vloeken en liegen en doodslaan en stelen en „overspel doen ; zij breken door en *bloedschulden „raken aan bloedschulden*. Daarom zal *het land „treuren*, en een iegelijk, *die daarin woont*, weg- „*kwijnen*, met het gedierte des velds, en met het „gevogelte des hemels, ja ook de visschen der „zee zullen weggeraapt worden.” (1—3.)

Waar het land dermate was verontreinigd, daar kon niemand vrij uitgaan. Allen moesten hun schuld gevoelen. Het overblijfsel had wel de opdracht ontvangen, één met den profeet zijnde, tegen het volk als zoodanig te twisten, maar dit moest geschieden *namens den Heere* ; in het bewustzijn derhalve van een gemeenschappelijke schuld, zoodat niemand zich verhief op eigen gerechtigheid, noch van dezelve een uitgangspunt maakte bij de vermaning. Neen, *de heiligheid des Heeren* was het eenige ware uitgangspunt ; de eenige ware maatstaf bovendien. Zóó hooren we den zeer gewenschten man, Daniël, bidden: „Wij hebben gezondigd.” De geloovigen van heden staan in dezelfde verhouding tot de Christenheid,

waaryan ze een deel uitmaken, welker schuld derhalve mede de hunne is, maar waartegen ze een getuigenis hebben af te leggen namens den Heer. Wat moet de Bruidegom zeggen van de Bruid, die ontrouw is geworden? De inhoud van Zijn getuigenis, ziedaar wat óns getuigenis moet uitmaken. Daarom is het dan ook, dat de profeet vervolgt:

*„Doch niemand twiste, noch bestraffe iemand,
„want uw volk is als die met den priester twisten.”*
(vers 4.)

Door deze laatste woorden worden we bepaald bij de instelling van het priesterschap. God had met het verlost volk heerlijke bedoelingen. Hoe zullen we het beter uitdrukken, dan wanneer we de Schrift aanhalen? Welnu, als het verlost erfdeel des Heeren aan de Roode zee zingt in de eerste en volle blijdschap over de vernietiging van den vijand, en het oog slaat op „de liefelijke woning van 's Heeren heiligheid” (Ex. 15 : 13), dan spreekt God door Mozes als volgt:

*„Gijlieden hebt gezien, wat Ik den Egyptenaren
„gedaan heb, hoe Ik u op vleugelen der arenden
„gedragen en u tot Mij gebracht heb: nu dan,
„indien gij naarstiglijk mijner stemme zult ge-
„hoorzamen en mijn verbond houden, zoo zult
„gij mijn eigendom zijn uit alle volken, want de
„gansche aarde is mijn; en gij zult*

„Mij een priesterlijk koninkrijk

„en een heilig volk zijn. Dit zijn de woorden, „die gij tot de kinderen Israëls spreken zult.” (Ex. 19 : 5, 6.)

Het volk heeft de woorden des Heeren verworpen, en de verbroken „tafelen der wet” zijn er het welsprekendst bewijs van. God moest het volk als volk terzijde stellen en *de stam van Levi* werd geroepen tot het priesterschap. Uit Levi's stam mocht alleen *Aärons geslacht* tot den Heere naderen, en het bewijs ervoor was „de staf, die gebloeid had.” Uit het huis van Aäron brachten de oudste zonen *Nadab* en *Abihu* „vreemd vuur” voor des Heeren aangezicht en, nadat ze als mannen op één dag vielen, en Aäron Gods doen billijkte door zwijgend op het aangezicht te vallen (Lev. 10), werd de vrijheid om tot den Heere te naderen aanmerkelijk ingeperkt. „En de Heere „sprak tot Mozes, *nadat de twee zonen Aärons gestorven waren . . . spreek tot uwen broeder „Aäron, dat hij niet ten allen tijde ga in het heiligdom binnen den voorhang voor het verzoendeksel, „dat op de Ark is, opdat hij niet sterve; want Ik „verschijn in eene wolk op het verzoendeksel. „En dit zal u tot eene eeuwige inzetting zijn, om „voor de kinderen Israëls van alle hunne zonden „eenmaal des jaars verzoening te doen.” (Lev. 16.)*

Na Aärons dood treedt *Eleazar* als priester op en inmiddels verwerft zich de zoon van Eleazar, nl. *Pinehas*, het eeuwige priesterschap voor zich

en zijn huis, door den ijver, dien hij betoonde voor de handhaving van de heiligheid des Heeren. De geschiedenis van dezen priester-zeloof vinden we vermeld in Numeri 25. (Zie vooral vers 13.)

Het geheele volk stond in Hoséa's dagen schuldig voor God; Jehovah kon geen offerande van hun hand aannemen en dat te meer, wijl ook de priesters verontreinigd waren. Zijn oordeel gaat over het volk, hoewel Hij nog voor een tijd lankmoedig is en wacht met de feitelijke voltrekking van het oordeel. Het volk was groot geworden, „*Jeschurun was vet, en sloeg achteruit.*” (Deut. 32 : 15.) Daarom zal hun tot schande, d. w. z. tot hun beschaming en vernedering worden, wat hun eer was. De priesters verheugden zich (wat diepe val!!) over de ongerechtigheden, omdat het volk tot verkrijging van een valsche rust in huichelarij telkens met offers kwam, precies hetzelfde, wat later in de Christenheid geschiedde met den aflat-zwendel. Doch al die offers waren den priesters aangenaam; zij voedden er zich mede, gelijk eenmaal Hofni en Pinehas, de beide zonen van den hoogepriester Eli. „*Zij eten de zonde mijns volks.*” Door hun hoererij en drankzucht verloren zij alle inzicht en kennis. De vreeze des Heeren, het beginsel van de ware wijsheid, ontbrak. Daarom klaagt Hoséa over het *volk*, over den *priester* en over den *profeet*, met deze pijnlijke woorden:

„Daarom zult gij vallen bij dag, ja zelfs de „profeet zal met u vallen bij nacht; en Ik zal „uwe moeder uitroeien.

„Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis „is; dewijl gij de kennis verworpen hebt, heb Ik „u ook verworpen, dat gij Mij het priesterschap „niet zult bedienen; dewijl gij de wet uws Gods „vergeten hebt, zal Ik ook uwe kinderen vergeten.

„Gelijk (of: naar gelang) zij meerder geworden „zijn, alzóó (of: naar die mate) hebben zij tegen „Mij gezondigd. Ik zal hunne eer in schande „veranderen.

„Zij (de priesters) eten de zonde mijns volks, „en verlangen een ieder met zijne ziel naar hunne „ongerechtigheid (te weten naar de daarvoor ver- „eischte schuldoffers.)

„Daarom gelijk het volk, alzoo zal de priester „zijn, (dus: één oordeel treft allen) en Ik zal „zijne wegen over hem bezoeken en zijne han- „delingen hem vergelden;

„En zij zullen eten, maar niet verzadigd worden, „zullen hoereeren, maar niet uitbreken in menigte, „want zij (de priesters) hebben nagelaten den „Heer in acht te nemen. Hoererij en wijn en most „neemt het hart weg.” (Verzen 5—11.)

Zóó diep was het volk in Hoséa's dagen ge- vallen, dat het tot zijn houten afgodsbeeld ging en tot den tooverstok, om de godsspraak te ver- nemen. Wat het Woord des Heeren in andere

tijden en voor de vaderen was, dat was nu de orakeltaal van het hout en den stok. Ze waren geheel en al ontvreemd van hun God en door den geest der afgodenvereering van Hem afgevoerd, zoodat ze er niet meer voor terugschrikten tot het hout te gaan. Heilige ironie is het, als de profeet Jesaja zegt: „Hij plant eenen oimboom, en de regen maakt dien groot. Dan is het voor den mensch om te verbranden, dan neemt hij daarvan, en warmt er zich bij; ook ontsteekt hij het, en bakt er brood bij: daarenboven maakt hij er eenen god van, en buigt zich daarvoor; hij maakt er een gesneden beeld van, en knielt er voor neder. Zijne helft brandt hij in het vuur, bij de andere helft daarvan eet hij vleesch; hij braadt een gebrad, en hij wordt verzadigd; ook warmt hij zichzelf, en hij zegt: Hei! ik ben warm geworden, ik heb het vuur gezien! Het overige nu daarvan maakt hij tot eenen god, tot zijn gesneden beeld; hij knielt er voor neder, en buigt zich, en bidt het aan, en zegt: Red mij, want gij zijt mijn God.” (Jes. 44 : 14—17.) En Hoséa zegt: „*Mijn volk vraagt zijn hout, en zijn stok zal het hun bekend maken; want de geest der hoererijen verleidt ze, dat ze van onder hunnen God weghoereeren.*” (Vers 12.)

Hoe ver was het volk uit den weg der waarheid en van het getuigenis des Heeren afgeweken! Het Woord sprak hun altijd weer *van maar één*

plaats, nl. „*de plaats, die de Heere God, uit alle stammen verkoren had, om Zijnen naam aldaar te zetten.*” Naar die plaats zouden ze vragen en naar „*de woning des Heeren*” moesten ze heenkomen. (Deut. 12.) Maar wat deed het volk? Het koos zelf een plaats. Voorts gebruikte het die eigenwillig gekozen plaats om *eigen* goden te rooken. Zij bepaalden, welke plaats goed was. Uitwendige ijver was er genoeg! Valsche godsdienst was er overvloedig onder de kinderen Israëls. „*Alleszins godsdienstig,*” gelijk de heidensche Grieken in Paulus' dagen te Athene! (Hand. 17.) Maar wat was er bij al dien eigenwilligen godsdienst voor Jehovah? Voor het „religieus bewustzijn” van den mensch, om eens een veel gebruikten term onzes tijds te bezigen, was het donkere woud en het schaduwrijk geboomte verkiezelijk. Maar het offeren op die zoo doelmatig geachte plaatsen werd de weg tot allerlei zedeloosheid. Daarom vervolgt Hoséa:

„Op de hoogten der bergen offeren zij, en op „de heuvelen rooken zij, onder eenen eik en „populier en iepeboom, omdat derzelver schaduw „goed is; *daarom* hoereeren uwe dochteren, en „uwe bruiden bedrijven overspel. Ik zal over „uwe dochteren geene bezoeking doen, omdat zij „hoereeren, en over uwe bruiden, omdat ze overspel doen; want zij zelven scheiden zich af met „de hoeren, en offeren met de snoodste hoeren;

„het volk dan, dat geen verstand heeft, zal omgekeerd worden.” (Verzen 13 en 14.)

In het volgende vers wendt God Zich nog eens in het bijzonder tot Juda, opdat het den weg van Israël niet volgen zou. De vermaning luidt:

„Dat Juda niet schuldig worde; komt gijlieden toch niet te Gilgal, en gaat niet op naar Beth-Aven, en zweert niet: de Heere leeft!”

Gilgal en Beth-Aven vertegenwoordigen hier de plaatsen, waar den afgoden werd gerookt. Beth-Aven beteekent trouwens „afgodshuis.” Welk een teruggang, wanneer we denken aan Jakob, die te Bethel den Heere een altaar opgericht en er den naam des Heeren aangeroepen had! Wanneer we het getuigenis van Jeremia beluisteren, dan weten we, dat ook Juda de waarschuwing veracht heeft. Deze profeet zegt: „Hebt gij gezien, wat de afgekeerde Israël gedaan heeft? Zij ging henen „op allen hoogen berg, en tot onder allen groenen boom, en hoereerde aldaar. En Ik zeide, nadat „zij zulks alles gedaan had: Bekeer u tot Mij! „Maar zij bekeerde zich niet.

„Dit zag de trouwelooze, hare zuster Juda. „En Ik zag, als Ik ter oorzaak van alles, waarin „de afgekeerde Israël overspel bedreven had, „haar verlaten, en haar haren scheidbrief gegeven „had, dat de trouwelooze, hare zuster Juda, niet „vreesde, maar ging henen en hoereerde zelve ook. „Ja, het geschiedde, vanwege het gerucht harer

„hoererij, dat zij **het land ontheiligde**: want zij „bedreef overspel met steen en hout.” (Jer. 3 : 6-9.)

Hoséa laat het bij een waarschuwing, tot Juda gericht. Juda wordt op de proef gesteld. Later wordt door andere profeten het oordeel aangekondigd en ook voltrokken. Maar wat Israël betreft, het wordt overgegeven, omdat het zijn hart verhardt. „*Israël is onbandig als eene onbandige koe.*” Kan het nog duidelijker gezegd worden, dat er niets met Israël is aan te vangen? „*Nu zal hen de Heere weiden als een lam in de ruimte.*” Dat is het oordeel over Efraïm. „*Efraïm is vergezeld met de afgoden, laat hem varen.*” (Vers 16, 17.)

„*Laat ze varen*” sprak eenmaal de Heere Jezus tot de discipelen. Dit woord gold toen de fari-zeën. Zij waren blinde leidslieden van blinden. En wat was het toekomstig deel van allen, die zich aan hun leiding overgaven? Het is zoo duidelijk uit de woorden, die de Heer laat volgen: „Indien nu een blinde een blinde leidt, zoo zullen zij beiden **in een kuil vallen.**” (Matth. 15 : 14.)

Nog eenmaal overziet de profeet het geheel, om dan te besluiten met deze woorden :

„Hunne zuiperij is afvallig; zij doen niets dan „hoereeren; zijne schilden (het is eene schande!) „beminnen het woord : Geeft. Een wind heeft „hen gebonden in zijne vleugelen, en zij zullen „beschaamd worden vanwege hunne offeranden.”

(Verzen 18, 19.) De nieuwe vertaling van vers 18 luidt: „Hun zuiperij (zweigerij) is verachtelijk; zij geven zich over aan hoererijen; hun voorgangers (oversten) beminnen vuriglijk de schande.” De „schilden” of „voorgangers” zijn de vorsten, de rechters, de hoofden des volks. Hoe krank moet een volk zijn, hetwelk zulke voorgangers heeft. Voorgangers, die (en nu letten we op beide vertalingen) brassen, hoereeren en de geschenken najagen. Waar de toestand zoodanig is, daar is er geen andere verwachting, dan dat het volk als kaf door den wind des oordeels wordt weggevoerd.

Hoe beschaamd is een volk, dat ziet, dat het met de afgoden ten gronde is gegaan. Afgoden kunnen het oordeel niet keeren. Ze zijn als „de huurling” en „de dief” uit Johannes 10, die de schapen prijs geven, als de wolf komt. „Kinderkens,” zoo roept de apostel Johannes aan het eind van zijn eersten brief — „bewaart uzelf van de afgoden.”

Laat ons door de lezing van dit vierde hoofdstuk van Hoséa, hetwelk niet zooals de voorgaande hoofdstukken met een helderen dag eindigt, maar in sombere woorden het oordeel uitroept, ontwaken en nuchter zijn, opdat de goden dezer wereld ons niet afvoeren van den goeden Herder, die ons bewaren zal tot in het eeuwige leven!

De Hoogtijden des Heeren.

Om voor Zich een heilig en gelukkig volk op aarde te bezitten, verkoos God uit alle andere volken de nakomelingen van Abraham, Izak en Jakob, het volk Israëls, in welks midden Hij wilde wonen en wandelen.

Het is ons bekend, dat de zonen van Jakob, tengevolge van den hongersnood, naar Egypte kwamen, en hun nakomelingen, na den dood van Jozef, daar twee eeuwen lang als het ware in gevangenschap verkeerden, wyl de Egyptenaren hen tot slaven gemaakt hadden. Het was alzoo in de eerste plaats noodig, dat de kinderen Israëls uit het diensthuis verlost en uitgeleid werden.

Om deze verlossing aan te brengen, verwekte God Mozes tot een leidsman en middelaar van Zijn volk. Hij riep hem en onderwees hem, en daarna zond Hij hem tot den koning van Egypte, met de boodschap: „*Laat mijn volk trekken, dat het Mij*

een feest houde

in de woestijn.” (Exod. 5:1.) Dit zou het voorrecht en de roeping van het volk „Zijns eigendoms” zijn, Jehovah *een feest te vieren* in de woestijn.

De feesten, of *Hoogtijden des Heeren* nu, die Israël te vieren had, zijn vol van geestelijke beteekenis voor ons, en het kan ongetwijfeld voor ons tot rijken zegen zijn, deze onder de leiding des Heiligen Geestes, bij het licht des Evangelies, te overdenken.

Het is uit Lev. 23 duidelijk, dat er **zeven** Hoogtijden zijn, en dat de Sabbat niet tot deze Hoogtijden moet gerekend worden. In vs. 2 lezen wij: „Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: de gezette Hoogtijden des Heeren, welke gijlieden uitroepen zult, zullen heilige samenroepingen zijn; deze zijn Mijne gezette Hoogtijden.” Daarop volgt dan in vs. 3 de Sabbat. Maar dan wordt in vs. 4 gezegd: „Deze zijn de gezette Hoogtijden des Heeren, de heilige samenroepingen, welke gij uitroepen zult op hunnen gezetten tijd,” en dan worden de volgende **zeven feesten** genoemd, die elk jaar zouden wederkeeren, nl.:

- het pascha,
- het feest der ongezuurde brooden,
- het feest van de garf der eerstelingen,
- het feest der brooden (Pinksteren),
- het feest des geklanks,
- de groote verzoendag,
- het feest der loofhutten.

Wij willen deze feesten achtereenvolgens be-

schouwen. Vooraf wenschen we evenwel iets te schrijven over

den Sabbat,

die een bijzondere en onafhankelijke plaats inneemt. Terwijl „de Hoogtijden” in hun geheel een voorbeeld zijn van *de raadsbesluiten* en *de wegen Gods*, daar is de Sabbat op zichzelf een voorbeeld der heerlijke eeuwige rust, die God voor Zijn volk bewaard heeft, nadat Zijn rust bij de schepping door de zonde verbroken is. Iedere Sabbat zou het volk zich opnieuw de rust herinneren, die God Zijn volk eenmaal verleenen zal. Wij lezen in het scheppingsverhaal: „Als nu God op den zevenden dag volbracht had Zijn werk, dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op den zevenden dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had. En God heeft *den zevenden dag* gezegend, en dien geheiligd.” (Gen. 2 : 2, 3.) De eerste dag, dien de mensch na zijn schepping mocht begroeten en genieten, was alzoo een Sabbat, een dag der vreugdevolle rust van God; want daar de mensch het laatst geschapen is op den zesden dag, zie, daar ontvangt hij den daaropvolgenden, den zevenden dag, „een Sabbat der rust!” Het was Gods rust; want God, en niet de mensch, had gewerkt; doch God voerde in Zijn genade den mensch in Zijn rust in.

Welk een heerlijk bewijs is dit van de liefde Gods tot den mensch, en van Zijn voornemen

den mensch door *Zijn genade* en door *Zijn werk* — niet door werken van den mensch — in Zijn rust en zaligheid in te voeren! Van verdiensten kon er in het geheel geen sprake zijn, waar de mensch reeds den eersten dag van zijn aanzijn een Sabbat der rust viere mocht.

Maar waarom rustte God? Natuurlijk behoefde God geen rust ter vernieuwing Zijner krachten. Hij rustte, omdat Zijn werk *voleindigd* en *volkomen* was. De Sabbat der rust was tegelijk het *zegel*, dat God op Zijn scheppingswerk drukte, daardoor bevestigend, dat alles, wat Hij gemaakt had, *zeer goed* was.

Zoo is dan de Sabbat door God aan den mensch gegeven, nog eer strijd en moeite, en de zonde met haar vreeselijke gevolgen en talloos lijden, daar waren. De mensch kon deze rust hebben genoten als een aanbieder van God, zijn Schepper. Maar ach! hij heeft zulks niet gedaan; hij is van God afgefallen. De zonde is in de wereld ingekomen, en heeft in Gods schepping verderf en ellende, nood en dood aangericht!

Zou nu God kunnen rusten? Rusten, in een gevallen, en tot het verderf vervallen schepping? Rusten, te midden van al deze ellende en het daaruit ontstane zuchten? O, neen! Hij, „die rijk is in barmhartigheid,” en „den dood des zondaars niet wil,” maar diens heil en leven zoekt, heeft „*alzo* — d.w.z. *op zulk een wijze* —

de wereld liefgehad, dat Hij Zijn eeniggeboren Zoon gegeven heeft, om „de werken des duivels te verbreken” (1 Joh. 3:8), en tevens door Hem een nieuwe schepping tot stand te brengen.

En wat denkt ge, lezer? Zou de Heere Jezus, te midden van zooveel jammer en ellende in de wereld, in welke Hij nederkwam, met de Joden Sabbat kunnen gevierd hebben, en hebben kunnen *rusten*? O, neen! Wat heeft deze dag *nu nog* voor beteekenis, waar hij in den beginne op zoo schoone wijze *het welgevallen Gods* aan Diens zeer goede schepping openbaarde, en thans door de zonde ontwijd en verstoord geworden is?

Uit wat de Evangeliën ons mededeelen, blijkt dan ook, dat de Zoon van God juist op den Sabbat vele wonderen verricht heeft. Toen de Heere Jezus op een Sabbatdag gereed stond een blindgeborene de oogen te openen, zeide Hij tot de Joden: „Ik moet werken de werken Desgenen, die mij gezonden heeft, zoolang het dag is.” (Joh. 9:5.) En bij een gelegenheid te voren, toen de Heer ook op een Sabbatdag den 38-jarigen kranke genezen had, en de Joden in hun vijandschap Hem hierover berispten, antwoordde Hij hun: „Mijn Vader werkt tot nu toe, en ik werk ook.” (Joh. 5:16, 17.) Welke beteekenisvolle woorden!

Wij herhalen het, God kan in een wereld van zonde en allerlei ellende onder de menschen,

niet rusten en Sabbat houden. De Vader *werkt* en ook de Zoon! Ja, de Zoon van God kwam hier beneden, om „de gevangenen te bevrijden,” en „de werken des duivels te verbreken.” Aan het kruis heeft Hij zelfs den Satan de macht ontnomen en over hem getriomfeerd. Toen Hij stervend uitriep: „Het is volbracht!” was het groote en wondervolle werk der verzoening en verlossing voleindigd, en op grond hiervan kan nu *de ware Sabbat* voor God en Zijn volk aanbreken, en met gelukkige harten gevierd worden.

Hoe heerlijk! Het offer van Jezus Christus, den Zoon van God, is de volmaakte grondslag eener ware en eeuwige Sabbatsrust voor God en Zijn verlostten. Dit offer voldoet zoowel aan alle rechtvaardige en heilige eischen Gods, alsook aan de behoeften van den armen schuldigen zondaar, die ernstig naar vergeving van zonden en naar vrede verlangt.

De geloovige in Jezus Christus kan nu reeds instemmen met deze woorden:

Op het Godslam rust mijn ziele,
Vol bewond'ring bidt zij aan;
Alle, alle mijne zonden
Heeft Zijn zoenbloed weggedaan.

Zalig rustoord! — Zoete vrede
Vult mijn hart en blijft het bij.
Hij, in wien *God-Zelf kan rusten*,
Is *het rustpunt ook voor mij*.

Ja, geliefde lezer! aan den voet van het kruis op Golgotha, waar het bloed van het Lam Gods eens gestort is, kunnen de heilige en rechtvaardige God en de schuldige en verdoemenswaardige zondaar elkander ontmoeten, en daar komen beiden tot hun recht en tot hun rust. Gods heiligheid en gerechtigheid is op het kruis verheerlijkt geworden, en de heilbegeerige zondaar ziet hier zijn gansche schuld in gerechtigheid geoordeeld, verzoend en uitgedelgd.

Wat de psalmist honderden jaren te voren profeteerde, is aan het kruis en door den dood van Christus in beginsel tot stand gekomen: „De goedertierenheid en waarheid zullen elkander ontmoeten, de gerechtigheid en vrede zullen elkander kussen.” (Ps. 85 : 11.)

O, geliefde lezer! zoekt gij wellicht *rust voor uw geweten, vrede met God?* Zie in het geloof op het kruis van Golgotha, waar het bloed van den Zoon van God, dat „*van alle zonden reinigt*” (1 Joh. 1 : 7), voor zondaren heeft gevloten. Hoor het liefdevol, vriendelijk roepen van den Heere Jezus: „Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en *Ik zal u rust geven.*” (Matth. 11 : 28.) En verder: „Komt, want reeds zijn alle dingen gereed!” (Luk 14 : 17.)

Is echter uw geweten tot rust gekomen voor den heiligen God, en wel op grond der onbedrieglijke uitspraken Gods over de waarde en

kracht van het kostbare bloed van Christus, dan kan en zal ook uw ziel steeds meer in het volgen van den Heere Jezus, al gaat de weg dan ook door het tranendal, rustig en gelukkig zijn; want de Heer verleent den Zijnen ook rust voor de ziel, zooals Hij zegt: „Neemt mijn juk op u, en leert van mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en *gij zult rust vinden voor uwe zielen.*” (Matth. 11 : 29.)

Zoo wordt dus aan elk, die den Heere Jezus als zijn persoonlijken Behouder heeft leeren kennen, in Zijn werk en in Zijn Persoon een rust aangeboden, waarvan de Sabbat in Israël een zwak voorbeeld was. En waar het in Israël een doodzonde was; d.w.z. een zonde, die met den dood gestraft werd, de Sabbatsrust door het doen van eenig werk te ontheiligen, zoodat bijv. de man, die op den Sabbatdag hout bijeen las, gesteenigd geworden is (Num. 15 : 36), zoo moet de mensch niet meenen, aan de volkomenheid van het offer van Christus, door *eigen werken* iets te moeten toevoegen. Dit is vermetelheid en voor God gruwelijk en veroordeelenswaardig. Daarom, lezer! waag het toch niet, zooals de Sabbatsschender in Israël, tot den heiligen Sabbat der ruste, welke God in Christus vindt, en die ook *uw* ziel in Hem vinden kan, het met moeite bijeen verzamelde dorre hout uwer eigengerechtigheid te voegen. Het zal u waarlijk geen gewin zijn!

De rust der *ziel* is een andere dan die des *gewetens*; doch, zoowel de een als de andere, geeft alleen God, en wel *door Jezus en Diens werk*, en *in Jezus en in Diens Persoon*.

Maar er is ook voor de geloovigen nog een *derde* rust, waarvan de Sabbat in het Oude Testament hoofdzakelijk een voorbeeld was. Deze *derde* rust is een toekomstige. Niemand wordt haar in dezen tijd deelachtig, zelfs de geloovige niet. Strijd en lijden, van binnen en buiten, is nu het deel van den Christen; ja, en wel op een bijzondere wijze, al is het ook, dat zijn geweten werkelijk in rust verkeert, en zijn ziel getroost en gelukkig is.

Maar voor deze aarde zullen eens andere tijden aanbreken, wanneer het beloofde Duizendjarig rijk van Jezus Christus zal aanvangen. Dan zal Hij, die eens hier verworpen werd, ook hier regeeren. Dan zal *het groote Sabbatjaar des Heeren* aanbreken, waarvan de Sabbatdag een voorbeeld was. Het is alzoo ook natuurlijk, dat alle *zeven* jaren een *Sabbatjaar* gehouden werd, en na alle $7 \times 7 = 49$ jaren opnieuw een *Hallel- of Jubeljaar* aanbrak, als een voorbeeld van *den grooten Sabbat*, van het Duizendjarig vrederijk van Christus. Lees Lev. 25. Dan zal de aanvoerder van het booze, Satan, gebonden zijn; en de aarde zal bloeien en zich verheugen onder den schepter des vredes en der zegeningen des Heeren Jezus.

Doch van een nog hoogere, van een *hemelsche* en *eeuwige* rust was de Sabbat bovenal een voorbeeld, nl. van de Sabbatsrust van Gods volk in Gods eigen heerlijkheid. Van deze rust lezen wij in den Brief aan de Hebreërs: „Zoo blijft er dan een Sabbatsrust over voor het volk van God.” (Hebr. 4 : 9.) Dan eerst, in deze *eeuwige* rust, waar alle ware geloovigen met Jezus in heilige aanbidding en nimmer eindigende gelukzaligheid voor en bij God, in het hemelsch Vaderhuis, zijn zullen, is de volmaakte Sabbat aangebroken, in welken God de zijnen wil en zal invoeren. (Openb. 21 : 1—5.) Dit is de zalige hoop der geloovigen. De Schrift zegt ons: „Wij, die geloofd hebben, gaan in de rust;” en verder: „En in haar zal niets onreins binnengaan, noch hetgeen gruwel en leugen doet, maar alleen, die geschreven zijn in het boek des levens des Lams.” (Hebr 4 : 3; Openb. 21 : 27.)

We hebben alzoo deze waarheid mogen leeren zien, dat de Sabbat, dien God aan het einde van elke moeitevolle week Zijn volk Israël gaf, een bestendig heenwijzen was naar de komende heerlijke rust en zegentijd op aarde, omdat aan Zijn aardsche volk van Zion uit verkondigd zal worden: „*Uw God is Koning!*” (Jes. 52 : 7.)

Aangaande dezen tijd, als Jehovah (Hij is geen andere dan *Jezus Christus*) over het wedervergaderde, gelouterde en geloovig geworden volk

Israëls *Koning* zal zijn, kunnen we o.a. de volgende Bijbelplaatsen lezen: Jes. 2 : 1—4; 9 : 6, 7; 11 : 1—12; 24 : 23; 60 : 1 en v.v.; 61 : 1 en v.v.; Jer. 23 : 5, 6; Zef. 3 : 14—20; Zach. 14 : 9; Openb. 20 : 1 en v.v. Den lezer, die belang stelt in de Joden en „de hope Israëls” (Hand. 28 : 20), zal het zeker aangenaam en welkom zijn te hooren, dat de vrome Joden in de geheele wereld, Vrijdag aan Vrijdag, alzoo vóór het aanbreken van elken Sabbatdag, met het volgende lied elkander begroeten :

„*Lecha dodi likrath kala,*”

hetwelk, vertaald, wil zeggen :

„Kom, vriend ! reeds breekt de Sabbat aan;

Op ! laat ons vroolijk tot hem gaan !”

En, terwijl zij zich bij deze versregels naar het oosten (naar Bethlehem) wenden, zingen zij verder :

„Mijn geloovig hart ziet *op den troon*

Van Bethlehem, *Isaï's Zoon.*”

Ach, hoe droevig, dat Israël verhard is en het niet erkent, dat de beloofde Heerscher in Bethlehem (Micha 5 : 1) **geboren is**; dat Isaï's Zoon, voor Hij den troon beklimmen kon, eerst aan het kruis voor de zonden Zijns volks *sterven* moest; dat Hij, voor Hij Israël tot het *Loofhuttenfeest*, het feest der rust en vreugde, het *slot- of eindfeest*, voeren kan, te voren nog met hen het *eerste feest*, het *Pascha*, vieren moet, en zij Hem

als **het ware Paaschlam** in hun midden zullen hebben, en zij beveiligd zullen zijn door het bloed, hetwelk Hij voor hen heeft vergoten!

Maar vóór alles is, zooals wij verder zagen, de Sabbatdag een voorbeeld van *de eeuwige Sabbatsrust*, die voor het volk van God overblijft. Daarhenen voert Gods sterke Vaderhand en Zijn trouwe Vaderhart alle verlost en na des levens moeite en beproevingen; dáár zal Hij elken traan van hunne oogen afwisschen, en eeuwig bij hen zijn. (Hebr. 4:9; Openb. 21:3—5.) Daarhenen richt de Heilige Geest steeds het hart en oog der geloovigen, die hier beneden slechts vreemdelingen en pelgrims zijn. Nu reeds heeft de Christen voor zijn geweten en ziel rust in Christus, zijn Verlosser, gevonden; maar hij blikte van de schouwplaats der zonde en ellende heen naar de heerlijkheid, waar zijn Heer en Heiland is; waar hij met Hem en alle verlost en in zalige aanbidding, ver van strijd en lijden, voor Gods aangezicht en in Gods heerlijkheid voor eeuwig rusten zal. Dáár, in die woningen van vrede en het altijd stralend licht, in de volmaakte gelukzaligheid voor het aangezicht van God, is de ware en eeuwige **Sabbat** aangebroken.

De herstelling aller dingen.

„De schepping verbeidt reikhalzend de openbaring van de zonen Gods.”

(Rom. 8 : 19.)

Bij de openbaring van den Heere Jezus Christus, zal tevens de openbaring van de zonen Gods plaats hebben. In Kol. 3 : 4 schrijft de apostel Paulus : „Wanneer Christus zal geopenbaard zijn, die uw leven is, dan zult ook gij met hem geopenbaard worden in heerlijkheid.” En de apostel Johannes bevestigt deze waarheid, met de woorden : „Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en *het is nog niet geopenbaard*, wat wij zijn zullen. Wij weten, dat, als *hij zal geopenbaard zijn*, wij *hem zullen gelijk zijn* ; want wij zullen hem zien, gelijk hij is.” (1 Joh. 3 : 2.)

Naar deze openbaring wordt door de gansche schepping verlangd, ja — volgens de Schrift — wordt zij verbeidt. De geloovigen zien, met bewustzijn, haar vreugdevol tegemoet; de onbekeerden, zonder het bewust te zijn, zoeken en verlangen, werken en streven, om hetgeen ze geen naam kunnen geven, maar door hen als „verbetering”

aangegeven wordt, te verkrijgen. Ach! geloofden zij Gods Woord, dan kon dit hun begeeren een geheiligd karakter verkrijgen, en zouden zij, door den Heiligen Geest hiertoe aangevuurd, met blij uitzicht de komst van den Heere Jezus tegemoet zien!

De apostel Petrus, den Joden te Jeruzalem het Evangelie verkondigend, zegt tot hen: „Maar *God heeft aldus vervuld*, hetgeen Hij door den mond van al de profeten te voren verkondigd had, **dat zijn Christus lijden zou**. Hebt dan berouw, en bekeert u, ten einde uwe zonden mogen uitgewischt worden, opdat de tijden der verkwikking mogen komen van het aangezicht des Heeren, en

Hij zenden moge Jezus Christus, die u te voren verordend is, dien de hemel moet opnemen tot op

de tijden der herstelling aller dingen, waarvan God gesproken heeft door den mond zijner heilige profeten van oudsher.” (Hand. 3 : 18—21.)

Ja, lezer! even zeker als Jozef, die door zijn vader dood gewaand, en door zijn broeders vergeten was, op Gods tijd geopenbaard werd, als de tweede heerscher in Egypteland, even zeker zal ook Christus op den tijd, „dien de Vader in zijne eigene macht gesteld heeft” (Hand. 1 : 7), in heerlijkheid, en met macht en kracht, geopen-

baard worden. Dan zal Christus, de ware David, in volmaaktheid uitvoeren, wat de zoon van Isaï zijn zoon Salomo beval te doen bij de aanvaarding van diens regeering, nl. Joab, den zoon van Zeruja en Simeï, den vloeker, te dooden. Zie 1 Kon. 2 : 5—9. Wij lezen toch in Matth. 13 : 41—43 : „De Zoon des menschen zal zijne engelen uitzenden, en zij zullen uit zijn koninkrijk bijeenlezen *al de ergernissen, en hen, die de ongerechtigheid doen*; en zullen hen in den oven des vuurs werpen; daar zal weening zijn en knersing der tanden. Dan zullen de rechtvaardigen blinken, gelijk de zon in het koninkrijk huns Vaders.” „Wiens wan in zijne hand is, en hij zal zijnen dorschvloer door en door zuiveren, en zijne tarwe in de schuren samenbrengen, maar *het kaf met onuitbluschbaar vuur verbranden.*” (Matth. 3 : 12.) „... Hij zal koningen verslaan ten dage zijns toorns. Hij zal recht doen onder de heidenen (volken), Hij zal het (alles) vol doode lichamen maken; Hij zal verslaan dengene, die het hoofd is over een groot land.” (Ps. 110 : 5, 6.) In Openb. 19 : 20 wordt deze profetie nader beschreven, waar wij lezen : „En **het beest** (de keizer van het toekomstig Romeinsche rijk) werd gegrepen, en met hetzelfde **de valsche profeet** (de anti-christ), die de teekenen voor zijn aangezicht gedaan had, waardoor hij verleidde hen, die het merkteken van het beest ontvangen hadden, en die zijn

beeld aanbaden. *Deze twee werden levend* geworpen in den poel des vuurs, die met zwavel brandt.” „En **de duivel**, die hen verleidde, werd geworpen in den poel van vuur en zwavel, waar *zoowel het beest als de valsche profeet* zijn, en zij zullen gepijnigd worden, dag en nacht, tot in alle eeuwigheid.” (Openb. 20 : 10.) Christus „zal heerschen in het midden zijner vijanden” (Ps. 110 : 2), en God zal „Zijne vijanden stellen tot een voetbank Zijner voeten.” Lees hierover Ps. 110 : 1; Matth. 22 : 44; Mark. 12 : 36; Luk. 19 : 27; 20 : 42; Hand. 2 : 35; 1 Kor. 15 : 25; Hebr. 1 : 13; 10 : 13.

Wanneer dit plaats gevonden heeft, treedt de profetie van Johannes den Dooper in vervulling, en zal „het Lam Gods **de zonde der wereld wegnemen.**” (Joh. 1 : 29.)

Krachtens het bloed der verzoening zal Christus „de dingen, die **op de aarde** en de dingen, die **in de hemelen** zijn,” reinigen. (Kol. 1 : 20; Hebr. 9 : 23.)

Uit de Psalmen 65 en 85 blijkt duidelijk, dat **het land Israëls**, nu onrein en verwoest, door den Heer weder gereinigd en vruchtbaar gemaakt zal zijn; wat reeds te voren door Jehovah beloofd geworden is in Lev. 26 : 40—43. „Gijlieden zult *een lustig land* zijn, zegt de Heere der heirscharen,” (Mal. 3 : 12.) In Ezech. 48 : 1—29 vinden we aange-

geven de verschillende deelen aan de zonen Israëls toebedacht.

Jeruzalem wordt verlost.

Hiervan zijn de profetieën vervuld, maar Zef. 3 : 14—20 spant de kroon van alle deze voorzeggingen. Ezechiël deelt aan het einde zijner profetie mede, dat de naam der stad van dien dag af zal zijn: „*Jehovah is aldaar.*”

De twaalf stammen Israëls

zullen in het land weer teruggebracht worden. In Ezech. 47 : 13—21 worden de landpalen of grenzen aangegeven van het land, naar *de twaalf stammen Israëls*. De twee houten — een voor *Juda* en een voor *Jozef* — die tot één hout worden in de hand van Ezechiël, geven dit ook zeer duidelijk te kennen. Zie Ezech. 37 : 16—23. En de verzen 24—28 doen ons hooren, hoe

het huis van David

opnieuw zal hersteld worden en dat tevens

het heiligdom des Heeren

in het midden van Israël zijn zal. Dan zal Christus, „de Hoogepriester der toekomstige goederen,” (Hebr. 9 : 11), als de ware Melchizedek — de Koning-Priester — zitten en regeeren op den troon Zijns vaders David. Lees Ps. 72, Luk. 1 : 32—33; Zach. 14—9.

De betrekking tusschen man en vrouw —

het huwelijk —

zal de Heere Christus herstellen. Reeds tijdens

de omwandeling van den Heer op aarde, heeft Hij in het licht gesteld, hoe het „**van den beginne geweest is.**” (Matth. 19 : 4, 8; Mark. 10 : 6.) Door den profeet *Maleachi* vraagt Jehovah: „En heeft niet een Eenige hen (d.w.z. man en vrouw) gemaakt? En toch had Hij des Geestes overig. En waarom (heeft) die Eene (zoo gedaan)? Hij zocht een zaad Gods. Daarom wacht u met uwen geest en dat niemand trouwelooslijk handele tegen de huisvrouw zijner jeugd. Want de Heere, de God Israëls, zegt, dat Hij het verlaten (n.l. van de huisvrouw) haat.” (Mal. 2 : 15, 16, n. vert.) God wil niet, dat de man zich onbeteugeld aan driften des vleesches overgeve, maar dat hij *trouw blijve aan de van God gegeven huisvrouw*. God had het zaad der vrouw op het oog, hetwelk Hem zou dienen en verheerlijken.

Als de voornaamste en heiligste der familiebetrekkingen in eere hersteld wordt, dan kan „*het hart der vaders tot de kinderen en het hart der kinderen tot hunne vaders wedergebracht*” worden. (Mal. 4 : 6; Luk. 1 : 17.)

Dán zal het nieuwe verbond met *het huis van Israël* en met *het huis van Juda* gemaakt zijn. (Jer. 31 : 31.) Het nieuwe verbond, waarvan *het bloed* van Christus de grondslag, en *Zijn Persoon* de Middelaar is. (Matth. 26 : 28; Mark. 14 : 24; Luk. 22 : 20; 1 Kor. 11 : 25; Hebr. 12 : 24.) Dán zullen **allen den Heere kennen**, van hunnen

kleinste af tot hunnen grootste toe: want God zal hunne ongerechtigheid vergeven, en hunner zonden niet meer gedenken. (Jer. 31 : 34.)

„De herstelling aller dingen” wordt door den Heere Jezus genoemd:

de wedergeboorte.

„Voorwaar, ik zeg u, dat gij, die mij gevolgd zijt, *in de wedergeboorte*, wanneer de Zoon des menschen *zal zitten op den troon Zijner heerlijkheid*, *gij ook zult zitten op twaalf tronen*, oordeelende de twaalf stammen Israëls.” Nu lijden en „alles verlaten” om Jezus’ wil; *dan* met Hem oordeelen en heerschen. (Matth. 19 : 28.)

Van uit den hemel wordt op deze aarde alles naar de beginselen Gods in eere hersteld en op de ware plaats teruggebracht. En zóó wordt genoten, wat de Schepper Zijn schepselen zoo gaarne te genieten wil geven.

Als nà der barensweeën nacht,
Een nieuwe toestand is gebracht,
Dan zullen hemelingen
Met de aardsche schepslen saam,
God, hunnen Schepper, zingen,
En prijzen Jezus’ Naam !

D. R.

De profetie van Hosea.

HOOFDSTUK V.

HET GEHEELE VOLK ONREIN.

„Allen zijn zij afgeweken, te zamen zijn zij onnut geworden; er is niemand, die goed doet, er is niet tot één toe.”

(Rom. 3 : 12.)

In het vorige hoofdstuk wordt ons, gelijk we reeds mochten opmerken, voorgesteld, hoe *het land en de inwoners verontreinigd* waren in Hosea's dagen. Het sombere slotwoord gold de hoofden des volks. Geen priester, geen profeet, die vrij uitging. Dit vijfde hoofdstuk houdt zich verder met de inwoners des lands bezig, en vangt aan met een woord tot de priesters, tot het huis des konings, en tot het huis Israëls. Eén oordeel voor allen. Daar is geen onderscheid. En de profeet spreekt niet „in gelijkenissen;” neen, rechtstreeks roept hij het allen toe:

„*Ulieden gaat dit oordeel aan, gij priesters; gij huis des konings; gij huis Israëls; merkt op! neemt ter oore! hoort! want gij zijt een strik geworden te Mizpa, en een uitgespannen net op Tabor.*”

Samuël, de profeet en richter, had het volk eenmaal te Mizpa gericht. Dat was in de dagen van een kortstondige herleving onder het volk, nadat het gansche huis Israëls den Heere had „achterna geklaagd.” Samuël had zich over dat verschijnsel verblijd, en hij had de droefheid aangemerkt als een bekeering des harten, die *be-*
wezen moest worden door het wegdoen van de vreemde goden. De kinderen Israëls luisterden naar Samuëls woord en „*deden de Baäls en de Astaroth weg en zij dienden den Heere alleen.*” Daarop vergaderde de man Gods het gansche volk te Mizpa, en daar ontledigden zij zich voor den Heere. „Zij schepten water en goten het uit voor het aangezicht des Heeren, en zij vastten te dien dage, en zeiden aldaar: Wij hebben tegen den Heere gezondigd.” (1 Sam. 7.) Hoe spoedig is het volk op eigen paden teruggekeerd en het verlangen naar een koning, die voor hun aangezicht uitging, omdat „alle de volkeren” een koning hadden, was het droevig, maar overtuigend bewijs ervan, zoodat God sprak: „Zij hebben Mij verworpen, dat Ik geen koning over hen zal zijn.” (1 Sam. 8:5, 7.) Het was van kwaad tot erger gegaan en nu, in Hosea's dagen is hetzelfde Mizpa de plaats, waar ze, na zelf in den strik des duivels te zijn verward geraakt, een strik geworden zijn voor anderen. Wat vond de vreemde, die onder het volk Israëls kwam, te Mizpa? Een

Gode gewijd volk, gereinigd van Baäls en Astaroth? Helaas neen! Een volk, dat hunkerde naar de afgoden! Zulk een volk kon derhalve slechts een strik en uitgespannen net zijn. Eens kwam een vreemde — de schoondochter van Naomi — met de woorden: „*Uw God is mijn God.*” Maar als in de dagen van Hosea een tweede Ruth ware gekomen, en ze had dezelfde woorden gesproken, wat had ze gevonden? Een Baäl! Israëel had derhalve het getuigenis, hetwelk het moest hooghouden met het oog op de omwonende, heidensche volken, in het slijk vertreden!

De profeet wijdt nog een woord in het bijzonder aan den priester. Hij zegt:

„*Die afwijken, verdiepen zich om te slachten,*” of, naar de nieuwe vertaling: „*Zij zijn weggezonden in het verderf van den afval,*” terwijl aan den voet de opmerking wordt gemaakt, dat ook wel vertaald wordt: „*De afvalligen geven zich gretig over aan de offeranden.*” Beschouwen we nu die verschillende uitdrukkingen te zamen. Het oorspronkelijke, waarschijnlijk bij uitstek moeilijk om te vertalen, geeft tot die verschillende overzettingen aanleiding. Wat vinden we dan? Dat hier sprake is van priesters, die loeren op de schuldoffers, gelijk hoofdstuk 4:8 het ook zegt. Deze priesters waren evenwel afvalligen, degenen die afweken, die zedelijk al dieper weggezonden, alleen door hun begeerte naar de offeranden,

waarmee ze zich verrijkten. In het voorgaande hoofdstuk lezen we aan het eind over het beminnen van de schande in verbinding met *geven*. Ze waren als „de bloedzuiger, die twee dochters heeft: „geef, geef!” (Spr. 30:15). Voorwaar, dit is een „wegzinken in het verderf van den afval.”

God komt echter met het welverdiende, ofschoon lang ingehouden oordeel. En als eenmaal het oordeel valt, dan is het niet voordat als het ware de boeken zijn geopend, waarin het getrouwe beeld staat geteekend, hetwelk een samenstel is van volmaakt zuivere lijnen, die elk op zichzelf de voorstelling zijn van de werken, die bedreven zijn. Juist als eenmaal voor den grooten, witten troon, waarvoor zullen staan „dooden, klein en groot,” en waar „de boeken worden geopend,” en de dooden geoordeeld worden uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hunne werken.” (Openb. 20:11—13.) Zoo ook hier:

„Maar Ik zal hun allen een tuchtmeester zijn. „*Ik ken Efraïm*, en Israël is voor Mij niet verborgen: dat gij, o Efraïm! nu hoereert, en Israël verontreinigd is.

„Zij stellen hunne handelingen niet aan om „zich tot hunnen God te bekeeren; want de geest „der hoererijen is in het midden van hen, en „*den Heere kennen zij niet*.

„Dies zal Israëls hoovaardij in zijn aangezicht

„getuigen (gelijk een „getuige à charge” dus, die „een bezwarend getuigenis aflegt, waardoor het „oordeel wordt verzwaard), en Israël en Efraïm „zullen vallen door hunne ongerechtigheid, ook „zal Juda met hen vallen.” (Verzen 2—5.)

Welk een tegenstelling: „*Ik ken Efraïm.*” „*Zij kennen den Heere niet.*” Dat is eenmaal waar van allen, die verloren gaan. Zij kennen den Heer niet. Zij *hadden gelegenheid* in hun leven den Heer te *leeren* kennen. Het Woord openbaart Hem. Door Christus hadden zij tot de kennis van den Vader kunnen komen, en ze zouden behouden geworden zijn. „Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den eenigen, waarachtigen God, en Jezus Christus, dien Gij gezonden hebt.” (Joh. 17:3.) Maar van beiden zijn ze afkeerig geweest en gebleven. Ze meenden in hun blindheid, dat alles eenmaal wel zonder die kennis van den Heiland en van den Vader goed zou afloopen. Hoe worden ze bedrogen! God zegt: „*Gij kent Mij niet, maar Ik ken U.*” Als *zondaar*, als *over-treder*, als *naakt* en *blind*, als *verloren*.” Welk een toekomst! Ja, welk een heden! Nu: *zonder hoop! zonder God! zonder Christus!* En dan, als ze in het volle licht zullen staan ook: *zonder Christus, zonder Middelaar, zonder heil!* Wanneer gij, lezer! niet bekeerd en nog niet zeker van uw behoudenis zijt, welnu ik wil het u zeggen, het is om uwentwil, dat we een oogenblik afwij-

ken en bij den ernst stilstaan van het woord:

„Ik ken Efraïm,”

welk woord zoo ontzaglijk ernstig is, wanneer ge daarop moet laten volgen:

„Ik ken den Heere niet.”

„De geest der hoererijs is in het midden van „hen, en den Heere kennen zij niet.” (vers 4b.) Deze woorden roepen andere voor onze aandacht, n.l. woorden gesproken door onzen Heiland: „*Wanneer de onreine geest van den mensch uitgevaren is*; gaat hij door dorre plaatsen, zoekende „rust; en die niet vindende, zegt hij: Ik zal wederkeeren naar mijn huis, vanwaar ik uitgevaren „ben. *En komende, vindt hij het geveegd en versierd*. Dan gaat hij heen, en neemt met zich „zeven andere geesten, boozer dan hijzelf, en „ingegaan zijnde, wonen zij aldaar, en het laatste „van dien mensch wordt erger dan het eerste.” (Luk. 11 : 24, 25.) Dit getuigenis is geheel en al van toepassing op Israël. De onreine geest, waarvan hier sprake is, is die der afgoderij. We hebben reeds plaatsen te over aangehaald, ook uit Hoséa, waaruit dit blijken kon. Welnu, van dien onreinen geest der afgoderij wordt in bovenaangehaalde schriftuurplaats opgemerkt:

a. dat hij ten tijde van de omwandeling des Heeren Jezus was uitgevaren, waaruit dus volgt, dat deze geest in het midden des volks was, geheel in overeenstemming met Hosea 5 : 4;

b. dat deze geest geen ingang verkreeg, nadat hij eenmaal het volk verlaten had, hoewel hij opnieuw ingang zocht. De toestand des volks in de dagen des Heeren Jezus wordt vergeleken met de gesteldheid van een huis, hetwelk met bezenen gekeerd, dus gereinigd was, en daarna versierd;

c. dat dezelfde geest van afgoderij nog eenmaal, maar dan *met zevenvoudige sterkte* zal wederkeeren en dan in het midden van het volk **wonen** zal. Wel mag dan volgen: Het laatste zal erger zijn, dan het eerste! Deze profetie zal worden vervuld, als de Heilige Geest met de Gemeente Gods de aarde zal hebben verlaten. Het volk keert dan in ongeloof naar het land Palestina terug. Het zal dan door een koning worden geregeerd, die zich tegen God en Christus stellen zal. Deze antichrist zal de afschuwelijkste afgoderij verplichtend stellen. Dan zal een beeld van een mensch worden aanbeden. Dit alles zal geschieden, als de afval is gekomen en de wettelooze zal geopenbaard worden. (Zie daarvoor: Matth. 24 : 15; Openb. 13 : 11—18; Daniël 12 : 11.) Maar Christus zal dezen wettelooze, den mensch der zonde, den antichrist, den valschen profeet, en hoe hij meer heeten mag, grijpen, tegelijk met het hoofd van het (hersteld)-Romeinsche rijk, òók het beest genoemd, en beiden zullen zonder te sterven, levend geworpen worden in den poel des vuurs, die met zwavel brandt.

(Openb. 19 : 19—21.) Dan is alle onreinheid weggenomen! Gelukkige gedachte voor ieder, die het volk Gods, en de eer des Heeren liefheeft.

In Hoséa's dagen vierde evenwel de afgodendienst hoogtij! Maar Jehovah onttrok zich.

Hoséa roept uit:

*„Met hunne schapen en met hunne runderen
„zullen zij dan gaan om den Heere te zoeken,
„maar niet vinden:*

„Hij heeft Zich van hen onttrokken.”

*„Zij hebben trouwelooslijk gehandeld tegen den
„Heere, want zij hebben vreemde kinderen ge-
„wonnen, nu zal hen de nieuwe maand (een zin-
„speling op hun vreugdefeesten bij het eeren der
„afgoden) verteren met hunne deelen.”* (v. 6 en 7.)

Al meer dan eens hebben we de woorden van Hoséa voor het volk Israëls toegepast op de geloovigen. En dit is ons tot nut en zegen. Ook tot ons komt dit woord. Men zij evenwel op zijn hoede om averechtsche toepassingen te maken, die slechts tot schade kunnen zijn voor de zielen. Nemen we b.v. het woord: *„Hij heeft zich van hen onttrokken.”* Past men dit geestelijk toe op wereldsgezinde christenen, die met hun hart op verren afstand van God leven, dan kan het een middel zijn om het geweten te bereiken. Een dienst der lippen, want nu zijn onze offeranden *„de vrucht der lippen, die Zijnen naam belijden,”* (Hebr. 13 : 15), als het hart verre wegzweeft van

den Heer, is ook nu nog zonder zegen voor wie die offeranden brengen wil, en is ook nu nog een vergeefsche offer en den Heer een gruwel. Derhalve hebben de geloovigen nauwkeurig te onderzoeken, hoe, niet of zij den Heer zoeken. Maar de woorden „Hij heeft zich onttrokken,” te willen toepassen op dezulken, die nog niet bekeerd zijn en nog niet voor den eersten keer tot den Heiland kwamen met hun zonden, is dwaas. Bij dezulken is de eerste en eenige vraag, hoe *het oordeel* te ontvlieden; van eeredienst is in het allerm minst sprake.

De profeet brengt het volk vervolgens twee plaatsen in herinnering, n.l. *Gibea* en *Rama*, waarbij hun gedachten zouden vermenigvuldigd worden. Te *Gibea* speelde zich eenmaal het droevig drama af, waarvan we lezen in het boek Richteren (hfdst. 19 en 20), en waarvan de herinnering de schaamte opwekken moest. Te *Rama* richtte eenmaal *Samuël* het volk. *Gibea* en *Rama* konden spreken van diepen val en van terugkeer tot den Heere. Voorts riepen ze de zonde der afgoderij opnieuw voor den geest. *Gibea* beduidt „*heuvel*” en *Rama* „*verheven plaats*,” en het was juist op „*de hoogten*,” dat de afgoden werden gerookt. Hoe moest dus het volgend woord werken als een pijl voor hart en geweten: „*Blaast de bazuin te Gibea, de trompet te Rama; roept luid te Beth-Aven: Achter u, Benjamin!*”

Nog dieper was het volk gevallen dan in den

tijd der Richteren. In de boven aangehaalde hoofdstukken van het boek der Richteren vinden we de zonde van de kinderen Benjamins. Maar in het volgend hoofdstuk keert zich Israël op het woord des Heeren **tegen Benjamin**. „Alzoo waren allen, die op dien dag van Benjamin vielen, vijf en twintig duizend mannen, die het zwaard uittrokken: allen die waren strijdbare mannen.” (20:46.) Te Gibeā bedreven Belialskinderen onthucht; maar nu, in Hoséa's dagen, werd de bazuin gebiazen, de trompet werd gehoord, het volk werd bijeen geroepen. En dat alles geheel officieel! Om openlijk den afgoden te rooken op den „heuvel,” op de „verheven plaats,” in het „afgodshuis” of anders gezegd: te „Gibeā”, te „Rama”, te „Beth-Aven.” Wel mochten we boven deze overdenking schrijven, dat het *geheele* volk *onrein* was. En alsof het nog niet genoeg ware, volgt zoo diepbeschamend de oproep: „**Achter (niet tegen) u, Benjamin!**” Moet het ons verwonderen, dat Hoséa een volkomen oordeel aankondigt met de woorden:

„Efraïm zal tot verwoesting worden ten dage der straf; onder de stammen Israëls heb Ik bekend gemaakt, wat gewis is. De vorsten van Juda (voorwaar er was géén onderscheid) zijn geworden, gelijk die de landpale (d. z. de door God gestelde grenzen) verrukken. Ik zal Mijne verbolgenheid als water over hen uitgieten.

„Efraïm is verdrukt; hij is verpletterd met „recht; want hij heeft zoo gewild, hij heeft gewandeld naar het gebod (d. i. eigenwillig gewandeld naar geboden van menschen), daarom „zal „Ik Efraïm zijn als eene mot, en den huize „van Juda als eene verrotting.” (Verzen 9—12.)

Nog op een ander beginsel wijst ons de profet, en ook voor ons is dit-tot groote leering. Door al hun goddeloosheden waren Juda en Efraïm, al was het nog niet voor altijd, tot een inzinking gekomen. De omwonende volkeren waren niet immer betrouwbare vrienden. Hun vorsten waren „*gebroken rietstaven*.” Op hen te steunen kon niet anders dan teleurstelling baren.

Zoo is het ook heden, wanneer *de geloovige* hulp en steun zoekt bij *de wereld*. Soms gaat het voor een tijd goed! De wereld kan soms in haar eigen voordeel een gepast gebruik maken van degenen, die — dewijl ze met Christus verbonden zijn — van haar gescheiden en door den Heiligen Geest afgezonderd zijn. Maar als de wereld geen voordeel meer ziet in een samengaan met geloovigen, dan komt haar ware aard boven; het masker wordt afgeworpen en duidelijk blijkt de waarheid van het woord onzes Heilands: „Indien de wereld u haat, weet, dat zij mij eer „dan u gehaat heeft. Indien gij van de wereld „waart, de wereld zou *het hare* liefhebben; doch omdat gij van de wereld niet zijt, maar *Ik u uit*

„de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld.” (Joh. 15 : 18, 19.)

En dan is er bij den geloovige vaak geklag en geweent. 't Ware goed, indien het een klagen was over de verloochening van het afgezonderde d. i. *hemelsche* standpunt. En indien de uitwerking is, dat er een terugkeer komt, naar den Heer, dan is het doel bereikt. Menig christen wordt wijs door schade en schande. Maar zoo dan zulk een geloovige naar andere hulpbronnen omziet, doch hulpbronnen òók *in de wereld*, dan bewandelt hij denzelfden schadelijken weg, al meent hij, dat hij een ander pad heeft ingeslagen. Geen twee heeren dienen derhalve. Niet de wereld en Christus. Ook niet Christus en de wereld. Of de wereld, òf Christus. Maar wie Christus dient, is

door Zijn kruis

van de wereld gescheiden (Gal. 6 : 14.), en indien men dan de *door God getrokken grenslijn* overschrijdt, dan is er geen reden om de daaruit voortkomende beschaming aan de wereld te wijten. Wie dat doet, speelt valsch spel. Gelijk als Efraïm en Juda in Hoséa's dagen. Hooren we slechts:

„Als Efraïm zijne krankheid zag en Juda zijn „gruwel (dus tot de erkenning kwamen van zwakheid, van inzinking), zoo toog

„Efraïm tot Assur,

„en hij zond tot den koning Jareb; maar die

„zal ulieden niet kunnen genezen, en zal het „gezwel van ulieden niet heelen.” (vers 13.)

In zijn blindheid wendde zich dus het volk tot zijn vijand. **Assur** is in de Schrift de vijand van Israël, de tuchtroede des Heeren, waarmee Hij Zijn volk kastijdt, maar een roede, die door God zal verbroken worden, om de vijandschap, waarin zij is opgetreden tegen het volk des Heeren. **Jareb** schijnt niet de eigennaam te zijn van een der vorsten, die over Assyrië hebben geregeerd. Men kan meenen, dat Pul wordt bedoeld (2 Kon. 15 : 19, 20), maar het blijft gissen. Opmerkelijk is het evenwel, dat het woord Jareb een zinrijke beteekenis heeft, vooral als men op het redebeleid des Heiligen Geestes let. De koning, tot wien men om „heeling” ging, kòn niet heelen. Bij hem was geen heil te vinden. Misschien voor een spanne tijds, maar toch niet blijvend. De vijand helpt niet, de wereld heeft „het hare” lief. Zoo ook deze koning. De naam wordt verborgen achter den naam Jareb, hetwelk beteekent: „*hij zal twisten of betwisten.*” Dat was wat Efraïm vinden zou bij het omzien naar hulp, buiten God om, ja tegen de gedachten Gods in. Laten wij het ons voor gezegd houden, en als geloovigen nimmer tot de wereld gaan, die ook Jareb zou mogen heeten, aangezien ze ook met ons twist, zoodra we ons van God gegeven standpunt innemen.

Maar God zou *ware heeling* aanbrengen. Daartoe

moest Hij met Zijn beproevingen en later zelfs met Zijn oordeel komen. En Hij zou het doen. En dan zou Jehovah Zich aan Zijn volk onttrekken, totdat het zich zal schuldig kennen en met berouw zal komen *alleen tot Hem*. Niet meer tot Egypte, niet meer tot Assur. Alleen tot God! Dan zal de vijand aanvankelijk wel hoonen: „Waar is uw God?” maar het overblijfsel is standvastig, zelfs tot in den dood, en het verloochent niet meer zijn God. Wat er ook gebeure! Wel zal het klagen, maar „vanwege zijn zonden.” (Klaagl. 3 : 39.) Het klaagt *tot God* en de inhoud der klacht is: „*Mijne schande is den ganschen dag vóór mij, en de schaamte mijns aangezichts bedekt mij, om de stem des hooners en des lasteraars, vanwege den vijand en den wraakgierige. Dit alles is ons overkomen, nochtans*

„*hebben wij U niet vergeten,*”

„*noch valschelijk*

gehandeld tegen Uw verbond.” (Ps. 44 : 16, 17, 18.) Met deze blijde hoop beëindigt ook Hoséa ons hoofdstuk. Somber klinken de boetredenen van den getrouwen dienstknecht des Heeren, somber tot het einde toe, en toch in zijn laatste woorden schuilt hoop. De ster in den nacht. De eerste lichtstreden, die de dagvorstin, de zon der gerechtigheid, aankondigen. En daarom zijn die laatste woorden zoo schoon! Het eerste, tweede en derde hoofdstuk eindigen met den

glans der glorierijke verwachting Israëls, en zoo ook het vierde en vijfde, die te zamen genomen één onderwerp behandelen, nl. dat der verontreiniging des lands en des volks. Hoe droevig de toestand ook moge zijn, al „liegt ook de olijfboom en al bloeit niet de vijg” (Hab. 3:17) „**hoop blijft er!**” Deze is onvernietigbaar, wijl ze wortelt in Gods souvereine genade om Jezus’ wil! Laat ons er ook aan denken. Ook nu is er beschaamdheid des aangezichts om veel, dat ons tot verootmoediging strekt. Denken we slechts aan den toestand der Gemeente. Evenwel: de hoop blijft!

En daarom kan Hoséa besluiten: „Want Ik zal „Efraïm zijn als een felle leeuw, en den huize „van Juda als een jonge leeuw; Ik, Ik zal ver- „scheuren (het volk wordt geoordeeld) en henen- „gaan, Ik zal wegvoeren en daar zal geen redder „zijn (geen Egypte, geen Assur, geen Babel);

„Ik zal henengaan en keeren weder tot Mijne „plaats (het volk is zonder Koning en zonder Vorst „en zonder offer), **totdat zij zichzelve schuldig „kennen en Mijn aangezicht zoeken; als het hun „bang zal zijn, zullen zij Mij vroeg zoeken.**”

Wonderbaar slot, na zooveel droevigs! Maar dit alles *werkt onze God!*

Tot Zijn verheerlijking!

Om Jezus’ wil!

De ure der verzoeking en de dag des toorns.

De profeet Daniël voorzegt in het 9de hoofdstuk van zijn boek, dat over het volk Israëls en over de heilige stad (Jeruzalem) een tijdruimte van 70 profetische jaarweken, of 490 jaren — de week op 7 jaren gerekend — bestemd is.

Het was Nehemia, die van den Perzischen koning Artahsasta verlof kreeg om Jeruzalem weder op te bouwen. Wanneer wij nu van dezen tijd af rekenen, zoo zijn er 69 jaarweken, of 483 jaren, voorbijgegaan tot op het oogenblik, dat Christus, als Koning der Joden, te Jeruzalem Zijn intocht hield. Maar daarop is een onderbreking ingetreden; de 70ste week is op een beteekenisvolle wijze van de 69 overige gescheiden. „Na die 62 weken zal de Messias uitgeroeid worden, maar het zal niet voor hem zelve zijn,” of — volgens de nieuwe vertaling: „hij zal voor zich niets hebben.” (Vers 26.) Met den intocht van Christus in Jeruzalem houdt de telling der weken op.

Aan het einde der 69ste week is Christus, als Koning der Joden, verschenen, en als zoodanig

door Zijn volk verworpen. Als „Zoon van David” heeft Hij *niets* ontvangen. Jeruzalem en het heiligdom zijn, overeenkomstig de woorden van Gabriël tot Daniël, door het volk van den komenden vorst, de Romeinen, verwoest geworden en liggen tot nu toe nog woest, en zullen woest blijven „tot het einde toe.” (Vers 26.) De in het 27ste vers beschreven gebeurtenissen der laatste week, en de onmiddellijk daarop volgende bevrijding van Israël, zijn tot heden nog niet geschied. De laatste — de 70ste — week ligt alzoo nog in de toekomst. Deze zal aanvangen op „*den tijd van het einde.*”

In den tijd tusschen de 69ste en 70ste week nu, heeft de bijeenvergadering der Gemeente — de Bruid van Christus — plaats. Hiervan *kon Daniël niet spreken*, omdat de Gemeente toen nog een verborgenheid in God was. Zie Rom. 16 : 25, 26 ; Efeze 3 : 3—9 ; Kol. 2 : 26, 27. De tijd, waarin wij nu leven, is de tijd der genade, „de welaangename tijd, de dag des heils”. (2 Kor. 6 : 2.) Nu worden vele zondaren verlost van den toekomenden toorn, en de geloovigen worden door verzoeking van allerlei aard beproefd, om hen als getuigen meer getrouw te maken, en hen meer en meer aan het beeld van Christus gelijkvormig te maken. Op den dag hunner wegname van deze aarde in den hemel, neemt de tijd der genade een einde voor de wereld, de tijden

van het einde vangen dan aan, en de ure der verzoeking, met den haar volgenden dag van den toorn Gods zal allen „die op de aarde wonen” overvallen. De Gemeente blijft hiervan verschoond, zij bevindt zich buiten de wegen Gods met deze wereld. Haar uitverkiezing vóór de grondlegging der wereld, haar vereeniging met den opgestanen en verheerlijkten Christus, en haar plaats in de hemelsche gewesten, verleent haar een in elk opzicht hemelsch karakter, hetwelk met deze schepping in het geheel niet in betrekking staat. Daarom is de hier en daar uitgesproken meening, dat de geloovigen van dezen tijd ook deze oordeelen zullen moeten doormaken, onvereenigbaar met de raadsbesluiten Gods over hen, alsook met hun betrekking tot Christus, en met hun hemelsche roeping en verwachting. De Gemeente heeft de belofte „bewaard te worden uit de ure der verzoeking, die over het geheele aardrijk komen zal.” (Openb. 3 : 10.) Eerst wanneer zij weggenomen en van dit aardsch tooneel verdwenen zal zijn, beginnen „*de tijden van het einde*,” eerst dan ontwikkelen zich de eerste wegen Gods met de wereld, op de in de profetieën aangegeven wijze.

Deze *tijden van het einde* kan men, zonder een juiste grens te willen trekken, in tweeën verdeelen. Reeds hebben we deze aangeduid als „*de ure der verzoeking*,” en „*de dag van den*

toorn Gods." Zij hebben dit ernstige feit gemeen, dat te dien tijde voor de naam-christenen de genade een einde heeft genomen. Hoe zij zich echter in hun eigen karakter van elkaar zullen onderscheiden, leert ons bijvoorbeeld de geschiedenis van Pharaö ten tijde van Mozes, toen deze het volk Israëls niet wilde laten trekken, en daarom met zware plagen gestraft werd. We lezen, dat hij bij *de eerste vijf plagen zijn hart verhardde* en verstokte. Voor Pharaö was het toen „de ure der verzoeking,” waarin berouw nog mogelijk was. In de overige plagen *verhardde Jehovah*, zooals de Schrift ons uitdrukkelijk vermeldt, het hart des konings, zoodat er voor hem geen mogelijkheid meer was te hooren en berouw te hebben.

Zoo zal het ook zijn bij de menschen, die in de laatste tijden „op de aarde wonen.” Tijdens de „ure der verzoeking” zullen zij — zóó groot zal hun lijden en zóó gering hun kennis van het karakter van Jezus zijn — meenen, dat „*de groote dag van den toorn des Lams gekomen is.*” (Openb. 6 : 16, 17.)

Dèze ontzettende dag vangt aan op het oogenblik, waarop Satan, „de aanklager der broederen,” die de gansche aarde verleidt, uit den hemel op de aarde geworpen wordt. (Openb. 12 : 7—12.) Van dit tijdstip af zullen de menschen zich geheel aan Satans invloed onderwerpen. Zelfs zal God

hun harten verharden, evenals voorheen het hart van Pharaö. „Daarom zendt God hun een werking der dwaling, ten einde zij de leugen gelooven; opdat allen geoordeeld worden, die de waarheid niet hebben geloofd, maar een welbehagen hebben gehad in de ongerechtigheid.” (2 Thess. 2 : 11, 12.)

„De zeven schalen der gramschap Gods, uitgenomen op de aarde,” (Openb. 16 : 7), hebben geen andere uitwerking, dan dat „de menschen God lasteren, en zich niet bekeeren van hunne booze werken.” (Openb. 16 : 21; alsook 9 : 21.)

Het is de dag der heerschappij van „het beest” en van „den valschen profeet” (den antichrist), die in vereeniging met „de oude slang,” de satanische drie-eenheid vormen.

Het is de dag des oordeels over de afvallige *Christenheid*, die als *de groote hoer*, als *het groote Babylon* aangeduid wordt.

Tevens is het de tijd der *grootte verdrukking*, die door satan wordt te voorschijn geroepen, maar door God gebruikt wordt om weder met het Joodsche volk aan te vangen, en uit hen een geloovig overblijfsel te verkiezen, en om door de verkondiging van *het Evangelie des Koninkrijks*, door middel van geloovige Israëlieten, een groote menigte uit die volken te behouden, die nog niet met Christus in betrekking gekomen waren.

De overige menschen, zij „die op de aarde wonen,” zijn hopeloos verloren. *Het overblijfsel*

zal wederkeeren, *het overblijfsel van Jakob*, tot den sterken God. Want „ofschoon uw volk, o Israël! is gelijk het zand der zee, zoo zal toch maar *het overblijfsel* daarvan wederkeeren. De verdelging is vastelijk besloten, overvloeiende met gerechtigheid.” (Jes. 10 : 21, 22.)

Het einde van *den dag des toorns* zal zijn het komen van Christus uit den hemel met zijn heirlegers, om Zijn vijanden te verdelgen en „den wijnpersbak te treden van den wijn der gramscap van den toorn des almachtigen Gods.” (Openb. 19 : 15.) Christus aanvaardt de heerschappij. Hij wordt openbaar erkend als „de Koning der koningen, en Heer der heeren.” (Openb. 19 : 16.) Met deze glorieuse gebeurtenis begint „de dag des Heeren;” die heerlijke dag, waarop, na het oordeel, de gezegende tijd van „*het duizendjarig rijk*” aanbreekt, en die duren zal tot *de nieuwe hemel* en *de nieuwe aarde* zijn zullen, wanneer *de eeuwige* toestand de plaats der *tijdelijke* zal hebben ingenomen, en *de dag Gods* een aanvang neemt. (2 Petr. 3 : 12.)

Hiermede zijn „*de tijden van het einde*,” het verloop der voor Israël bestemde laatste week van Dan. 9, in het kort aangegeven.

Zooals wij gezien hebben, geven deze tijden ons tweeërlei ontvouwing van het oordeel te aanschouwen. Aan „*de ure der verzoeking*,” of „*het begin der smarten*,” (Matth. 24 : 8), sluit zich on-

middellijk „*de dag des toorns*,” of „*de groote verdrukking*,” aan. Het uit den hemel geworpen worden van den satan is het begin van „*den dag van den toorn Gods*” over de wereld, en tegelijk ook de aanvang der *groote verdrukking*; die de vijand zal verwekken om het getuigenis van God, dat in de handen van het overblijfsel Israëls berust, tegen te staan. De duivel neemt zijn eersten aanloop in Palestina, waarhenen intusschen het Joodsche volk, in ongeloof, teruggekeerd is. Het oprichten van een afgodsbeeld, „*de verwoestende gruwel*” (Dan. 12 : 11), in den tempel te Jeruzalem, zal het signaal voor deze ure der verdrukking zijn. De Heer vermaant Zijn discipelen in Matth. 24 : 15, op het oprichten van *den gruwel der verwoesting* acht te geven, want daarmee begint de laatste helft der 70ste week van Daniëls profetie, of *de drie-en-een-half jaar* der groote verdrukking en van den toorns Gods.

De duur van den dag des toorns, wordt ons in verschillende plaatsen van Gods Woords medegedeeld, onder de volgende benamingen: „eenen tijd, en tijden, en een gedeelte eens tijds” (Dan. 7 : 25); „eenen bestemden tijd, bestemde tijden, en eene helft” (Dan. 12 : 7); „twee en veertig maanden” (Openb. 11 : 2); „duizend twee honderd zestig dagen” (Openb. 11 : 3; 12 : 6, 14; 13 : 5); terwijl wij over *den duur* van „de ure der verzoeking,” of „het begin der smarten,” in het onzekere zijn gelaten.

In Matth. 24 : 4—14. vinden wij de mededeeling door den Heer-Zelf over „de ure der verzoeking,” of „het begin der smarten,” zoover het betreft het overblijfsel Israëls, en diegenen uit de volken, die, door hun getuigenis, bekeerd geworden zijn.

Nadat de Heer het oordeel over Jeruzalem en het Joodsche volk, dat Hem verworpen had, heeft uitgesproken door de woorden : „Zie, uw huis wordt u woest gelaten, want ik zeg u : gij zult mij van nu aan geenszins zien, totdat gij zult zeggen : Gezegend hij, die komt in den naam des Heeren !” (Matth. 23 : 38, 39), ging Hij van daar en vertrok van den tempel (Matth. 24 : 1), en zeide tot Zijn discipelen, die Hem de gebouwen des tempels toonden, dat niet één steen op den anderen gelaten zou worden — een profetie, die ongeveer 30 jaren later (in het jaar 70 n. Chr.) woordelijk in vervulling trad. Daarop vraagden Hem Zijn discipelen, wanneer deze dingen (de verwoesting des tempels) geschieden zouden, en wat het teeken van Zijn komst (waarvan Hij in Matth. 23 : 39 gesproken had), en van de voleinding der eeuw wezen zou.

De eerste vraag wordt hier niet door den Heer beantwoord ; doch in Luk. 21 : 12—24 vinden wij nauwkeurige mededeelingen over de verwoesting des tempels. Maar op de beide andere vragen gaat de Heer nader in. Hij spreekt dadelijk van „de ure der verzoeking,” met haar ver-

schrikkelijke omwentelingen: „Gij zult hooren van oorlogen en geruchten van oorlogen,” ... volk zal opstaan tegen volk, en koninkrijk tegen koninkrijk; en er zullen hongersnooden en pestilentiën en aardbevingen zijn in verschillende plaatsen.” (Matth. 24 : 6, 7.) Valsche Christussen zullen zich openbaren en velen verleiden. De Joodsche geloovigen (volgens Matth. 25 : 40 „de broeders” van den Heer genaamd) zullen worden gehaat en vervolgd door de volken, en velen zullen gedood worden. (Matth. 24 : 5, 9, 10.) Ten slotte zal „*het Evangelie des Koninkrijks*” gepredikt worden over het geheele aardrijk tot een getuigenis al den volken.” (Matth. 24 : 14.)

Deze zoo onrustige en zwaar drukkende tijd is echter voor de wereld nog maar „een begin der smarten.” „Het is nog het einde niet.” Dit zal eerst komen na de prediking van „het Evangelie des Koninkrijks.” „*Dan,*” zegt de Heer, „zal het einde komen.” (Matth. 24 : 6, 8, 14.)

In Openb. 6—9, waar van *de zeven zegelen* en *de zes eerste bazuinen* melding wordt gemaakt, vinden we een beschrijving van „*de ure der verzoeking*.” Maar wij moeten in het oog houden, dat het in de Openbaring voornamelijk gaat om het oordeel over *de Christenheid*, terwijl het Evangelie van Mattheüs van het lijden spreekt, dat de Joodsche geloovigen in dit tijdperk zullen ondergaan. Deze worden met het oog op den

komenden tijd der verdrukking verzocht en beproefd. God vormt hen tot Zijn werktuigen, om het overblijfsel uit de volken, die de groote verdrukking mede zullen moeten doormaken, er op voor te bereiden, den Heer te ontvangen, wanneer Hij in Zijn rijk komt.

De tijd, die na „de ure der verzoeking” volgt, is — zooals we reeds hebben aangetoond — voor *het overblijfsel* „de groote verdrukking;” voor *de wereld* „de dag des toorns Gods;” voor *allen* „de voleinding der eeuw.” — Er komt alzoo voor *de wereld een dag van den toorn Gods*. Deze toorn is, volgens Rom. 1 : 18, reeds te voren van den hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der menschen *geopenbaard*. Hij zal worden *uitgevoerd* in „den dag des toorns en der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods.” (Rom. 2 : 5.) Over dezen dag lezen wij in Matth. 24 : 15—28, en in Openb. 10—19.

Een bijzondere gebeurtenis, nl. het uit den hemel werpen van satan, luidt dezen dag in. (Openb. 12 : 7—12.) Satan weet, dat hij een kleinen tijd heeft, en bewerkt in zijn woede *drie* vreeselijke werktuigen, om zijn heerschappij op aarde te handhaven, en God te wederstaan in het ombrengen Zijner heiligen.

Deze drie werktuigen zijn :

het beest (Openb. 13 : 1—10; 17 : 7 en v. v.);

een ander beest (Openb. 13:11 v. v.);

het groote Babylon (Openb. 17 en 18).

Het beest stelt ons voor het eens doodelijk gewonde, maar aan het einde weder herstelde *Romeinsche rijk*, en tevens het hoofd van dit rijk, *den keizer* te Rome. Dit rijk met zijn tien hoornen, die tien koningen of rijken beduiden, stijgt op uit *de zee*. (Openb. 13:1.) In de beeldspraak der profetieën beteekent de bewogen zee een toestand van *anarchie* der volkeren. Lees Openb. 17:15. Van dezen komenden toestand toont de *tegenwoordige* inrichting en samenstelling der volken nog weinig; maar het is mogelijk, dat de nu ontstane groote wereld-oorlog haar *voorbereidt*.

Het *tweede* werktuig van satan is „*het andere beest*,” uit Openb. 13:11, nl. *de antichrist*, *de valsche profeet*, *de valsche Messias*, *de mensch der zonde*. In dezen mensch zien wij de geestelijke, satanische, verleidende, Godslasterlijke en afgodische machten vereenigd. Dat „andere beest” stijgt uit de aarde op. Zijn oorsprong is alzoo niet, gelijk die van het eerste beest, de oproerige massa der volkeren, maar een vast, politiek en godsdienstig systeem, hetwelk belijdt in betrekking te staan tot God. Dit toekomstige stelsel moge Joodsch-nationaal of wat ook zijn, merkwaardig is het, dat het vijandig tegenover Christus staat. Het zal haar vertegenwoordiger vinden in een

mensch, die zich eenerzijds den titel van Messias toeëigent, en anderzijds zich tegen de christelijke waarheid verzetten zal, doordien hij den Vader en den Zoon loochent.

Het *derde* werktuig van satan is *het groote Babylon*, de afvallige Christenheid, de valsche, gruwzaam vervolgende kerk, „de moeder van de hoeren en van de gruwelen der aarde,” de laatste ontwikkeling van het in Thyatire gevormde afgodische stelsel. (Openb. 2 : 20—23.) Dit groote Babylon zal zich aanmatigen het Romeinsche beest, de keizerlijke macht, met zijn tien koningen, te beheerschen, doch wordt ten slotte vernietigd.

In Matth. 24 wordt ons hiervan niets medegedeeld. De reden is eenvoudig. We hebben het reeds aangeduid. Matth. 24 behandelt niet, zooals de Openbaring, de eindgeschiedenis der Christenheid, maar de omstandigheden, die het overblijfsel van Israël, tijdens de donkere dagen van den toorn Gods over de wereld, moet doormaken. Satan, uit den hemel geworpen, waar hij de heiligen uit den tijd der genade niet meer kan aanklagen, omdat zij van de aarde weggenomen zijn, zal in woede tegen de getrouwen uit Israël ontsteken. Hij zal alle aardsche machten en „de menschen, die op de aarde wonen,” tegen God en Zijnen Christus opzetten, dien hij in de personen, die het Goddelijk getuigenis bezitten

en ophouden, vervolgen zal. De Openbaring maakt maar even melding van dit overblijfsel Israëls, door het in de gebeurtenissen van het einde der Christenheid te betrekken. Dit boek spreekt bijv. van de 144000 verzegelden, in hfdst. 7; van de „twee getuigen,” wier geschiedenis vermeld wordt in „het boekje, dat in de hand des engels” gezien wordt (hfdst. 10 : 8—10); en van „de vrouw,” die door den draak vervolgd wordt, en een toevluchtsoord in de woestijn vindt (hfdst. 12 : 13-17). Daarentegen plaatst de Openbaring op den voorgrond het aanwezig zijn van een *overblijfsel uit de volken*, „een groote schaar, die niemand tellen kan,” die door de prediking van „het Evangelie des Koninkrijks” bekeerd zijn geworden, en spreekt ons van hun lijden en hun eindelijke overwinning.

Het zijn alzoo *drie* klassen van menschen, die de groote verdrukking moeten doormaken.

1°. *De afvallige Christenheid*, die in den tegenwoordigen tijd door *Thyatire*, met de vrouw Isébel, die zich een profetes noemt (Openb. 2 : 20), voorgesteld wordt, doch later „*het groote Babylon*,” of „*de groote hoer*” genoemd zal worden. Haar eindoordeel vinden wij in Openb. 18 : 8 : „Daarom zullen hare plagen komen op *één*en dag, dood en rouw en honger, en met vuur zal zij verbrand worden.” In *één*e ure komt haar oordeel. (vs. 10.) „Wee, wee de groote stad !

waarin allen, die schepen in zee hadden, door hare kostelijkheid rijk werden; want in *ééne* ure is zij verwoest geworden." (vs. 19.)

2°. „*De groote schaar, die niemand tellen kan,*” uit alle natie, en geslachten, en volken, en talen.” (Openb. 7 : 9.) Zij, die buiten het bereik van *het Evangelie der genade* van den tegenwoordigen tijd gebleven zijn, zullen zich bekeeren door het hooren van *het Evangelie des Koninkrijks*. Zij zullen „beërven het koninkrijk, dat hun bereid is van de grondlegging der wereld,” (Matth. 25 : 34), en in zekerheid en in vrede leven, duizend jaren lang, onder den gelukkigen schepter van „den Koning der volken.” (Jer. 10 : 7; Openb. 15 : 3.)

3°. „*Het overblijfsel Israëls,*” hetwelk in Jeruzalem en in Judea, na den terugkeer van het volk naar Palestina, zich vormen zal, en aan het einde, door het komen van hun Messias op den Olijfberg, verlost zal worden. (Zach. 14 : 4; Hand. 1 : 11.) Het is *het overblijfsel*, waarvan in Matth. 24, Openb. 11 : 1—13 en 12 : 13—17, en in vele andere plaatsen der Schrift gesproken wordt.

Wij, de geloovigen van den tegenwoordigen tijd, hebben noch met „de ure der verzoeking,” noch met *den dag des toorns* iets te doen. Wij zullen, te zijner tijd voor beiden bewaard, in de heerlijkheid bij en met den Heer zijn, „die ons

redt van den toekomenden toorn." (1 Thess. 1 : 10.)
Wij wachten op Zijn komen. Hij zal ons tot Zich nemen, voor het woeden der oordeelen zal aanvangen. Zullen wij ons daarom onverschillig openbaren tegenover deze voorzegde gebeurtenissen? Zeker niet! In Titus 2 : 13 schrijft Paulus over „*de gelukzalige hoop en verschijning der heerlijkheid van onzen grooten God en Verlosser Jezus Christus.*” Het *komen des Heeren* en *Zijn verschijning* worden hier beiden genoemd. „*De gelukzalige hoop,*” tot Hem te worden opgenomen; en *Zijn verschijning* in heerlijkheid, in welke Hij op aarde de Hem toekomende plaats als „Heer van allen” zal innemen, maken *te zamen* onze verwachting uit. Ongetwijfeld zal de Heer aan wat Hij reeds aan ons gedaan heeft, de kroon opzetten, als Hij ons een verheerlijkt lichaam geeft, hetwelk aan het Zijne gelijkvormig zal zijn; en bovendien zullen wij ook in heerlijkheid *met Hem geopenbaard worden* als Zijne *mede-erfgenamen*, en die *met Hem zullen heerschen*. „Indien wij verdragen, wij zullen ook met Hem heerschen.” (2 Tim. 2 : 12.)

Doch, hoe staat het? Hebben wij „Zijne verschijning” lief? Branden onze harten bij de gedachte aan Zijn openbaring, en dat Hij dan door de gansche schepping als „de Heer van allen en alles” erkend zal worden? Als dit zoo is, dan zullen wij Zijn verwerping in den tegenwoordigen

tijd des te dieper gevoelen. De verwachting der gelukzalige hoop en verschijning der heerlijkheid onzes Heeren oefent dan zeker een ernstige praktische werking op ons uit, en zal ons aansporen den komenden Heer voor elken prijs te verheerlijken.

Wanneer ons hart vervuld is met de mogelijkheid, dat de Heer nog *vóór middernacht komen kan*, zoo kunnen wij onmogelijkheden in iets, van welken aard ook, voortgaan, waarvan wij weten, dat het Hem niet welgevallig is. En wanneer wij *Zijn verschijnen* verwachten, zoo kan ons hart niet anders dan zich verheugen, dat de eens zoo diep vernederde Jezus van Nazareth spoedig de Hem toekomende plaats op deze aarde als „*Koning der koningen en Heer der heeren*” zal innemen.

Wie weet, hoe spoedig wij „Zijn geroep” zullen vernemen! Laat ons daarom „ingetogen en rechtvaardig en godzalig leven in deze tegenwoordige eeuw, *verwachtende de gelukzalige hoop en verschijning der heerlijkheid van onzen grooten God en Verlosser Jezus Christus*, die zichzelf voor ons gegeven heeft, opdat hij ons van alle ongerechtigheid verlossen zou, en zichzelf een volk zou reinigen, ijverig in goede werken!” (Tit. 2:12—14.)

Verlangen naar Jezus.

Wil, o Heer
Toch spoedig komen !
Ik ben Uw,
Gij zijt mijn ;
Niets kan ons meer scheiden.
Ik ben Uw,
Wijl Gij Uw leven,
En Uw bloed —
Gij, zoo goed ! —
Voor mij hebt gegeven.

Wil, o Heer
Toch spoedig komen !
'k Hef het oog
Naar omhoog ;
Gij zult weldra komen !
O, mijn hart
Smacht met verlangen
U te zien,
U te biën :
Eeuw'ge lofgezangen !

Wil, o Heer
Toch spoedig komen !
Ik wacht U,
Gij wacht mij ;
'k Zie op U, daar Boven.
Dierbre Heer,
Die hoort mijn beden ;
Gij, die let
Op 't gebed —
Ach, kwaamt Gij nog heden !

De profetie van Hoséa.

HOOFDSTUK VI.

TERUGKEER?

„Zult Gij ons niet weder levend
„maken, opdat Uw volk zich in U ver-
„blijde? De **gerechtigheid** zal voor Zijn
„aangezicht henengaan, en Hij zal ze
„zetten op den weg Zijner voetstappen.”
(Psalm 85 : 7, 14.)

Hoop is er altijd ! De hoop, die wortelt in Gods genade is onvernietigbaar. Ze steunt op het werk van Christus. Met deze gedachte besloten we de beschouwing van het voorgaande hoofdstuk, hetwelk eindigt met de wonderschoone woorden : „Als het hun bang zal zijn, zullen zij Mij vroeg zoeken.” En met dezelfde gedachte kunnen we nu openen. Het is in de kracht dier onvernietigbare hoop, dat de profeet de stem nog eens verheft en roept : „Komt !” Ach, op hoeveel zonden had hij reeds moeten wijzen. Het volk was, zedelijk althans, reeds Lo-Ammi en Lo-Ruchama. En feitelijk zou Israël het spoedig eveneens wezen.

Het koningshuis snelde het verderf tegemoet en Jizreël was er het teeken van. Baäl zat op den troon en priesters, profeten, ja het gansche volk was schuldig. Het land was verontreinigd. Was het niet om moedeloos te worden, ja wanhopig? Voorzeker! Wanneer het oog ziet op het volk en niet op God. Slaat de profeet den blik naar omhoog, en wordt hij bepaald bij Gods genade, dan echter is er hoop. De hoop blijft, omdat God blijft! „*Komt en laat ons wederkeeren tot den Heere!*”

Welk een schoon woord! Hoe gelukkig voor het volk, dat het nog zulk een man Gods in zijn midden heeft! Waar moet het heen, als ook zulke stemmen zwijgen, of de woorden geen ingang meer vinden, omdat de ooren zwaar geworden zijn, om te hooren? Nauwelijks zijn die andere woorden over de lippen, die we aan het slot van hoofdstuk 5 vinden: „*Ik, Ik zal verscheuren!*” of de profeet laat volgen: „Komt, keeren we weder tot onzen God, dien we zoo smadelijk hebben verlaten.” Hij weet het, omdat hij het gelooft, omdat hij zijn God kent, dat God zal achtslaan op harten, die terugkeeren. Had God niet eenmaal op Achab gezien, toen hij zich verootmoedigde? En had God tot Elia niet gesproken: „Hebt gij gezien, dat Achab zich vernedert voor Mijn aangezicht? Daarom, dewijl hij zich vernedert voor Mijn aangezicht, zoo zal Ik dat kwaad in zijne

dagen niet brengen" (1 Kon. 21 : 29). Welnu, indien Hoséa's tijdgenooten zouden willen gehoor geven aan den oproep van den profeet, dan zou God genadig zijn. Acht eeuwen later staat een andere man Gods, als een getuige voor de kinderen van Hosea's tijdgenooten. Waar deze man Gods wel over spreekt? Over hetzelfde onderwerp handelt hij als Hoséa. En eerst legt ook deze getuige de zonden des volks bloot. Alleen, de beker is niet meer gevuld *tot* den rand, maar *over* den rand! Hooren we zijn woorden: „Maar „gij hebt den Heilige en Rechtvaardige verloochend, „en geëischt, dat u een man, die een moordenaar „was, zou geschonken worden; en den Vorst des „levens hebt gij gedood, dien God opgewekt heeft „uit de dooden, waarvan wij getuigen zijn. Hebt „dan berouw, en bekeert u, teneinde uwe zonden „mogen uitgewischt worden, opdat de tijden der „verkwikking mogen komen van het aangezicht „des Heeren, en Hij zenden moge Jezus Christus, „die u tevoren verordend is, dien de hemel moet „opnemen tot op de tijden der herstelling aller „dingen, waarvan God gesproken heeft door den „mond zijner heilige profeten van oudsher (Hand. „3 : 14, 15, 19—21.) En velen van hen, die het „woord gehoord hadden, geloofden, en het getal „der mannen werd omtrent vijf duizend" (Hand. 4 : 4). Welsprekende bijvoeging des Heiligen Geestes, na de vermelding in de drie voorgaande verzen

van Handelingen 4 van de blakende vijandschap van priesters en sadduceën.

Eénzelfde geest is in de mannen. Gods; de Heilige Geest bedient zich van hen door alle tijden heen. Petrus sprak acht eeuwen na Hoséa, en toch beluisteren we geen ander getuigenis, als wanneer Hoséa den mond opent! Welk een trefende overeenkomst met Handelingen 3 heeft het begin van Hoséa 6:

*„Komt en laat ons wederkeeren tot den Heere,
„want Hij heeft verscheurd en Hij zal ons genezen.
„Hij heeft geslagen en Hij zal ons verbinden;
„Hij zal ons na twee dagen levend maken; op
„den derden dag zal Hij ons doen verrijzen en
„wij zullen voor Zijn aangezicht leven.*

*„Dan zullen wij kennen, wij zullen vervolgen om
„den Heere te kennen, Zijn uitgang is bereid als de
„dageraad; en Hij zal tot ons komen als een regen,
„als de spade regen en vroege regen des lands.”*
(Verzen 1—3).

„Ik zal Efraïm zijn als een felle leeuw en den huize van Juda als een jonge leeuw; Ik, Ik zal verscheuren.” We hebben reeds opgemerkt, dat deze woorden hun volledige toepassing zullen vinden na de opneming der Gemeente, als er een nationaal ontwaken zijn zal onder Israël, maar zonder een besnijdenis des harten, een terugkeer tot Jehovah en den Gezalfde des Heeren. Maar ook in de geschiedenis heeft menig profetisch woord

reeds een aanvankelijke, een gedeeltelijke vervulling ontvangen. Zoo ook hier. „*Hij heeft verscheurd; Hij heeft geslagen,*” zegt Hoséa. Doch daarin neemt de trouwe gezant Gods juist aanleiding om op te wekken tot bekeering. Wat zou God doen, als het hart des volks naar God vroeg? „*Hij zal ons genezen; Hij zal ons verbinden,*” vervolgt de profeet. Welk een zekerheid is er in zijn hart. Het is, we zeiden het hierboven reeds, de zekerheid des geloofs. De profeet had de wegen Gods nagegaan, hij had omgang met God en daardoor kende hij God. Het volk zou uit den slaap geheel ontwaken; het zou uit den zedelijken dood opstaan. God zou het doen verrijzen en zij zouden voor Jehovah gesteld worden: levend! Och, had het volk toen toch geluisterd! Zij zouden hun God hebben leeren kennen in Zijn genade en schuldvergevende liefde. Ze zouden zijn opgewassen in die kennis; zij zouden „*vervolgd hebben om den Heere te kennen.*” Hij, de barmhartige God zou Zijn hand hebben uitgestrekt om te verlossen en op te heffen. Als de dageraad den nacht, zoo zou Hij den zedelijken nacht in Israëls geschiedenis hebben doen vluchten voor het licht Zijner verschijning. Hij zou als een vruchtbaarmakende regen zijn gekomen tot Zijn volk. Als een *spade regen*, waarvan het rijpen van het gewas in Palestina absoluut afhing en als een *vroege regen*, die het land ontvankelijk

maakt voor het gezaaide en den eersten wasdom schenkt. Hoe zou Hoséa God hebben gedankt, indien men naar zijn woord had geluisterd. Maar ach, er was een oogenblikkelijk en een gedeeltelijk hooren. Zooals bijkans overal in de Schrift. Er zijn er, die door het getuigenis worden getroffen. „*Die dan zijn woord aannamen,*” zoo luidt het na de prediking van Petrus. Maar de massa blijft onaangeroerd. Geen verandering des harten, geen bekeering bij het volk. En zoo staan dan die heerlijke woorden van Hoséa met hun aanvankelijke vervulling als een getuigenis voor de toekomst. De vrucht is er, maar het is een *eerstelingsvrucht*. De oogst komt later. Het volgend vers laat ons den weerklink hooren op de prediking van Hoséa :

„*Wat zal Ik u doen, o Efraïm! wat zal Ik u doen, o Juda! dewijl uwe weldadigheid (of mede-
doogen) is als eene morgenwolk, en als een
vroegkomende dauw, die henengaat?*” (vers 4).

De indruk was niet blijvend! Integendeel, 't was alles ras voorbij, zooals de morgenwolk wegdrijft en de vroege dauw optrekt. Gelukkig, dat het eenmaal anders zal zijn. Als Christus komt en Zijn volk in de door Hem verworven zegeningen invoeren zal; als dat volk staan zal *op den bodem der soevereine genade Gods*, dan zal het niet voor een oogenblik zijn; neen, dan is het **alles blijvend**. Zoo straalt dan door den

nevel van vers 4 de hoop van de twee voorafgaande verzen. Het oog des geloofs boort als het ware door de samenpakkende wolken des oordeels heen, en ziet Israëls verlossing in de toekomst!

Na twee dagen wordt Israël levend gemaakt. Op den **derden dag** zal het verrijzen en voor Gods aangezicht leven. Een korten tijd zal het volk dood zijn voor God. Natuurlijk dood in zedelijken zin. In dezen toestand is het nu nog. De korte tijd duurt nog voort. We zijn als 't ware nog in de door Hoséa genoemde twee dagen. Als we dan ook van een korten tijd spreken, dan doen we dat ziende op den tijd, waarin het volk zich zal verblijden voor 's Heeren aangezicht. Er is ook voor Israël een „opstandingsdag.” Die dag heet hier de derde dag. De kinderen Jakobs zullen opstaan uit den zedelijken dood. En deze opstanding rust op de opstanding onzes Heeren Jezus Christus. Christus was, naar Zijn eigen woord, (Matth. 12 : 40), „*drie dagen en drie nachten in het hart der aarde.*” Den zesden en den zevenden dag (*twee dagen*) lag Hij in het graf, maar den achtsten dag, dus op den eersten dag der week, derhalve *na twee dagen* of „*op den derden dag*” werd Hij door de heerlijkheid des Vaders opgewekt. Als de Opgestane komt Hij tot Zijn volk en het zal zeggen: „*Een oogenblik is er in Zijnen toorn* (en let nu op de tegenstelling) *maar een*

leven in *Zijne goedgunstigheid.*" (Ps. 30 : 6).

De bede van den psalmist boven deze beschouwing geplaatst, zal dus worden verhoord. Gods genade zal het volk levend maken. En dan zal zich het volk in Jehovah en den Gezalfde Gods verblijden. Maar Gods doet niets ten koste van Zijn gerechtigheid. Genade en waarheid," zoo lezen we in Johannes 1 : 17. Niet het een ten koste van het ander. Hoe schoon zien we beiden in den Persoon van Christus en Zijn werk vervuld. „De genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden." Beide vereenigd, alsof het één zaak is. Psalm 85 : 14 zegt: „*De gerechtigheid zal voor Zijn aangezicht henengaan.*" Die gerechtigheid vraagt een ontmoeting. Men kan God niet ontmoeten, als men Gods gerechtigheid niet ontmoet heeft. Zóó is het met één persoon; zóó met het volk Israëls. Gods gerechtigheid eischt voldoening, wijl ze overtreden is. En wat zien we nu weer? Wat is het anders dan het kruis van Christus? Dat wonderbare kruis heeft ons gegeven, wat ons eeuwig juichen doet! Datzelfde kruis heeft ook Israël zegeningen in de toekomst verworven. Wanneer zullen ze zich voor Jehovah verblijden? Als ze zullen gezien hebben hun Messias, die komen zal met de wonden in Zijn handen en voeten. Die Messias is het Lam Gods. En, als eenmaal Israëls laatste profeet, zoo zal ook het overblijfsel staan en in aanbidding

staren op het Lam Gods, dat de zonden (niet alleen van Israël maar) der wereld wegneemt. De gerechtigheid vraagt een ontmoeting. Welnu, ze had eenmaal een ontmoeting. Christus gaf Zich! „*Als dezelve geëischt werd, toen werd Hij verdrukt.*” (Jes. 53 : 7.) Maar daardoor is ook voor eeuwig voldaan aan de gerechtigheid Gods voor een iegelijk, die met Christus verbonden is. En daarom is het woord, dat de psalmist laat volgen, zoo heerlijk: „*Hij zal ze zetten op den weg Zijner voetstappen.*” Achter Christus daar is het veilig! In Zijn spoor, hetwelk naar waarheid heet: „*het spoor der gerechtigheid.*” Wat zal het wezen voor Israël, als het op den weg Zijner voetstappen zal gezet worden. Die weg is het pad des levens. Dat laat ons de *Rode Zee* zien en eveneens de *Jordaan*. In beide was Jehovah. En het volk volgde Hem. En de wateren des doods werden een geopend graf, waaruit het volk triomfantelijk te voorschijn trad. *Hoe meer we de Schrift lezen en ook de profetische getuigenissen overdenken, hoe meer we Christus vinden.* En met de Emmaus-gangers getuigen we gaarne, dat ons hart brandende in ons wordt, als we *met Hem* op den weg zijn en Hij ons „van Mozes begonnen hebbende en van al de profeten uitlegt, hetgeen van Hem in al de *Schriften* geschreven staat.” (Luk. 24 : 27.)

De verzen 1—4 vormen een tusschenzin. Maar

bij een aandachtige beschouwing blijkt, dat Hoséa rijk is aan zulke belangrijke tusschenzinnen. De profeet spreekt nu vanaf vers 5 over een ander, doch niet minder ernstig onderwerp. Hij begint met ons den dienst des profeten voor te stellen. Deze dienst was een levenskwestie voor het volk. God had profeten gezonden, om met het volk nog in verbinding te blijven. Ze spraken de vermaningen, ze brachten de bestraffingen, ze schonken de beloften en vertroostingén Gods. Samuël trad op, toen het priesterschap in verval was. En zoo was dan het optreden van de profeten des Heeren het bewijs van twee dingen tegelijk, n.l. *van het verval van het volk en van Gods genade om toch nog tot zulk een volk te komen met Zijn woord.* Door dat Woord had God immer getracht Zijn volk af te voeren van booze wegen. Dat Woord had het oordeel, den dood, over hen uitgesproken, indien ze niet kwamen tot Hem. Gelukkig evenwel, dat God deze betrekking weer gelegd had. Dat het volk toch nog op die wijze met God verkeerde. Maar wat heeft het volk gedaan? Ook dien band heeft het verbroken! En zoo moest het dan wel meer en meer vervreemd geraken van Jehovah. En vreemd aan Hem, moest het wel voortvaren in het doen der ongerechte dingen en in het gretig bedrijven van allerlei goddeloosheid. Hoe smartte dit het hart Gods! Eenmaal is God gekomen tot *Adam* en Zijn stem klinkt kla-

gend: „*Waar zijt gij?*” (Gen. 3:9.) En zoo moest Hij nu met dezelfde vraag tot Zijn volk komen. Adam was verstoken van Gods gemeenschap door de zonde. En zoo was *Israël verstoken* van diezelfde gemeenschap *door zijn afschuwelijke afgoderijen*. Zeker, daar was nog wel een uitwendig dienen. De offers werden nog gebracht. De eeredienst had zich, hoewel krank, nog staande gehouden. Maar wat beteekenen offers, als er geen praktische godsvrucht, als er geen kennis van God is? God kan met de ongerechtigheden geen gemeenschap hebben. Gaande naar hunne steden, pleegden de Priesters moord. In het huis Israëls was een afschuwelijke zaak! En daarom moet de roede op Israël neerdalen. Waar de Apostel met een diepbedroefd hart tot de Korinthiërs zegt: „Zal ik met de roede tot u komen, of in den geest der zachtmoedigheid?” (1 Kor. 4:21), hoe moet dan wel het hart van God bedroefd zijn, als Hij de onbekeerlijkheid ziet van Zijn zoo talloos vele malen vermaande volk?

We hebben slechts op den profeet te letten. Hoe heeft hij hoopvol uitgeroepen: „Komt en laat ons wederkeeren tot den Heere.” Maar hij moet in diepe smart vervolgen (verzen 5—11):

„Daarom heb Ik ze behouwen door de profeten,

„Ik heb ze gedood door de redenen Mijns monds.

„Uwe oordeelen (of naar de nieuwe vertaling:

„Mijn oordeel) komt voort als het licht (het zal

„derhalve snel komen). „*De bijl ligt aan den wortel der boomen.*” (Matth. 3 : 10.)

„Want Ik heb lust tot weldadigheid en niet tot offer, en tot de kennis Gods meer dan tot brand-offeren.

„Maar zij hebben het verbond overtreden als *Adam*.

„Daar hebben ze trouwelooslijk tegen Mij gehandeld.

„Gilead is een stad van werkers der ongerechtigheid,

„Het is betreden van bloed.

„Gelijk de benden der straatschenders op iemand wachten, alzóó is het gezelschap der *priesters*;

„Zij moorden op den weg naar *Sichem*; (n.b. een *priester-* en *vrijstad*).

„Waarlijk zij doen schandelijke daden.

„Ik zie eene afschuwelijke zaak in het huis Israëls;

„Aldaar is Efraïms hoererij.

„**Israël is verontreinigd.**

„Ook heeft Hij u, o **Juda!** eenen oogst gezet „(d. w. z. ook Juda wacht een oordeel),

„Als Ik de gevangenen Mijns volks wederbracht „(of: wederbrengen zal).

Sombere opsomming van ongerechtigheid. O, wat zal het zijn, als eenmaal uit den mond des Heeren dat volk zal tegenklinken: „Ik delg uwe *overtredingen* uit als eenen nevel, en uwe *zonden*

als eene wolk: keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost." (Jes. 44 : 22).

Keer weder!

En het volk zal eenmaal wederkeeren!

Ja, elk geslacht bijzonder en hunlieder vrouwen bijzonder, naar de wonderschoone profetie van Zacharia (hfdst. 12 : 10—14).

Zie, Uw Schepper mint u als een gade ;

Als een droefverlaatne roept Hij u.

Zoo Hij in Zijn gramschap u versmaadde,

Tot Zijn eerste liefde keert Hij nu !

„'k Wendde 't hoofd — zoo sprak Hij — in Mijn toren :

„Maar dat duurde één oogenblik !

„'k Zal u eeuwig toebehooren —

„Niemand mint zoo teêr als Ik !”

„Hemelhooge bergen mogen wijken,

„Marm'ren heuv'len mogen neder slaan,

„Mijn genâ kan niet vergaan !

„Nimmer zal Mijn vreêverbond bezwijken !”

De Hoogtijden des Heeren.

I. HET PASCHA.

(*Vervolg van bladz. 89*).

In ons vorig artikel vernamen wij, hoe groot en heerlijk de zaligheid der verlost en in den eeuwigen Sabbat zijn zal. Doch wat is *de grondslag*, waarop de verlost en deze eeuwige heerlijkheid zullen ingaan? Waren zij eertijds niet allen *onrein*, allen *zondaren* en *schuldig* voor God? Zeer zeker! Maar het fundament hunner behoudenis is *het bloed van Jezus Christus, den Zoon van God, het onberispelijk en onstraffelijk Lam*. Dit voert ons alzoo tot de eerste der „zeven Hoogtijden des Heeren,” die jaarlijks in Israël moesten gevierd worden, n.l. tot *het Pascha*.

Op aanschouwelijke wijze geeft God ons hier een sprekend voorbeeld van de verlossing Zijns volks uit de macht en den dienst des vijands, om in het beloofde land der zegeningen te worden ingevoerd. Het is daarom geen toeval, dat het *Paaschfeest* het *eerste* aller feesten is.

Een schooner en voortreffelijker voorbeeld dan het Paaschlam van den dood van Jezus Christus, zoeken we tevergeefs in iets anders. Van Hem hebben alle profeten tot op Johannes den Dooper gesproken en betuigd: „*Zie, het Lam Gods!*” En wij mogen nu zeggen: „*Ook ons Pascha, Christus, is geslacht!*” (1 Kor. 5 : 7.)

Het Paaschfeest zou alzoo elk jaar door Israël gevierd worden, tot een blijvende herinnering aan den dag van hun verlossing uit Egypte, uit de macht en de slavernij des vijands. Destijds aanschouwde Israël *de redding des Heeren*. Het bloed van een lam werd voor hen vergoten, en beschermde hen voor het oordeel. Dit moest hun bevrijding en uittocht uit den slavendienst voorafgaan. Wij willen het een en ander hieromtrent nagaan.

God verscheen Zijn knecht Mozes, die Israël uit zijn ellende in Egypte verlossen zou, en zeide tot hem: „Ik heb zeer wel *gezien* de verdrukking mijns volks, hetwelk in Egypte is, en heb hun geschrei *gehoord*, Ik heb hunne smarten *bekend*. Daarom ben ik *nedergekomen*, dat Ik het *verlosse* uit de hand der Egyptenaren, en het *opvoere* uit dit land, naar een goed en ruim land, naar een land, vloeiende van melk en honing.” (Exod. 3 : 7, 8.) De koning echter, tot wien Mozes in naam van Jehovah gaan moest om voor de verlossing Zijns volks te spreken, wilde

Gods gebod niet gehoorzaam zijn, ook zelfs niet na menigvuldige oordeelen, teekenen en wonderen. Ten slotte verhief Jehovah Zijn arm tot den laatsten slag en het laatste oordeel over Pharaö en het gansche land: alle eerstgeborenen der Egyptenaren werden in één nacht *gedood*; „want de dood is *de bezoldiging der zonde*.” (Rom. 6 : 23.)

Wat zou er nu met Israël geschieden? Waren de Israëlieten niet *evengoed* zondaren? Had het oordeel des doods ook niet hen moeten treffen, zoo goed als de Egyptenaren? Ongetwijfeld! Maar God, die Abraham uitverkoren heeft, om door zijn zaad alle geslachten der aarde te zegenen, heeft *een weg der verlossing* voor het volk Zijns verbonds, voor *Zijn* eerstgeborene (Exod. 4 : 22), uitgevonden, n.l. *een lam zonder gebrek*, hetwelk voor iedere familie in Israël *den dood* moest ondergaan.

Jehovah liet Zijn volk aanzeggen: „Deze zelfde maand zal ulieden *het hoofd* der maanden zijn; zij zal u *de eerste* van de maanden des jaars zijn... Aan den tienden dezer maand neme een iegelijk *een lam*, naar de huizen der vaders, *een lam* voor een huis... Gij zult een *volkomen lam* hebben... en zult het in bewaring hebben tot den veertienden dag dezer maand, en het slachten tusschen twee avonden. En zij zullen van *het bloed nemen*, en *strijken het aan de beide zijposten*, en *aan den bovendorpel*, *aan de huizen*,

in welke zij het eten zullen . . . Het is des Heeren Pascha (voorbijgaan) . . . En dat bloed zal ulieden tot een teeken zijn aan de huizen, waarin gij zijt; wanneer Ik het bloed zie, zal Ik ulieden (in het oordeel) voorbijgaan; en er zal geene plaag onder ulieden ten verderve zijn, wanneer Ik Egypteland slaan zal.” (Exod. 12:2, 3, 5, 6, 7, 11, 13).

Het was alzoo niet dat Israël in een zedelijk opzicht *beter* was dan de Egyptenaren; en de reden, waarom God een onderscheid maakte, doordien Hij de eerstgeborenen der Israëlieten *verschoonde*, terwijl die der Egyptenaren *gedood* werden, lag niet daarin, dat de Israëlieten minder verdorven en onrein waren voor God. O neen! maar *het bloed eens lams, waarin geen gebrek was*, beschermde de Israëlieten voor de heilige oogen des rechtvaardigen Rechters. *Het bloed van het Paaschlam en dat alleen vormde het onderscheid*; dit *kostbare bloed* gaf den doorslag *wie gered*, en *wie door den dood getroffen zou worden*.

Wel was het *genade* van God geweest, dat Hij met Abraham, Izak en Jakob een verbond gemaakt en hun en hun nakomelingen heerlijke beloften gegeven had. Ook was het *genade* van God, dat Hij nu den Israëlieten het lam tot beveiliging voor het oordeel aanwees. Maar God, die Zich in *genade* openbaarde, is ook *rechtvaardig* en *heilig* ten opzichte der zonde. Het

was alzoo noodzakelijk, dat een grondslag van *gerechtigheid* gelegd werd, waarop God Zijn *genade* ontvouwen en Zijn beloften vervullen kon. Dit was *het bloed* van een rein offerlam, hetwelk zijn leven liet voor den schuldige, en zulk een heerlijk voorbeeld is van Jezus Christus, het ware Lam Gods, Wiens bloed van alle zonden reinigt. Op deze wijze konden de zonden der Israëlieten, die naar den wil van God tot dit bloed hun toevlucht namen, *verzoend* en hun eerstgeborenen *behouden* worden. Het bloed des lams voldeed zoowel aan de rechtvaardige eischen Gods, als ook aan de behoeften van het schuldig volk. Hier was *verzoening* en *verlossing*.

Wanneer later een overblijfsel uit Israël behouden zal worden, om in het land der vaders te wonen en aldaar Gods zegeningen te genieten, zooals het in de Schrift beloofd wordt, dan zal dit evenzoo geschieden onder de beveiliging en bescherming van het bloed „des Lams zonder gebrek.” De harten van dit „overblijfsel” zullen dan met de profeten, die van het ware Paaschlam — van Jezus — den gekruisigden Messias, geprofeteerd hebben, spreken: „Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is hij verbrijzeld; de straf, die ons den vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijne striemen is ons genezing geworden.” (Jes. 53 : 5.)

Lieve lezer! het is voor u een nog gewichtiger

zaak en vraag dan voor Israël, dat later zal terugkeeren, en vergaderd en gezegend zal worden, dewijl het bij U gaat om *het eeuwig heil* uwer onsterfelijke ziel. Israël had eer van het oordeel in Egypte en uit een tijdelijke slavernij verlost kunnen worden zonder het bloed van het paaschlam, dan gij en ik voor God en Zijn eeuwig gericht kunnen bestaan, zonder het bloed van Jezus Christus, den Zoon van God.

Schrijver dezes heeft gelijk zoovele anderen uit noord, oost, zuid en west, door Gods genade de toevlucht mogen nemen tot Jezus, den eenigen Middelaar en Heiland, Wiens bloed hen nu *verzoend* heeft met God. Hij kan nu met alle die duizenden vreugdevol erkennen: „Veelmeer dan, zijnde nu gerechtvaardigd door Zijn bloed, zullen wij door hem behouden worden van den toorn.” (Rom. 5 : 9.) Of, zooals de dichter zich uit:

In plaats van zondaars, als weleer,
Zal nu uw schild ons eeuwig dekken;
En in Uw bloed gewasschen, Heer!
Zijn wij nu rein van alle vlekken.

Lieve lezer! mag ik U vragen: is dit ook reeds de plaats, welke *gij* voor God inneemt?

Het paaschlam der Israëlieten in Egypte moest op den tienden dag der eerste maand uit de kudde worden uitgekozen, en het moest een „volkomen lam” zijn. In de drie dagen, dat het lam van de kudde afgezonderd was, kon een

ieder in huis hetzelfde nader leeren kennen in zijn volkomenheid en zich overtuigen, dat het zonder gebrek was; men kon het daardoor ook meer waardeeren en *liefkrijgen*, want het zou immers voor hen allen *lijden* en *sterven*? Tevoren was het lam ook wel zonder gebrek en goed, maar dit werd niet zoo opgemerkt, om reden het zich onder de andere dieren bevond. Maar nu stond het tijdens die drie dagen voor aller oogen en harten! — Hoe spreekt dit ook tot onze harten! Hoe duidelijk stelt dit ons *Jezus*, den Verzoener, voor oogen, die drie jaren openlijk werkte en leerde, en voor geheel Israël daar stond als hun Messias, vóór Hij heenging om voor het volk te sterven, nadat Hij tevoren *drie maal tien jaren* in het verborgen leefde in gehoorzaamheid en afhankelijkheid onder het oog Zijns Vaders. *) Ja, God wilde voorheen door

*) God heeft aan zekere getallen ook zekere voorstellingen verbonden. Zoo herinnert het getal *tien* ons aan onze *verantwoordelijkheid* en aan *Gods eischen* ten opzichte onzer *gehoorzaamheid*. God gaf *tien* geboden op Sinaï; de Heer Jezus stelt ons, als Hij over de verantwoordelijkheid van de belijders spreekt, *tien* maagden voor; zoo ook van slaven, wien *tien* ponden en *tien* talenten toevertrouwd worden. Het paaschlam bleef tot op den *tienden* dag bij de kudde en werd dan als het „volkomene” van de anderen afgezonderd. Zoo ook bleef de Zoon Gods driemaal *tien jaren* in onderworpenheid en gehoorzaamheid in het verborgen, en eerst daarna trad Hij te voorschijn als Israëls Messias, en als Heiland der wereld.

die vele voorbeelden oog en hart richten op den beloofden Middelaar en Redder, Zijnen geliefden Zoon.

Van toen af, dat Johannes de Dooper zijn discipelen en het gansche volk op Jezus, het Lam Gods, gewezen had, konden alle oogen en harten Hem, den beloofden Verlosser, in Zijn volkomenheid en kostbaarheid beschouwen, eer Hij als het Paaschlam stierf. Maar ach, de meesten begeerden Hem niet; zij haatten Hem, juist *omdat* Hij in volkomenheid God verheerlijkte en in genade de zondaren en de armen aannam, en de farizeën als huichelaars ontmaskerde. Ten slotte zochten zij Hem te dooden; doch niet „op het feest,” om oproer onder het volk te voorkomen. Doch het besluit Gods bleef onveranderd, dat Zijn geliefde Zoon als ons Pascha, als het eenig ware Offerlam, *juist op het Paaschfeest* lijden en sterven zou. Het voorbeeld moest een volkomen voorbeeld zijn. (Mark. 14: 1, 2.) Hoe wonderbaar is dit alles!

Laat ons intusschen nog even naar het Pascha in Egypte terugkeeren. Het was daar voor Israël niet voldoende, dat in dien gedenkwaardigen nacht het bloed van het paaschlam vergoten werd; neen, het moest ook aan den bovendorpel en aan de zijposten der deur gesprenkeld zijn, en niemand mocht zijn woning verlaten tot aan den morgen. (Exod. 12: 13, 23.) Zoo het bloed *niet* aan de

huizen gestreken ware, zoo was toch het oordeel Gods — ofschoon „het volkomen lam” geslacht was — over iedere familie der Israëlieten gekomen, gelijk het uitgevoerd werd over elk huis der Egyptenaren. Eerst toen het bloed aan de deurposten was, was het huis voor den engel des verderfs, die door het land ging, gevrijwaard. God-Zelf had door de verordende „bloedbesprenging” aan het oordeel, hetwelk Hij naar Zijn gerechtigheid moest uitoefenen, den toegang in de huizen Zijns volks versperd. Hij-Zelf had de Israëlieten onder Zijn beschutting en beveiliging gesteld en met Zijn woord verzekerd, dat Hij deze huizen verschoonen zou en in genade wilde voorbijgaan.

Ook nu nog is het voor een enkele ziel niet genoeg, dat Jezus Christus aan het kruis Zijn bloed vergoten heeft. In den dood van Christus heeft God zeer zeker genoegdoening ontvangen, wat betreft de verzoening van de zonden der geheele wereld. In 1 Joh. 2 : 2 lezen wij zulks: „Hij is het zoenoffer voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de geheele wereld.” *)

*) Deze woorden willen echter niet zeggen, zooals velen leeren, dat Christus de zonden der gansche wereld en der menschheid *gedragen* en *verzoend* heeft; ware dit zoo, dan zouden alle menschen zonder bekeering en berouw behouden zijn. Neen, de meening des Heiligen Geestes is, dat Christus,

Maar het feit alleen, dat Christus aan het kruis stierf, redt niet een eenigen zondaar. De zondaar moet, wil hij vergeving zijner zonden ontvangen, *persoonlijk* tot dit gezegend en algenoegzaam offer de toevlucht nemen. Dit zal hij niet doen zonder berouw voor God en zonder diepe veroetmoediging der ziel over zijn schuld, en daarom ook niet zonder waar verlangen naar vergeving en vrede. Eerst, nadat de zondaar zijn schuld gezien en in smart deze voor God beleden heeft, zal hij in het levend geloof en vertrouwen in Gods genade, het heil aangrijpen, dat God hem in het dierbare offer Zijns Zoons bereid heeft. In dezen weg vindt hij beveiliging en verberging voor het rechtvaardig oordeel Gods en Diens heiligen toorn; en is redding en heil zijn eeuwig deel. Het bloed wordt op datzelfde oogenblik op de ziel gesprengd; d.w.z. God heeft de ziel de waarde van het bloed van Christus te erkennen gegeven en ze eveneens toegerekend. Op dezen grondslag verzekert Gods onveranderlijk Woord den berouwvollen zondaar, dat hij voor eeuwig behouden en van al zijn zonden gereinigd is.

Verstaat ge dit, lieve lezer?

We willen niemand door deze woorden aan-

aan het kruis, aan al Gods rechtvaardige en heilige eischen ten opzichte der zonde van de geheele wereld, volkomen heeft voldaan.

leiding geven om te denken, dat wij meer waarde en gewicht hechten aan *bekeering* en *geloof*, dan wel aan het kostbare *bloed van Jezus Christus*. Dat zij verre! Het dierbaar bloed van den Zoon Gods, Zijn offer, Zijn volbracht verlossingswerk alleen is het fundament van ons *heil* en van onzen *vrede met God*. Op grond van dit werk kan God in volmaakte overeenstemming met Zijn gerechtigheid den schuldigen zondaar genade bewijzen, hem alle zonden vergeven, en hem tot een deelgenoot Zijner eeuwige heerlijkheid maken. Maar wat wij bedoelen, is dit: slechts *dan* dekt en beveiligt het bloed van Christus den zondaar; slechts *dan* vergeeft God de zonden, wanneer de zondaar, zijn schuld bewust zijnde, met berouw en droefheid, *van harte* tot Jezus Christus zich wendt, die voor zondaren stierf aan het kruis.

Hoe klaar en duidelijk was ook toen Gods Woord, hetwelk den Israëlieten in hun met bloed besprengde huizen volkomen zekerheid te midden van het oordeel beloofde:

„Dat bloed zal ulieden tot een teeken zijn, aan de huizen, waarin gij zijt;

wanneer Ik het bloed zie,

zal Ik ulieden voorbijgaan;

en er zal geene plaag onder ulieden ten verderve zijn, wanneer Ik Egypteland slaan zal.” (Exod. 12: 13.)

Gods oog was alzoo niet gericht op de kinde-

ren Israëls, die, gelijk we reeds mochten opmerken, van en in zichzelf niet beter waren, dan de Egyptenaren, maar **God zag op het bloed**. Het was het bloed van een lam *zonder gebrek!* — Wat kon nu meer zeker zijn, dan dat het komend verderf hen niet zou bereiken? God had Zijn Woord gegeven, en Zijn Woord is „getrouw en alle aanneming waardig.” God kan alles; alleen niet *liegen*. Het bloed des lams, dat Hij-Zelf tot hun redding verordend had, was de Goddelijke grond hunner *zekerheid*; en het *Woord Gods*, dat, onder de bescherming van het bloed, hun redding verzekerde, was de Goddelijke grond hunner *zekerheid* en *vrede*.

Lieve lezer! *zekerheid des heils* en *gewisheid der behoudenis* zijn het deel van den geloovigen Christen in nog veel hooger zin; want de Christen is gekomen tot „het bloed der besprenging van Jezus Christus” (Hebr. 12:24; 1 Petr. 1:2); en van hoeveel meer waarde is deze voor God, dan de besprenging met het bloed van een lam in Egypte! En het Woord, dat den geloovigen Christen heil en behoudenis belooft, is hem maar niet mondeling gegeven, neen, hij heeft het schriftelijk — „zwart op wit,” om zoo te zeggen — in handen.

Ook is de redding, welke de geloovige Christen deelachtig geworden is, niet — zooals bij de Israëlieten — een *tijdelijke* en *lichamelijke*, maar

een *eeuwige*: de behoudenis der *onsterfelijke ziel*. Ja, de geloovige bezit in Jezus Christus een *volmaakt, vrij, eeuwig heil*. De Zoon van God heeft voor de Zijnen „een eeuwige verlossing” aangebracht. (Hebr. 9:12.)

Hoe eenvoudig en tevens hoe volkomen geruststellend is het, wat God zegt: „Wanneer Ik het bloed zie, zal Ik ulieden voorbijgaan.” Hij zegt niet: „Wanneer *gij* het bloed ziet, zoo zijt *gij* in zekerheid.” Neen, de Israëlieten hadden in het geloof het bloed des lams gesprengd; nu zagen zij het niet meer, maar bevonden zich in de huizen. *God* echter zag het bloed des lams; en *Hij* zag daarin meer, dan de kinderen Israëls zagen en verstonden; *Hij* zag daarin een duidelijke heenwijzing naar het kostbare bloed Zijns veelgeliefden Zoons, hetwelk eeuwen later aan het kruis op Golgotha vergoten zou worden. En met het oog op dit kostbare bloed kon God toen reeds het volk Israël beschermen en verschoonen. Zonder eenigen twijfel, zonder eenige vrees, in volkomen rust konden de Israëlieten onder de bescherming des bloeds, het komend oordeel tegemoet zien. Het middernachtelijk uur kwam, en Jehovah sloeg in gansch Egypteland alle eerstgeborenen, zoodat er niet een huis was, of daar was een doode. Maar welk een vrede heerschte in alle huizen der kinderen Israëls! Zij waren in rust; elke familie was vereenigd om het lam,

welks bloed hen voor het ernstig en vreeselijk oordeel bewaarde. Van dit lam, aan het vuur gebraden, aten zij met bittere saus en ongezuurde brooden. Daarbij waren zij gekleed, gereed voor den uittocht, de lendenen hadden zij omgord, de schoenen aan de voeten en den staf in de hand. Zóó wachtten zij het bevel voor hun uittrekken.

En gelijk de kinderen Israëls in zekerheid, vrede en rust om het lam geschaard waren, welks bloed hen beschermde, en dat hun tegelijk spijs en kracht schonk voor den weg, die voor hen lag, zoo hebben de geloovigen nu in Jezus Christus, het Lam Gods, in Wien zij hun behoudenis en vrede met God gevonden hebben, hun gelukzalig Middelpunt, om Wien zij zich mogen vergaderen. Hij is voor hen persoonlijk en gemeenschappelijk de spijs der ziel, de onuitputtelijke Bron hunner vreugde en kracht.

Het is van groot belang op te merken, dat het geheele volk in den paaschnacht als één vergadering vereenigd was rondom één lam. We vinden niet zoozeer vele gezinnen en vele lammeren, maar één gemeente rondom één lam. Het is wel waar, dat elke familie rondom een lam geschaard stond, doch elk huisgezin in het bijzonder was de plaatselijke uitdrukking van één ondeelbaar geheel. Het heerlijke tegenbeeld daarvan vinden we in de gemeente Gods, die ook één ondeelbaar geheel is, waarvan elke plaatse-

lijke gemeente de uitdrukking behoort te zijn. God heeft naar het woord van den apostel Paulus „**de gemeente verworven door het bloed Zijns eigenen Zoons.**” (Hand. 20 : 28). En de uitdrukking van die ééne gemeente vond men aan verschillende plaatsen ten tijde van den apostel.

Het bloed des Lams maakt den grondslag uit van onze betrekking tot God en tot elkander, en Christus is ons eenige, ware Middelpunt. De Heilige Geest vereenigt alleen om den Persoon van Christus. Dit geeft aan de gemeente een zeer bijzonder karakter. Zij is „de woonstede Gods in den Geest.” Zij wordt „gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, terwijl Jezus Christus Zelf hoeksteen is, in Wien het gansche gebouw, wel te zamen gevoegd, opwast tot een heiligen tempel in den Heer.” (Efeze 2 : 20, 21).

Om de vergadering Israëls tegen het oordeel te vrijwaren, was niet anders noodig dan het bloed, doch als het gaat over het gezamenlijk eten van het lam, over de gemeenschapsoefening derhalve, dan worden er voorschriften gegeven, die niet straffeloos konden worden veronachtzaamd.

Gelijk het paaschlam aan het vuur gebraden was, zoo is Christus, onze Behouder, aan het kruis in het vreeselijk vuur des oordeels van Gods heiligen toorn voor ons geweest. Alleen op die wijze heeft Hij de verzoening en uitdelging

van onze zonden bewerkt. De „bittere saus,” welke de Israëlieten daarbij gebruiken moesten, wijzen ons op de smart, die in onze harten telkens wakker geroepen wordt, wanneer wij bedenken, welk lijden de Heere Jezus om onze zonden op het kruis ondergaan heeft. De ongezuurde brooden, die ook bij het paaschlam verordend waren voor de Israëlieten, beduiden, dat de geloovige, die Christus als het Lam Gods, belijdt, van de zonde en al wat boos is, gescheiden behoort te zijn. Doch hierbij hopen we bij het *tweede* feest, dat *der ongezuurde brooden*, in het bijzonder stil te staan.

Ten slotte nog een kort woord over de houding en kleeding der kinderen Israëls, in dien nacht. Zooals we reeds vernamen, waren de verlost en aan den paaschmaaldisch gekleed, omgord en geschoeid; ook hadden zij den staf in de hand om het land hunner slavernij, de schouwplaats des oordeels, weldra te verlaten. Zij stonden gereed, om met God uit te trekken, en te gaan naar het land met die zegeningen, welke God hun had beloofd.

De omgorde lendenen wijzen ons op de nuchterheid, op de bijeenhouding onzer inwendige krachten en op de bereidheid voor God en Zijn dienst. (Luk. 12:35; Efez. 6:14; 1 Petr. 1:13.) De staf in de handen beduidt, dat wij in deze wereld doortrekkende gasten en pelgrims zijn,

die bereid staan, wanneer de Heer ons roept, deze wereld te verlaten, om heen te gaan naar het hemelsch Vaderhuis.

Lieve lezer! reeds hebben wij het u gevraagd, maar we nemen de vrijheid u nogmaals de vraag te doen: „Staat ook gij persoonlijk onder de bescherming en de beveiliging van het bloed van Christus? En wanneer gij tot Hem uw toevlucht genomen hebt, zeg eens, verheugt gij u in de gelukzalige *zekerheid des heils* en in dien kostelijken *vrede*, die naar Gods beschouwing en overeenkomstig Zijn Woord, uw kostbaar deel zijn? En staat gij nu als een *pelgrim* en *vreemdeling* tegenover de wereld, en als een *belijder* en *getuige* voor God in woord en wandel? Vergeten wij het niet, waartoe ons de Heer, na onze bekeering en behoudenis, in de wereld achtergelaten heeft! Hij roept ons toe: „...Ik heb u *gesteld*, dat gij zoudt heengaan en *vrucht dragen*, en dat uwe vrucht blijve.” (Joh. 15 : 16.)

Het volmaakte offer.

Sedert Abels dagen zijn er vele offers gebracht, doch het bloed dier offeranden kon den offeraar niet verzoenen met God en evenmin dezen zonder „een geweten van zonden” (Hebr. 10 : 2) voor God stellen. En toch zegt ons de Schrift: „Zonder bloedstorting is er geen vergeving,” (Hebr. 9 : 22), terwijl ze ook getuigt, dat het „onmogelijk is, dat het bloed van stieren en bokken zonden wegneemt.” (Hebr. 10 : 4.)

Nu is „in de voleinding der eeuwen” Christus, de Zoon van God, gekomen in deze wereld. Hij kwam met het woord: „Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt mij een lichaam toebereid. Zie, Ik kom, om Uwen wil te doen, o God.” (Hebr. 10 : 5, 9.) Christus was het ware, het volmaakte Offer. Hij heeft met Zijn eigen bloed een eeuwige verlossing verworven. (Hebr. 9 : 12). Hij is allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van „*eeuwig heil*” geworden en heeft „*een eeuwige erfenis*” verworven. (Hebr. 5 : 9; 9 : 15.) „Door ééne offerande heeft Hij voor altijd volmaakt, degenen die geheiligd worden.” (Hebr. 10 : 14.)

Het Paradijs. *)

Ik wensch te zijn in 't Paradijs,
Bij Jezus, mijnen Heer ! .
En bij der englen lofgezang,
Te zingen tot Zijn eer.

Ik wensch te zijn in 't Paradijs !
Want 'k heb gesmaakt op aard
Des Heilands teedre liefde en trouw,
Mij boven alles waard !

Ik wensch te zijn in 't Paradijs ;
Daar wacht m' een heerlijk lot !
Want door des Heilands kostbaar bloed,
Ben ik verzoend met God.

Ik wensch te zijn in 't Paradijs !
Daar is geen leed, geen smart.
Daar rust ik, vol van dankbaarheid,
Aan Jezus' liefdrijk hart.

Gij, Jezus ! hebt mijn wensch gehoord.
Tot U ben ik op reis.
O, neem mij tot U, trouwe Heer !
En voer me in 't Paradijs !

*) Het Paradijs is niet het Vaderhuis. Allen, die in Christus ontslapen, gaan naar het Paradijs. Bij de komst des Heeren Jezus in de lucht, zullen alle geloovigen — ook de nu ontslapen heiligen, die in het Paradijs zijn — in het Vaderhuis worden ingeleid.

De profetie van Hoséa.

HOOFDSTUK VII.

BLIND VOOR HET KWAAD.

„Gij zult geen kleed van gemengde
„stof aantrekken, wollen en linnen tegelijk.”

Deut. 22 : 11.

„Geen huisknecht kan twee heeren
„dienen.”

Luk. 16 : 13.

De dienst van Hoséa, gelijk die van alle profeten des Heeren, had het herstel van het volk op het oog. God had geen ander doel dan het geweten te bereiken, opdat het volk zijn schuld zoude zien en zijn zonde ootmoedig en in oprechtheid mocht belijden. Jehovah arbeidde „vroeg op zijnde en zendende” tot bekeering van de ver afgedwaalden. Maar wat werd bij dit alles en door dit alles te meer openbaar? Hoe verdorven het volk was! De profeten spraken wel, maar de ooren werden gestopt; zij werden wel gezonden, maar ook gedood door de hand, die weerspanning tegen den Heere was opgeheven in blakende vijandschap. De ongerechtigheid werd meer en meer

ontdekt. Een volharden in het kwaad ging gepaard met een schaamteloos bedrijven ervan. En het ergste van alles was, dat men openlijk den spot dreef met Hem, Wiens „oogen aan alle plaatsen zijn, beschouwende de kwaden en de goeden,” en „die te rein van oogen is om het kwade te zien.” (Spr. 15 : 3; Habakuk 1 : 13). De ongerechtigheden werden opgebouwd als een muur, waarbinnen de slavernij der zonde vrijwillig werd getorst. Zoodanig is de toestand van den mensch, die, ondanks al wat God tot zijn heil aanwendt, op eigen paden verkiest te wandelen. Het is zoo duidelijk door den apostel Paulus in Romeinen 6 : 16 neergeschreven: „Weet gij niet, dat wien gij u *tot slaven stelt* ter gehoorzaamheid, gij *slaven zijt* van hem, wien gij gehoorzaamt?” Maar God aanschouwt alle die ongerechtigheden en kan geen gemeenschap hebben met het kwaad. God wil den zondaar in genade aannemen, maar de zonde moet geoordeeld worden. „Die zijne overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn, maar die ze *bekent en laat*, zal barmhartigheid verkrijgen.” (Spr. 28 : 13.) De Heere had Israël zoeken te genezen, maar hun ongerechtigheden waren bij dat alles meerder geworden. Daarop worden we aanstonds gewezen in het zevende hoofdstuk van Hoséa.

„Terwijl Ik Israël genees, zoo wordt Efraïms „ongerechtigheid ontdekt, mitsgaders de hoos-

„heden van Samaria; want zij werken valsheid, en de dief gaat er in, de bende der „straatschenders stroopt daarbuiten; en zij zeggen „niet in hun hart, dat Ik al hun boosheid „gedachtig ben: nu omsingelen hen hunne „handelingen; zij zijn voor mijn aangezicht.” (Vers 1 en 2.)

In de volgende vijf verzen (3—7) worden we bepaald bij de eensgezindheid, die openbaar werd bij het bedrijven der zonde. Niet alleen bij het volk school het kwaad; ook werd de ongerechtigheid niet alleen gevonden in de z.g.n. „hoogere standen;” neen, rijk en arm, hooggeplaatsten en nederigen, allen, zonder onderscheid, hadden zich van den Heere afgekeerd en allen sloegen de handen ineen, als het er op aankwam, de kwade paden te bewandelen. Zij staken allen een vuur aan, waardoor ze moesten worden verteerd. Alle waakzaamheid was verloren gegaan. De oven werd heet gemaakt, en de bakker had zich te slapen gelegd. De koning ging voor op den weg der zonde, en de raadslieden, de vorsten, hielpen hem ten verderve. Met God werd openlijk de spot gedreven, en deze spot droeg het zegel des konings. Als een bakoven was hun hart, hetwelk door de zonde verontreinigd, verteerd werd door het kwaad. Het geweten kan zijn „toegeschroeid.” Welnu het vuur vlamde in de harten, maar niet een vuur van ijver of een gloed van liefde voor

Jehovah, maar een vuur van onbeteugelde harts-tochten en ongebreidelden eigenwil. „Altezamen” zijn zij verhit. De richters, de onderwijzers des volks, waren krachteloozen. De koningen konden niet staande blijven. En — welk een slot! — er was niemand, die tot den Heere riep!

Hooren we de klacht des profeten:

„Zij verblijden den koning met hunne boosheid en de vorsten met hunne leugenen.

„Zij bedrijven *altezamen* overspel, zij zijn gelijk een bakoven, die heet gemaakt is door den bakker; die ophoudt van wakker te zijn, nadat hij het deeg heeft gekneed, totdat het doorgezuurd zij.

„Het is de dag onzes konings, de vorsten maken hem krank door verhitting van den wijn; hij strekt zijn hand voort met de spotters.

„Want zij voeren hun hart aan als eenen bakoven, tot hunne lagen; hunlieder bakker slaapt den ganschen nacht; 's morgens brandt hij (de oven) als een vlammend vuur.

„Zij zijn *altezamen* verhit als een bakoven, en zij verteren hunne richters; alle hunne koningen vallen, daar is *niemand onder hen, die tot Mij roept.*” (Verzen 3—7)

Nadat de zedelijke toestand des geheelen volks ons in de voorgaande verzen is blootgelegd, wordt door den profeet de vinger gelegd op een andere wonde, waar het licht reeds in hoofdstuk 5 op

gevallen is, n.l. op de vermenging van het volk met de omringende volken, inzonderheid met Assur. We hebben bij de lezing van het 5e hoofdstuk reeds een toepassing gemaakt op de geloovigen van onzen tijd, die geroepen worden afgezonderd te blijven in deze wereld, doch in menig opzicht die roeping uit het oog hebben verloren. „De wereld heeft het hare lief” en „de wereld zal u haten,” zijn de woorden, waarop we vooral hebben gewezen. Een geloovige, die zijn hemelsch standpunt uit het oog verliest en het terrein der afzondering verlaat, moet teleurgesteld uitkomen. Een gestadig samengaan van den geloovige met de wereld is een zedelijke onmogelijkheid, en de christen, die een vriend der wereld wil zijn, wordt een vijand van God gesteld. In het hoofdstuk, dat nu voor ons ligt, komt hetzelfde kwaad ter sprake, doch er wordt in dit geval niet gewezen op de ontgoocheling van de zijde der wereld, doch op wat God van Zijnentwege in dit geval doen moet. We hebben hier derhalve geen bloote herhaling, maar dezelfde zaak, beschouwd van een ander standpunt en met geheel andere gevolgen. Met groote ingenomenheid schrijven we hier af, wat we elders *) lazen naar aanleiding van de verzen 8 en 9:

*) In den „Bode des Heils in Christus,” jg. 56, blz. 114 e.v.
Uitgave J. N. Voorhoeve, Den Haag.

„Efraïm, die verwacht zich met de volken,
„Efraïm is een koek, die niet is omgekeerd;
„vreemden verteren zijne kracht en hij merkt
„het niet, ook is de grauwhed op hem ver-
„spreid en hij merkt het niet.”

Na eenige schoone opmerkingen over het gebruik van „beelden,” gaat de schrijver als volgt voort:

Gods volk heeft niets gemeen met de volken; het is een afgezonderd volk des eigendoms. Hoe zou God iets gemeen kunnen hebben met de volken, met de wereld? Evenmin mag Zijn volk zich met haar vermengen. Hun kracht bestaat in hun afzondering. Want naarmate het zich vermengt met vreemde elementen, naar die mate verwijderd het zich uit de tegenwoordigheid van God, de Bron van alle kracht en heiligheid, en de „vreemden verteren zijn kracht.” (vs. 9) God kan onmogelijk het bezit van iets deelen met de wereld. Licht en duisternis sluiten elkaar uit; gerechtigheid en wetteloosheid kunnen niet naast elkander bestaan. (vgl. 2 Kor. 6 : 14—18.)

Alle halfslachtigheid is voor God een gruwel. Gemengde grondbeginselen zijn hatelijk in Zijn oogen. Daarom mocht geen Israëliet zijn akker met tweeërlei zaad bezaaien, of een kleed aantrekken, uit tweeërlei stof geweven. (Lev. 19 : 19; Deut. 22 : 9—11.) God wil, dat in het bestaan en in de verhouding van Zijn volk alles beslist

en ondubbelzinnig is. Hij heeft lust aan waarheid in het binnenste, die zich vanzelf wel openbaren zal in het uitwendige. Abraham was een man naar Zijn hart. We vinden in Abrahams leven menige vergissing, soms ontrouw, maar zijn pad was recht, zijn getuigenis ondubbelzinnig. Lot droeg een kleed van tweeërlei stot. Hij vreesde God, en hij beminde de vette weiden van Sodom. Hij vermengde zich met de vreemden, met de booze inwoners van de goddelooze stad. Daarom verloor zijn getuigenis alle kracht; zijn schoon-zonen meenden, dat hij schertste. (Gen. 19:14.) Ook Jonathan, al was hij een geheel ander man dan Lot, bezaaide zijn akker met tweeërlei zaad; hij maakte een verbond met David, den uitverkorene Gods, en hij bleef aan het hof en in het leger van Saul, den vijand van David en den door God verworpen koning, totdat hij in diens smadelijke nederlaag op het gebergte Gilbóa ook zelf zijn ondergang vond.

Efraïm vermengt zich met de volken; Efraïm is een koek, die niet omgekeerd is. Een ongare koek is geen eer voor wie hem gebakken heeft, en is ongenietbaar voor wie hem eten moet. Dat is een ernstige gedachte, wanneer wij op onszelf het beeld toepassen. Wij zijn in deze wereld gesteld als Gods getuigen, tot Zijn verheerlijking en tot nut en zegen voor onze medemenschen. Zijn wij koeken, die aan beide zijden gebakken

zijn? Menschen, die hun roeping vervullen jegens God en de menschen? Moet de wereld, ook al haat ze ons, getuigen: „Dat zijn Christenen!”? Zijn onze daden in overeenstemming met onze woorden? — Kunnen onze meerderen of onze ondergeschikten, onze medearbeiders of onze kameraden bemerken, dat wij den Heer, dien wij belijden, eer aandoen? Gaat bij ons de besliste afzondering van al wat verkeerd is en onwaar, hand aan hand met een onzelfzuchtige, zachtmoedige gezindheid, met geduld, toegeeflijkheid, voorkomendheid en nederigheid?

Verder wordt van Efraïm gezegd: „Vreemden verteren zijn kracht, en hij merkt het niet; ook is de grauwhed op hem verspreid, en hij merkt het niet.” (vs. 9.) Er zijn geloovigen, die al hun best doen, om toch met alle menschen vrede te houden. Uit menschenvrees en behaagzucht, trachten ze een beslist belijden van Christus te ontwijken. Ongare koeken, slechts aan één zijde gebakken! Anderen zijn goede vrienden met de wereld, en vergeten, dat de vriendschap der wereld vijandschap is tegen God. Zij sluiten verbintenissen, die Gods Woord verbiedt. „Trekt geen ongelijk juk aan met ongeloovigen,” roept de apostel den Korintheërs toe. Doch men denkt: „Het zal geen kwaad doen. Ik zal mijn standpunt wel handhaven. En wie weet, misschien gelukt het mij wel, den ander voor Christus te winnen.”

Met zulke en dergelijke redeneeringen tracht men zijn geweten gerust te stellen. Het oog en het hart zijn gevangen genomen, en eer men het weet, is het gekomen tot een verderfelijke verbintenis en — „de vreemden verteren zijn kracht.”

O, laat toch niemand meenen, dat hij op dezen weg den ongeloovige tot nut zou kunnen zijn of Gods werk zou kunnen bevorderen! Neen, onze tekst zegt, en de ervaring bevestigt het, dat het juist omgekeerd gaat. De ongeloovige trekt den geloovige mee, en zonder dat de laatste het bemerkt, wordt zijn geestelijke kracht hem door de ongeoorloofde verbintenis ontfroefd. 't Is aangrijpend, den profeet te hooren klagen: „Vreemden verteren zijn kracht, en *hij merkt het niet*; ook is de grauwhed op hem verspreid, en *hij merkt het niet*.” Het grijs worden van het haar is een teeken, dat de ouderdom nădert, en dat de kracht vermindert. Het hoofd is niet nog geheel grijs, maar er toonen zich teekenen van mindere kracht. Het proces van verzwakking, dat in de ziel plaats heeft, maakt ook zijn uitwerking naar buiten openbaar. En — men *weet* het niet. Men heeft het geheim van zijn kracht prijsgegeven, en toch denkt men als Simson: Ik zal ook ditmaal uitgaan en mij uitschudden, wanneer de vijanden mij naderen. Doch de verzoeking komt, en zie, de kracht is geweken, men geraakt in de macht der vijanden, wordt een gevangene van de wereld

en een voorwerp van bespotting. Ook van Simson staat geschreven: „*Hij wist niet*, dat de Heer van hem geweken was.” (Richt. 16:20.)

Tot zoover het aangehaalde artikel, dat voortgaat leerrijke vermaningen te geven, die zoo behartigenswaard zijn voor ieder onzer in onzen tijd.

Wat God nu van Zijnentwege doet, nadat Efraïm zich met de volken verwart, lezen we in de volgende verzen:

„Dies zal de hoovaardij Israëls in zijn aangezicht getuigen; dewijl zij zich bekeeren tot den Heere, hunnen God, noch Hem zoeken in dit alles.

„Want Efraïm is als een botte duif zonder hart; zij roepen Egypte aan, zij gaan henen tot Assur:

„Wanneer zij zullen heengaan, zal Ik mijn net over hen uitspreiden, Ik zal ze als vogelen des hemels doen nederdalen, Ik zal ze tuchtigen, gelijk gehoord is in hunne vergadering.” (Verzen 10—12.)

Het moet ons wel treffen met welk een plechtigen ernst Jehovah verklaart, hoe Hij met Zijn volk handelen zal. Hier is het niet, gelijk bij Simson: „*de Filistijnen over u*,” ook niet als in hoofdstuk 5: „*Jareb zal u niet genezen en uw gewel niet heelen*,” neen, het wordt zoo aangrijpend ernstig betuigd:

„Ik zal mijn net over u uitspreiden.”

Ik, Jehovah, zal u vangen, u die meent vrij te zijn, als de vogelen des hemels! **Ik, uw God,** zal u tuchtigen! En wat klinkt het dan tenslotte verpletterend: „*Gelijk gehoord is in hunne vergadering.*” Het was hun aangezegd, ze waren genoegzaam gewaarschuwd. Door woord en geschiedenis. Ze mochten zich niet vermengen. (Deut. 7.) Maar, waar tegen het uitdrukkelijk verbod des Heeren in wordt gehandeld, daar vinden we twee gevolgen: *de wereld haat ons*, en *God komt ons tegen*. Beware de Heer ons allen voor een verloochening van onze plaats der afzondering.

Staan we nu nog bij het slot van dit leerzame hoofdstuk eenige oogenblikken stil, en geve de Heer, dat onze zielen er door gezegend worden. Nadat gewezen is op de veelvuldige ongerechtigheid van koning en volk, hoewel de Heere Zijn volk wilde genezen, en dus op de verloochening van het standpunt, zoowel naar binnen als naar buiten, worden we tenslotte bij de gezindheid des harten bepaald. Wat was het geval? Het volk was van God afgezworven. Ze hadden grootelijks overtreden. De Heere wilde verlossen, maar het volk weigerde, waar te worden voor God. En dit is toch bij schulddeging een eisch. De schuld moet *erkend* worden. „Welgelukzalig is de mensch, dien de Heere de ongerechtigheid niet toerekent, en *in wiens geest geen bedrog is.*” (Ps. 32:2.)

Zij kwamen niet met het hart. Er was wel een zekere droefheid, omdat God de zegeningen (most en koren) inhield; er was wel een eigenlievend onoprecht roepen tot God, maar dit was een „volgen om de brooden.” In het hart was wrevel. De tucht werd niet gebillijkt, nog minder gerechtvaardigd. Booze gedachten omtrent Jehovah waren in het hart. God wordt hard genoemd, gelijk in de gelijkenis de booze en luie slaaf spreekt: „Ik wist, dat gij een hard mensch zijt.” Soms was er een schijn van verandering, maar de pijn nam de verkeerde richting. In plaats van in eigen boezem te dringen, werd hij naar buiten afgeschoten. De botte duif is zonder hart, en de boog is bedrieglijk. En daarom kòn er geen verandering ten goede komen. Ze moesten beschaamd worden en tot een aanfluiting bij hen, die buiten waren. Dit alles stelt de profeet het volk voor en ook ons, opdat wij tot onszelfen zouden inkeeren, met de volgende woorden, waarmee het hoofdstuk besluit:

„Wee hun, want zij zijn van Mij afgezworven;

„Verstoring over hen, want zij hebben tegen
„Mij overtreden!

„Ik zoude ze wel verlossen, maar zij spreken
„leugen tegen Mij.

„Zij roepen ook niet tot Mij met hun hart,
„wanneer zij huilen op hunne legers;

„Om koren en most verzamelen zij zich;

„Zij wederstreven tegen Mij.

„Ik heb ze wel getuchtigd en hunne armen gesterkt,

„Maar zij denken kwaad tegen Mij;

„Zij keeren zich, maar niet tot den Allerhoogste,

„Zij zijn als een bedrieglijke boog;

„Hunne vorsten vallen door het zwaard vanwege de gramschap hunner tong;

„Dit is hunne bespotting in Egypteland.” (Verzen 13—16.)

Schrikkelijke toestand, als de zonde niet wordt erkend en beleden. Zegt David niet, — en hoe had hij het ervaren — in den bovenaangehaalden Psalm:

Toen ik zweeg, werden mijne beenderen verouderd in mijn brullen den ganschen dag, want Uwe hand was zwaar op mij, mijn sap werd veranderd in zomerdroogten?”

Wat zal het wezen, als Israël met belijdenis zal komen! Dan zal Jehovah „het omringen met vroolijke gezangen van bevrijding en met „Zijne goedertierenheid.”

De Hoogtijden des Heeren.

II. HET FEEST DER ONGEZUURDE BROODEN.

(*Vervolg van bladz. 158.*)

Men kan de beide feesten — het Pascha en dat der ongezuurde brooden — als één feest beschouwen. In Lev. 23 : 5—8 lezen we : „In de *eerste* maand, op den *veertienden* der maand, tusschen twee avonden, is des Heeren *Pascha*. En op den *vijftienden* dag derzelve maand is *het feest van de ongezuurde brooden* des Heeren : *zeven dagen zult gij ongezuurde brooden eten*. Op den eersten dag zult gij eene heilige samenroeping hebben : geen dienstwerk zult gij doen ; maar gij zult *zeven dagen* vuuroffer den Heere offeren ; op den zevenden dag zal eene heilige samenroeping wezen : geen dienstwerk zult gij doen.”

Deze beide feesten raken dus elkander, want het feest der *ongezuurde brooden* volgt onmiddellijk op het *Pascha*. Alle Hoogtijden des Heeren nu die slechts één dag duurden, zooals het Pascha, wijzen op een *enkele* gezegende handeling of een heilsfeit Gods, die toen-ter-tijd nog toekomstig waren ; maar de feesten die meerdere dagen

duarden, zooals het *zevendeaagsche feest der ongezuurde brooden*, hetwelk aan het begin des jaars plaats vond, en het *achtdaagsche feest der loofhutten*, waarmee de rij der Hoogtijden gesloten werd, zijn *een voorbeeld der zegenrijke tijden, waarin* — naar het voornemen Gods — *Zijn verlost en eens zouden worden ingevoerd*. De zeven dagen alzoo, dat alle zuurdeeg uit de woningen der Israëlieten moest verwijderd blijven, en in welke zij alleen ongezuurde brooden mochten eten, zijn een beeld van het geheele karakter en den wandel van den geloovige, zoolang hij hier beneden is. Van den dag zijner bekeering af tot aan het einde van zijn geloofsweg heeft de geloovige niet meer de zonde te dienen, maar Gode te leven in praktische gerechtigheid en heiligheid.

Deze zeven dagen der ongezuurde brooden spreken ons duidelijk van de heilige gemeenschap met God, tot welke de geloovige voor zijn geheele leven geroepen en bekwaam gemaakt is te midden eener booze wereld, en een verkeerd en verdorven geslacht.

De heilige en zalige gemeenschap van den geloovige met God, grondt zich eenig en alleen op de verlossing door Christus en Zijn bloed. Doch deze gemeenschap heeft tot voorwaarde en openbaringsvorm de verbanning of uitzuivering van al wat boos is, de verwijdering van alle

zuurdeeg. Wil men in het onbenevelde licht van God wandelen, dan moet al het *onreine* en *booze* verre gehouden en weggedaan zijn. Over de geestelijke beteekenis van het feest der ongezuurde brooden, lezen we in 1 Kor. 5:7 en 8: „....Want ook ons Pascha, Christus, is geslacht. Zoo laat ons dan feestvieren, niet met oud zuurdeeg (waaronder wij te verstaan hebben: niet beleden en ongeoordeelde zonden, alsook oude afkeurenswaardige gewoonten), noch met zuurdeeg van slechtheid en boosheid, maar met ongezuurd brood van oprechtheid en waarheid.”

Laten wij echter niet vergeten het gewichtige onderscheid tusschen den *grondslag* dezer gemeenschap met God, en de *voorwaarde*, onder welke deze zalige gemeenschap alleen werkelijk kan plaats vinden en genoten worden. De grondslag is en blijft alleen *het kostbare bloed* van Jezus Christus; en de voorwaarde is ten allen tijde de ernstige in- en uitwendige loslating en afzondering van alle soort van boosheid. De gemeenschap met God heeft haar begin, als de zondaar zijn toevlucht neemt tot het bloed van Christus; deze gebeurtenis, eenmaal geschied, geldt voor altijd en behoeft daarom niet herhaald te worden. Dan volgt daarop het „uitzuiveren van het zuurdeeg,” nl. de afzondering en scheiding van alles wat boos en onrein is. Dit moet — zal het goed met den geloovige gaan — het

geheele leven door een bestendige voortgang en uitoefening zijn. Ja, de *praktische* reiniging en heiliging van den geloovige moet steeds voortgaan, en zal niet geëindigd zijn voor hij aan het doel, nl. bij Christus in de heerlijkheid, zal gekomen zijn. Als voorbeeld hiervan, duurde het feest der ongezuurde brooden *zeven* dagen, alzoo een volkomen week.

Maar wanneer een Israëliet gehoopt zou hebben aan het oordeel te ontkomen, door ongezuurd brood te eten, zonder dat hij *het bloed des lams* aan zijn deurpost gesprengd had, zoo zou hij bitterlijk bedrogen zijn uitgekomen. Het oordeel Gods zou hem ongetwijfeld getroffen hebben. Slechts *het bloed*, en *het bloed alleen* beveiligde hem, en stelde hem onaantastbaar zeker te midden van het oordeel des doods. De *vrede* en *gemeenschap* met God waren hierop gegrond, doch deze konden ervaren en genoten worden, doordien alle zuurdeeg uit de woning weggedaan was.

Hoe ernstig spreekt dit bevel Gods tot onze harten en gewetens! Wij, die door Gods genade, eens en voor altijd door het bloed van Christus met God verzoend en behouden geworden zijn, wij zullen nu in al de kracht der nieuwe natuur en des Heiligen Geestes „het booze haten” en vlieden, en „ons zelve reinigen van alle bevlekking des vleesch en des geestes, en de heilichheid voleindigen in de vreeze Gods.” (2 Kor. 7 : 1.)

Alleen zóó kunnen wij den vrede met God genieten, en hebben wij werkelijk gemeenschap met God: en alleen zóó is God met ons. „Indien wij zeggen, dat wij gemeenschap met Hem hebben, en wij wandelen in de duisternis, zoo liegen wij, en doen de waarheid niet”.... „Die zegt, dat hij in Hem blijft, behoort ook zelf alzoo te wandelen, gelijk hij gewandeld heeft.” (1 Joh. 1 : 6; 2 : 6.) God is Licht; — wie met Hem wandelen en voor Hem leven wil, moet in het licht wandelen. Alles wat niet in dit licht passend is, moet geoordeeld en afgelegd worden.

Ten slotte willen we ook nog een en ander schrijven over het „*dienstwerk*,” hetwelk tijdens de zeven dagen van het feest, zoo streng verboden was (vs. 7 en 8), en over het *vuuroffer*, hetwelk iederen dag op nieuw Gode geofferd moest worden.

God verbood het *zuurdeeg*, het zinnebeeld van zonde en alle boosheid; en Hij verbood tevens het *dienstwerk*, wat een zinnebeeld is van alle *werkzaamheid in wettischgezindheid*. Hiertoe behoort, zooals elk onderwezen Christen weet, niet de *praktische heiliging* van het volk Gods en zijn *geheele toewijding* aan den dienst en het werk des Heeren op aarde. Ach, dit is geen „*dienstwerk*,” geen wettische arbeid, maar de vrije, gezegende uiting en het innige begeeren van het vernieuwd gemoed; zij is de gelukzalige vrucht der gemeenschap met den Heer en het

werk des Heiligen Geestes! Een ziel, die Christus, haar Verlosser en Heer, in Zijn dierbaarheid kent en in waarheid geniet, die spreekt elken dag de woorden van den apostel Paulus: „Te leven is voor mij Christus.” (Fil. 1 : 21.) Ja, Hij is het levensdoel en einde.

Neem mijn leven! Laat het, Heer!

U gewijd zijn, meer en meer.

En deze toewijding aan den Heer en Zijn werk, en de praktische voorstelling der gezindheid van Christus in den geloovige, is een welriekend iets voor God, een aangenaam „vuuroffer.” Elken dag opnieuw mag de geloovige „de vrucht der gerechtigheid, die door Jezus Christus is tot heerlijkheid en lof van God,” (Fil. 1 : 11), den Heere toebrengen, evenals gedurende de zeven dagen van het feest der ongezuurde brooden dagelijks een nieuw vuuroffer ontstoken werd. Niet alleen moest het zuurdeeg, het booze, verre zijn van den geloovige, maar *het goede* behoorde bij hem gevonden worden, tot roem van God. „Al wat waarachtig, al wat eerbaar, al wat rechtvaardig, al wat rein, al wat liefelijk is, al wat wèl luidt, zoo er eenige deugd, en zoo er eenige lof is, bedenkt dat!” (Fil. 4 : 8.) De geloovige Christen is niet wettisch, maar nog veel minder wetteloos. God vindt geen welgevallen aan „dienstwerk,” maar Hij verwacht van dezijsen het dagelijksch „vuuroffer,” d.w.z. een in de kracht

des Heiligen Geestes, door Jezus Christus, Hem gewijd, gelukkig, trouw, heilig leven dag aan dag.

Welk een liefelijk beeld ontwerpt God in Zijn Woord van het standpunt en het leven des Christens! Het bloed des Lams brengt hem de rust zijns gewetens aan; ja, het geeft hem het fundament van een volkomen heil, en daardoor *Goddelijke zekerheid*. Het Woord van God geeft hem *zekerheid* des heils, en tevens *vrede* der ziel. En alsof dit nog niet genoeg ware, vernemen wij, dat hij — gescheiden van allerlei soort van kwaad — de gelukzalige gemeenschap met God steeds genieten mag. Zoo wandelt de Christen in de vreugde des heils, met een gelukkig hart. Hij leeft en dient nu God, en brengt Hem, door Jezus Christus, de vrucht der gerechtigheid. Dit alles niet in een wettischen geest, alsof hij een slaaf of knecht ware; neen, in een gelukkige vrijheid van het bewustzijn een kind van God te zijn, tot eer van God en tot zegen van hen, die hem omgeven.

Rust voor het geweten, vrede des harten, blijdschap in den Heiligen Geest en een gezegend leven der zelfverloochening in reinheid en trouw, zullen naar Gods gedachten en Woord, elk Christen kenmerken, die zijn standpunt in Christus kent en inneemt.

Heden en toekomst.

De bedeeeling waarin wij nu leven wordt
de dag des heils

genoemd, omdat God nu elken berouwvollen zondaar in genade aanneemt en voor eeuwig behoudt, op grond van het door Christus op het kruis *volbrachte werk*.

Maar het is nu ook

de tijd van den nacht.

De ware Zon, de Heere Jezus, die *het Waarachtige Licht* is, is thans verborgen en onzichtbaar. Christus werd door de wereld verworpen. Sedert dit droeve feit, is de vijandige en van God verwijderde wereld in het duister gehuld, en verkeert zij in nacht.

Wat zegt ons nu Gods Woord? „De nacht is vergevorderd, en de dag is nabij.” (Rom. 13: 12.) Ja, het midder-nachtelijk uur, waarin de maagden opnieuw het geroep vernamen: „Ziet, de Bruidgom! gaat uit Hem tegemoet!” is reeds lang voorbij. Het morgenrood, dat den dag aankondigt, kleurt reeds den horizont. Maar de dag, die staat aan te breken, is

de dag des Heeren.

Deze dag is reeds in de vorige bedeeelingen

aangekondigd, als „een dag der verbolgenheid, een dag der benauwdheid en des angstes.” (Zef. 1 : 15.) „Die dag komt, brandende als een oven.” (Mal. 4 : 1.) In het Nieuwe Testament heet het: „De dag des Heeren komt als een dief in den nacht.” (1 Thess. 5 : 2.) Doch vóór deze dag aanbreekt, verschijnt de Heere Jezus, als

de blinkende Morgenster.

De wijze maagden gaan Hem tegemoet als hun Bruidegom. Zij *waken, wachten en bereiden haar lampen*. En hiermede bezig tot hun geliefde Heer komt, zijn zij Zijn *getuigen* en Zijn *strijders*, die in den tijd der nachtelijke duisternis hun lampen laten lichten, „het borstwapen des geloofs en der liefde, en den helm der hoop des heils” (1 Thess. 5 : 8) voor Hem hebben aangedaan, en deze „wapenen des lichts” voor Hem dapper willen hanteeren.

Houd moed ! Haast is de nacht voorbij ;

Haast breekt de morgen door.

Uw Jezus komt, en Zijne stem

Klinkt lieflijk u in 't oor.

Zeven heerlijke namen Gods.

In het Woord Gods komt de naam Jehovah op zeven verschillende plaatsen telkens in verbinding met een anderen naam voor. Ze stellen in het licht, wat Jehovah gedaan heeft, wat Hij doet, en wat Hij nog doen zal. We willen die Schriftuurplaatsen kortelijk overdenken. De eerste plaats is Genesis 22, waar we de geschiedenis aantreffen van Abraham, die zijn zoon Izaäk offeren zal op het gebergte Moria. Daar ontmoeten we den eersten van de bovenbedoelde namen en wel

JEHOVAH-JIREH.

DE HEERE ZAL VOORZIEN.

Deze naam beteekent: „Jehovah zal voorzien” of „Jehovah zal er zorg voor dragen.”

Zóó noemde Abraham de plek, waar hij zijn eenigen zoon op Gods bevel in het geloof moest opofferen. Jehovah voorzag in genade in een ander offer en droeg er zorg voor, dat in Izaäks plaats een ram kon geofferd worden.

Zoowel Izaäk, de eengeboren zoon, die zijn plaats op het altaar reeds ontvangen had, als de ram, die in zijn plaats werd geofferd, zijn beide treffende voorbeelden van het eene, ware Offer, waardoor zij, die in Jezus gelooven, in eeuwig-

heid geheiligd en volmaakt voor God gesteld zijn geworden. God-zelf heeft in dit offer voorzien. Hoe wonderbaar is Zijn doen! Hoe heerlijk Zijn Naam! Ja, waarlijk, in den eeniggeboren Zoon heeft God zich bewezen te zijn, óók voor ons: Jehovah-Jireh!

JEHOVAH-ROPHECAH.

DE HEERE UW HEELMEESTER.

Toen Jehovah Zijn volk droogvoets door de Roode zee had gevoerd, bracht Hij ze in een woestijn. Drie dagen wandelden ze daar zonder er water te vinden, en toen de Israëlieten toch eindelijk water aantroffen, was het bitter. Ze noemden de bron Mara, d.i. bitterheid. Het volk murmureerde, doch Mozes riep tot Jehovah. En de Heere wees hem een hout, hetwelk Mozes in het water wierp, waardoor het zoet werd. Dit hout is al mede een voorbeeld van den Heere Jezus en Zijn bitteren zoendood aan het vloekhout op Golgotha. „Die geen zonde gekend heeft, dien heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in hem.” Hij daalde voor ons neer in de diepe en bittere wateren des doods. Dààr heeft Hij voor allen, die in Hem gelooven, zonde, dood en oordeel weggedaan, en in de plaats daarvan ontvangen ze gerechtigheid, leven en heerlijkheid. Ja, de Heere Jezus is onze Heelmeester. Hij heelt; Hij

geneest ons. Dit ligt in bovenstaanden naam, die beduidt: „Ik, de Heere, ben uw Heelmeester.” Reeds is onze ziel genezen door Hem, doch Hij wil ook ons lichaam vernieuwen. Hij zegt: „Zie, Ik maak alle dingen nieuw.”

Hoewel we niet tot Israël behooren, wiens krankheden de Heere eenmaal heelen zal, (Psalm 103:3), toch mogen we ons met alle leed, naar ziel en lichaam, tot Hem wenden. Hij wil onze Arts wezen. En al neemt Hij ook niet altijd den „doorn” weg, als eenmaal bij Paulus, toch zal Hij ons troosten en steeds meerdere genade geven.

JEHOVAH-NISSI.

DE HEERE IS MIJN BANIER.

De kinderen Israëls hadden van Jehovah het manna ontvangen. Bovendien waren zij door God gedrenkt uit den geslagen rotssteen. Nadat zij dus het Brood uit den hemel gegeten en het Water uit den rotssteen gedronken hadden, bevonden ze zich op een nieuw standpunt voor God. Ze waren een beeld der geloovigen, die het Goddelijk leven en den Heiligen Geest door Christus bezitten. Ook in wat het volk verder wedervoer, is het een voorbeeld voor ons.

Amalek greep Israël aan, zooals Satan het nu doet, als hij door de omstandigheden der woestijn bij de geloovigen werkt op het vleesch, op de in hen wonende zonde, teneinde ze te verderven.

Mozes hief evenwel op den berg, gestut door Aäron en Hur, de handen in gebed op voor Israël tot God, gelijk Christus heden doet in den hemel, als onze Middelaar, Hoogepriester en Voorspraak. Tegelijkertijd streed Jozua tegen Amalek in het dal met de scherpte des zwaards. Jozua is een beeld van den Geest van Christus in ons op aarde. De overwinning bleef niet uit. En Mozes bouwde een altaar en noemde het: Jehovah-Nissi, d.i. „de Heere is mijn Banier.”

Laat ons met het zwaard des Geestes, d. i. Gods Woord, onder de zegevierende hand strijden van Christus in de kracht Zijns Geestes.

JEHOVAH-SHALOM.

DE HEERE IS VREDE.

Gideon, door wien God het volk Israëls uit de hand der Midianieten wilde redden, kende den Heere nog weinig. Hij wilde Jehovah een gave brengen, doch God kon die gave niet aanvaarden. Van den mensch, als zoodanig, kan Hij niets aannemen. De eenige offergave, welke God aannemen kan, is Christus en — wat *door Christus* Hem wordt gebracht.

Daarom moest Gideon de koeken en het vleesch, hetwelk hij aanbood, op de steenrots leggen. De steenrots is een beeld van Christus. Uit de rots kwam vuur te voorschijn, een beeld van het oordeel, hetwelk Gideons gave verteerde. Gideon

wordt verschrikt door het gezicht van een engel Gods en meent, dat hij zal moeten sterven. Maar Jehovah sprak tot hem: „Vrede zij u, vrees niet, gij zult niet sterven.” Het oordeel, hetwelk de offerande op de steenrots verteerde, werd Gideon tot heil. God was bevredigd. Daarom bouwt Gideon zijn altaar en noemt het Jehovah-Shalom, d. i. „Jehovah is vrede” of „Jehovah is heil.”

Voor ons was Christus aan het kruis onder het oordeel. Het vuur des gericht's trof Hem en nu is Hij ons tot een rots des heils geworden. Hij is onze vrede; onze zaligheid. Hij is onze: Jehovah-Shalom, Zijn Naam zij geprezen!

JEHOVAH-RÓIE.

DE HEERE IS MIJN HERDER.

De kostelijke 23ste Psalm, door Luther de nachtegaal onder de Psalmen genoemd, heeft den voorafgaanden lijdenspsalm tot grondslag. Daar zien we den grooten Herder der kudde in het gericht om onzentwil. In de opstanding is Hij door God aan Zijn kudde wedergegeven. Welk een Herder is Hij! Hoe groot en hoe goed! Hij, die voor Zijn schapen stierf, leeft nu voor hen en verzorgt ze getrouw, terwijl Hij alle nooddrift vervult naar den rijkdom Zijner genade. Even zeker als ieder schaap der kudde van Hem zeggen kan: „Hij is mijn Herder,” even zeker kan elk daaraan toevoegen; „Mij zal niets ontbreken.”

Het is niet: „Op dit oogenblik ontbreekt mij niets,” neen met het oog op de toekomst luidt het getuigenis: „Mij *zal* niets ontbreken.” In den geheelen Psalm wordt dan ook geen enkele klacht vernomen. Integendeel, er spreekt vertrouwen uit en vreugde in den Heer. De ziel uit zich aanbiddend: „Mijn beker is overvloeiende.”

Israël, de verloren schapen, zal Jezus Christus, de groote Herder, eenmaal als Zijn volk vergaderen. Hij zal ze wederbrengen in het land der vaderen en daar zal Hij ze legeren, ze weiden, ze zegenen.

Nu weidt Hij ons. Hij leidt ons heerlijk, wonderbaar!

JEHOVAH-TSIDKENU.

DE HEERE ONZE GERECHTIGHEID.

Deze naam komt tweemaal voor in de profetie van Jeremia: in hoofdstuk 23 : 6 en 33 : 16.

Het sombere en weemoedige: „Wee den herderen, die de schapen mijner weide ombrengen en verstrooien” opent het 23ste hoofdstuk, een beschrijving van den toestand des volks onder booze herders en valsche profeten. De schapen zijn verdreven. God-Zelf, de eeuwig Getrouwe, zal Zich ontfermen over wat Hij noemt „het overblijfsel mijner schapen.” Hij zal ze in veiligheid legeren. Daartoe zal Hij getrouwe herders geven. Maar het heerlijkst van al is, dat Hij David een Spruit zal verwekken. Op Davids

troon zal Davids Zoon zich nederzetten en met macht en heerlijkheid zal Hij regeeren. Juda zal dan verlost zijn en Israël zal zeker wonen. Een schuldig Juda verlost? Een afkeerig Israël in rust? Hoe is dat mogelijk? De vraag wordt door God beantwoord. Het zondige volk heeft zich gekeerd tot Hem, die gerechtigheid heeft verworven; een gerechtigheid, die aan Gods hoogsten eisch voldoet. Zijn naam is: „Heere, onze Gerechtigheid,” Jehovah-Tsidkenu.

In hoofdstuk 33 ziet het profetisch oog van Jeremia het herstel van het volk Gods, nadat hij eerst geprofeteerd heeft van zijn wegvoering in ballingschap. De stem der vroolijkheid zal wederom worden gehoord in Jeruzalems straten en het lofgeklank in Jehovah's heilige woning. De steden en stedekens zijn weder bewoond. De kudden gaan wederom door onder de handen des tellers. Recht en gerechtigheid worden weder volbracht op aarde, d.i. in het land des Heeren. Juda is verlost en Jeruzalem zal zeker wonen. Deze zondige stad zal gereinigd, ja gerechtigheid zijn en de naam, waarmede men haar zal noemen, zal wezen: Jehovah-Tsidkenu: „de Heere onze Gerechtigheid.” Die Heer is in haar midden; de Heilige is haar heerlijkheid. (Jesaja 12 : 6.)

De Heere, onze Gerechtigheid, dat is voor ons ook onze Jezus!

De Heilige Geest getuigt: „Maar uit Hem zijt

gij in Christus Jezus, die ons geworden is wijsheid van God, en gerechtigheid, en heiligheid, en verlossing; opdat, gelijk geschreven staat: „Die roemt, roeme in den Heer.” (1 Kor. 1:30, 31.) Wij zijn derhalve door ons geloof in Jezus, den Zoon van God, niet slechts gerechtvaardigd geworden, maar Hij, die in Zijn Persoon onze vrede is, is ook onze gerechtigheid. Hoe onveranderlijk en eeuwig onaantastbaar is derhalve onze gerechtigheid voor God! Waarlijk, die roemt, roeme in den Heer! In Hem, die aan de rechterhand van God troont, ziet God ons aan. Daarom kan de geloovige jubelen:

„Gij schonkt ons Gods gerechtigheid,
Hoe wordt niet ieders hart verblijd
Van die U toebehooren!”

JEHOVAH-SHAMMAH.

DE HEERE IS ALDAAR.

Met deze heerlijke woorden eindigt het profetische boek Ezechiël. Dat is na al de oordeelen en de gerichten over Israël het vreugdevol slot. In Jeruzalem zal weder een woning voor Jehovah zijn. Ja, Gods voornemens ook over Zijn aardse volk, het moge dan naar de vier windstreken verstrooid en in wereld- en mammondienst verstrikt zijn — zijn onberouwelijk. In Christus zijn ze ja en amen. Hij spreekt: „Ja, Ik zal ulieden vergaderen uit de volken, en Ik zal u verzamelen

uit de landen, waarin gij verstrooid zijt, en Ik zal u het land Israëls geven." (Ezech. 11 : 17. Zie ook 28 : 25, 26.) Jeruzalem zal heeten „eene stad der gerechtigheid,” „eene getrouwe stad.” (Jes. 1 : 26.) Men zal haar noemen „des Heeren troon.” (Jer. 3 : 17.)

Maar de Heere Jezus zal niet alleen zijn in het midden van het aardse Jeruzalem; ook van het hemelsche, het nieuwe Jeruzalem, dat uit den hemel nederdaalt, zal Hij het Middelpunt zijn. Hij is als het Lam, dat geslacht werd, tot in eeuwigheid in het midden Zijner verlostten. Jehovah-Shammah: de Heere is aldaar — dat is hun hoogste zaligheid!

Beschouwen we nu nog een oogenblik de zeven genoemde namen in hun onderling verband, dan moet het ons wel treffen, welk een volheid we in God en in onzen Heiland bezitten.

Vóór alle dingen: Hij heeft „voorzien” op de heerlijkste wijze! God is volmaakt verheerlijkt en tegelijkertijd is voor al de behoeften des zondaars „zorg gedragen.”

Hij heeft genezing aangebracht. Ware en eeuwige genezing. Hij geneest eerst de ziel en voleindt onze behoudenis, door een nieuw, onsterfelijk, onverderfelijk lichaam te schenken.

Hij is onze vrede! Daartoe droeg Hij Gods toorn. De zonde is tenietgedaan. De overtredin-

gen zijn gestraft. Hoe heerlijk, hoe zalig, God toornt nu niet meer. Vijandige zondaars verlost de Heer!

Hij is ons geworden gerechtigheid van God! Hij verwierf ons gerechtigheid. Ja nog meer! Hij is tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden: „gerechtigheid Gods in Hem!”

Hij is de Bron van alle kracht tot iederen strijd. Hij is onze Banier! Verliezen we Hem uit het oog, dan moet de nederlaag noodwendig volgen.

Hij is onze Herder! Hij leidt ons heerlijk en wonderbaar. Door grasrijke weiden en aan klare bronnen. Hij zorgt voor ons tot we in de heerlijkheid zullen zijn.

En dààr is Hij! Wat is des hemels heerlijkheid, als Gij daar Heer, niet zijt? De Heer is aldaar!

O, welk een heil is ons in Christus geworden. En dat alles: van God. Alles, wat we noodig hebben! Alles, wat ons gelukkig maakt! Alles, wat ons hart verheugt! Alles is in Hem! In God, de oorzaak onzer zaligheid. In Christus, de bewerker van ons eeuwig heil. Ja, met de speellieden van Israël kunnen we vol vreugde zingen:

„Al mijne fonteinen zijn in U!”